

GRAN KOMMUNE

Årsmelding 2019

Gran kommune

Versjon 1, 06.04.2020

Rådmannen har ordet

Ser vi kun på regnskapsresultatet, nådde vi ikke målet i 2019. Jeg er ikke fornøyd med over 18 millioner kroner i regnskapsmessig merforbruk i driftsområdene og et netto driftsresultat på 0,1 prosent. Fylkesmannens anbefaling er et resultat på 1,75 prosent. Den økonomiske utfordringen fortsetter da driftsbudsjettet i 2020 ligger ca 20 mill kr lavere enn det vi driftet kommunen for i 2019. Det betyr at helse og omsorgssektoren må styrkes noe budsjettmessig, mens andre sektorer må redusere sitt driftsnivå. I praksis betyr dette at alle sektorer må redusere sitt tjenestenivå i 2020. Dette blir utfordrende, både politisk og administrativt.

Store investeringsprosjekter

I tillegg til Sagatangen prosjektet med bygging av stort helse og omsorgssenter, som forventes å ha betydelig positiv effekt på utviklingen i Gran sentrum, har vi flere samfunnsutviklingsmessige store investeringsprosjekter på gang i Gran kommune. Det har vært jobbet intenst med å få på plass fylkeskommunal finansiering av Miljøgateprosjektet gjennom Gran sentrum. Dette vil åpne for nye utbygginger, både næring og boliger, i sentrumsområdet. Kommunestyret vedtok flomsikring av Brandbu sentrum høsten 2019. Dette åpner for utbygging av nye nærings- og boligarealer i sentrumsområdet. Til sist nevnes prosjektet Mohagen sør, som er et stort næringsareal på Jaren, som bygges ut. Første tomt ble solgt til Trox Auranor høsten 2019. Resten av arealene skal være salgsklare sommeren 2020. I flere av disse prosjektene bidrar staten med betydelig finansiering.

Mer hjelp i eget hjem

Vi har ikke kommet så langt som rådmannen ønsker i planlegging og bygging av nytt helse og omsorgssenter på Sagatangen. Prosjektering er i gang og kommunestyret valgte å utvide det reduserte prosjektet med 18 omsorgsboliger.

Totalt antall plasser er nå omtrent som opprinnelig prosjekt.

Helse og omsorgssektoren er under press av en økende aldrende befolkning som har behov for tjenester. Vi ser en sterk vridning til mer hjelp og tjenester i eget hjem. Dette er en ønsket utvikling. Jeg mener vi har gode rutiner og god kvalitet i hjemmetjenesten og psykisk helse og rustjeneste. Det er positivt at vi klarer å ta imot alle utskrevne pasienter fra sykehusene, vi hadde kun fire overliggerdøgn i 2019. 2019 er det første året kommunen også har ansvar for utskrivingsklare pasienter innen psykisk helse og rustjeneste.

Satsing for framtida

For å dra både innbyggere og ansatte i Gran kommune inn i «den moderne verden» er det påkrevd med nye digitale plattformer som kan gjøre det lettere å kommunisere med kommunen og få automatisert en rekke tjenester. Samtidig må vi forstå og bruke sosiale medier. Vi har satset og gjort framskritt også i 2019, og kommunestyret har satt av midler til fortsatt digital satsing i årene som kommer.

Planleggingen og innføring av nye fylkeskommuner og fylkesmannsembeter, Viken og Innlandet har pågått i 2019. Våre to naboer på Hadeland flytter til Viken i 2020. Vi er likevel fornøyd med prosessen. Alle samarbeid kommunene hadde fortsetter som før. Spesielt viktig er felles NAV-kontor, brann og redning, landbrukskontor som er utvidet med Nittedal kommune, kulturkontor, flyktningkontor og voksenopplæring. Elevgrunnlaget til Hadeland videregående skole synes også å være sikret.

Utvikling og vekst

Dette er avgjørende for å sikre og øke antall attraktive arbeidsplasser i kommunen vår. Vi må jobbe for å få vekst, etter 20 år som «nabo» til Oslo lufthavn. Våre store investeringsprosjekter er med å legge til rette for dette. Med bredt utvalg i arbeidsplasser, boliger, gode skoler og

barnehager. Kvaliteten i oppvekstsektoren er god i Gran kommune, med mangfold gjennom mange små enheter. Utfordringen er færre barn og en voksende eldre befolkning. Som lavinntektskommune, med bare 90 prosent av gjennomsnittlig kommuneinntekt i Norge, trenger vi vekst.

Vi har et bredt kulturtilbud i Gran. Med blant annet VårYr, Elvelangs, Potetfestivalen og Oktoberfest, Operafest Røykenvik ved siden av en lang rekke konserter og forestillinger med artister, kor, korps, dansere og teatergrupper. Dette gir hele Hadeland stolthet. Vi skal fortsatt stå på og glede oss til neste år!

Innhold

Rådmannen har ordet	2
Innhold	4
Generell innledning.....	5
Gran kommunes visjon og mål 2030.....	13
Årsberetning 2019.....	18
Nøkkeltall fra KOSTRA - samlet for alle tjenestene.....	48
Rådmann og stab.....	54
Fellestjenester	59
Barnehage og skole	60
Familie og velferd.....	67
Helse- og omsorg	74
Kultur og samfunn.....	78
Kultur og samfunn - VAR.....	87
Politiske organer.....	89
Vedlegg:	91
Oppfølging av politiske vedtak 2019	91

Kreditering forsidebilder samt bilder i årsmeldinga:

Bildene er tatt av kommunens egne ansatte.

Generell innledning

I denne delen av årsmeldingen presenterer vi generelle utviklingstrekk ved Granssamfunnet og overordnede oppgaver og rammevilkår som har påvirket hele organisasjonen i 2019.

ØKONOMISKE UTFORDRINGER I DRIFTEN

Gran kommune har også i 2019 hatt en krevende økonomisk driftssituasjon. Rådmannen erfarer at noen av budsjettområdene har for trange driftsrammer i budsjettet til at de kan opprettholde dagens aktivitetsnivå. Dette gjelder spesielt for områdene helse og omsorg og familie og velferd.

Gran kommune har vært gjennom en omstillingingsperiode (2017-2018) for å frigjøre budsjettmidler. Målet var å skape en mer robust økonomi, samtidig som en frigjør midler til å dekke økte finansutgifter til nye planlagte investeringer og økt vedlikehold av kommunale bygg. Mange omstillingstiltak ga positive effekter og noen tiltak viste seg vanskelig å få effekt av. I tillegg erfarer en at det oppstår nye behov, særlig innenfor helsesektoren og barnevern.

Resultatet i 2019 viser at de driftsrelaterte budsjettområdene har et merforbruk på 18 mill kr. I tillegg viser dette resultatet at driftsnivået for 2019 ligger ca 20 mill kr over budsjetttrammene for 2020.

Rådmannen konkluderer med at Gran kommune må redusere tjenestenivåene med minimum 20 mill kr i løpet av 2020-2021.

PORTEFØLJEPROSJEKTER

De store investerings- og utviklingsprosjektene for bygg (formålsbygg) styres av prosjektsjef.

Ordningen ble etablert i 2014, med formål å gi interne parter en tydelig rolle:

Eiendomsavdelingen som «huseier», og det konkrete tjenesteområdet som bruker av bygget.

Styring, koordinering og beslutninger i prosjektfasene ligger på rådmannsnivået.

Prosjekt arbeidet i 2019 med investeringsprosjekt **Nytt sykehjem og omsorgsboliger på Sagatangen**. Rådmannen har holdt politikerne løpende orientert om prosjektets framdrift i «politisk referansegruppe» (formannskapetets medlemmer).

Prosjektets totalramme ble i budsjett 2019 redusert til en målsum på 323 mill. kr, med nedjustert behovsdekning til 100 plasser for heldøgns omsorg (tidligere: 125 plasser). Budsjettvedtaket for 2019 flyttet også midler til ny driftsstasjon for teknisk drift i Mohagen til 2021, og derigjennom ble også prosjektering av nytt barrierevaskeri for helse- og omsorgstjenesten, utsatt (se under).

Prosjekteringen Sagatangen prosjektet startet på grunnlag av budsjettvedtakets reduserte prosjekt, med 100 plasser for heldøgns omsorg (60 sykehjemsplasser og 40 plasser i omsorgsbolig med base), dagaktivitetssenter og kjøkken. Dette rom- og funksjonsprogrammet (RFP) lå til grunn for anbudskonkurransen om arkitektressurser våren 2019. Kommunestyret vedtok i april å utvide RFP med arealer for fastlege- og sykehjemslegefunksjoner.

Sykehuset Innlandet (SI) var fortsatt ikke kommet så langt i sin utredning av framtidens sykehustjenester, at de var klar til å konkretisere sitt rom- og funksjonsprogram for lokaler til desentraliserte spesialisthelsetjenester.

Longva arkitekter AS vant rådgiverkonkurransen og fikk prosjekteringskontrakten. De startet sitt arbeid med mulighetsstudie/skisseprosjekt i mai. Kommunen engasjerte parallelt Silvinova AS som rådgiver for massivtre-byggeriet. Lederne for helse og omsorg og for eiendomsavdelingen har, som tidligere, deltatt tett i prosjekteringsarbeidet sammen med arkitektene og rådgiver «massivtre».

Arkitekt avsluttet arbeidet med skisseprosjektrapport (inkludert rapport fra mulighetsstudien) 30. september, som planlagt.

Rapporten innstilte på løsninger som innebærer ambisiøse forventninger til massivtre, først og fremst tekniske løsninger og inneklima som «tar ut potensialet i massivtre». Rom- og funksjonsprogrammet er i skissen justert for beste avdelingsstruktur til 64 plasser for heldøgns omsorg i institusjon og 36 plasser i særskilt til rette lagt omsorgsbolig med base. Prosjekteringen påviste at massivtrekonstruksjonen åpnet for å bygge en fjerde etasje på omsorgsboligdelen, noe som kunne øke behovsdekningen med 18 heldøgns plasser, som omsorgsboliger. Med økonomiske gevinst om disse 18 bygges som del av første byggetrinn, sammenlignet med å bygge tilsvarende i seinere tilbygg.

Anlegget er tilrettelagt for seinere å bygge en intern gangforbindelse til et kommende SI-bygg via kulvert fra plan 1.

Kommunestyret vedtok i november å videreføre prosjektet slik det er vist i skisseprosjektrapporten. Til prosjektering for anbudskonkurranse «totalentreprise med forhandlinger». Vedtaket fastsatte et revidert rom- og funksjonsprogram med behovsdekningen for heldøgns plasser økt til 118 plasser: 64 institusjons plasser og 54 omsorgsboliger. Investeringsrammen vart tilsvarende justert opp, til ca. 396 mill. kroner. for gjenstående prosjektering, anbudskonkurranse og bygging. Dette er utgangspunktet for det videre prosjekteringsarbeidet.

(Situasjonsplan. Illustrasjon fra skisseprosjektet, Longva arkitekter as)

(Perspektivskisse. Illustrasjon fra skisseprosjektet, Longva arkitekter as)

Nytt barrierevaskeri lå tidligere inne i *Nytt sykehjem og omsorgsboliger på Sagatangen*. Barrierevaskeriet ble i 2018 tatt ut av romprogrammet for Sagatangen-prosjektet og skilt ut som eget investeringsprosjekt. Investeringsmidler, 10 mill. kroner, er stilt til disposisjon i 2020 i investeringsprosjekt *Nytt barrierevaskeri* bygges samlokalisert med ny *driftsstasjon* for veidrift, nytt *beredskapslager for vann- og avløp*, og *hjelpemiddelsentral*. Anskaffelsen er forberedt i rammen av investeringsprosjekt *Driftsstasjon* i Mohagen.

DIGITALISERING

Digital styring:

Dette er det første året vi har jobbet etter digitaliseringsstrategien som ble vedtatt mot slutten av året før. Vi har jobbet systematisk for en mer samordnet digital styring, hvor utviklingen er basert på felles prioriteringer. Medarbeidere og ledere har kommet med mange innspill, og det er krevende å møte alle forventninger til digitalisering. Tiltakene er finansiert med en kombinasjon av driftsmidler og spesielt bevilgede digitaliseringsmidler. Avsatte digitaliseringsmidler var 3 mill kr. Av disse har vi brukt 2,5 mill kr.

Gjennomførte tiltak:

I 2019 har vi forsøkt å møte så mange initiativer vi kan med positivitet. Vi har gjennomført tiltak på mange tjenestemråder og i mange kategorier. Til sammen 60 små og store initiativer er realisert eller påbegynt i 2019.

Felleskomponenter

Vi prøver så langt det er mulig å unngå for mye skreddersøm av systemer, da det i det lange løp gir oss utfordringer med integrasjoner og oppgraderinger. Våre strategiske valg baseres derfor i hovedsak på felleskomponenter, standardløsninger og hylleware. I den forbindelse må vi nevne vår deltakelse i Digifin-ordningen, som er et spleiselag mellom Kommunal og moderniseringsdepartementet, KS og kommunene. Her får vi tilgang på mange fellesløsninger, hovedsakelig knyttet sammen gjennom FIKS-plattformen:

- KS SvarUt/SvarInn, KS Min side og KS Læring er eksempler på løsninger som er implementert i Gran kommune.
- Tjenestene DigiHelse og DigiSos vil være aktuelle framover og er så vidt påbegynt.
- Vi følger også med på hva som skjer med prosjektene DigiBarnevern, Akson (en innbygger - en journal) og Modernisert folkeregister.

Applikasjoner, dataflyt og kommunikasjon

Vi har anskaffet noen nye programmer og jobbet mye med integrasjoner mellom systemer. Den digitale transformasjonen gir nye kommunikasjonsmønstre og endrede behov for digital samhandling. Dette er krevende operasjoner hvor vi opplever at kapasiteten i egen driftsorganisasjon og hos leverandører er en flaskehals. Likevel har vi fått til mange små og store tiltak i denne kategorien:

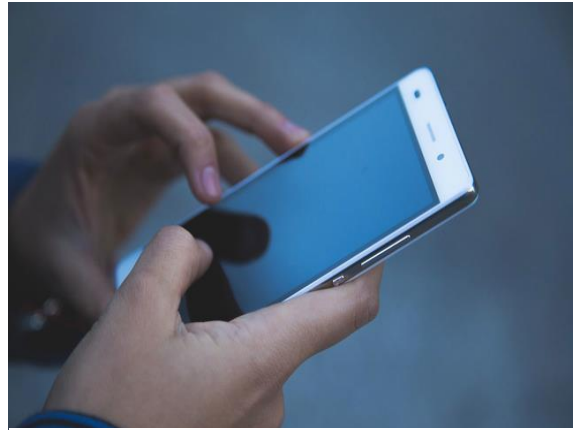
- Integrasjoner mellom SvarUt/SvarInn, fag-, økonomi- personal- og arkivsystemer.
- Bildebank for forsvarlig oppbevaring av bilder.
- GPS-basert logging av brøyting og strøing av kommunale veger, publisert i kart på kommunens hjemmeside.

Fra 2019 tok vi i bruk GPS-logging av brøyting og strøing for visning i kart på kommunens hjemmeside.

- Talesynteste på kommunens hjemmeside.
- Selvbetjeningstjenester for næringsdrivende (kart).
- Selvbetjent besøksregistrering i rådhuset.
- Korrespondanse (sikker og kryptert) gjennom kommunens hjemmeside via e-dialog.

- Virtuell trening for pasienter, via ulike apper for mobil, nettbrett og TV.
- Ny grafisk profil tilpasset bruk på digitale plattformer.
- Mer fleksibel fakturering, hvor innbyggerne kan velge tolv terminer for kommunale avgifter i stedet for fire som er standard.
- Samhandlingsplattform for idefangst, prosjektarbeid og porteføljestyling.
- Mobilapp for internkommunikasjon.
- Prøveprosjekt med informasjonsskjermer som kommunikasjon med publikum og ansatte.

I 2019 kunne alle ansatte begynne å motta interne nyheter i en mobilapp.

Arkitektur, infrastruktur og sikkerhet

Med digitaliseringen kommer også utfordringer med kapasitet i form av utstyr, nettilgang og ikke minst sikkerhet. Vi jobber kontinuerlig for å følge utviklingen, blant annet gjennom disse tiltakene:

- Oppgradering av kurs- og møterom med teknisk utstyr i form av skjermer, høyttalere og kamera etter dagens standard.
- Innkjøp av mye nytt IKT-utstyr i skole, som fikk en stor gave fra Sparebankstiftelsen på toppen av særskilt bevilgning i budsjett.
- Nye trådløskontroller som følge av ny teknologi og behov for mer kapasitet på grunn av flere enheter på kommunens nett (spesielt skole).
- Personvernssystem for dokumentasjon i henhold til GDPR.
- 2-faktor pålogging i flere brukergrupper

Kompetanse

Våre ledere og medarbeidere må håndtere mange samtidige endringer og innbyggerne blir møtt med stadig flere digitale tjenester. Dette setter krav til ny kompetanse hos alle parter. Vi har derfor jobbet på flere felt:

- Bygging av strategisk digital kompetanse hos nøkkelpersoner, for å kunne følge den digitale utviklingen.
- Etablering av digital veiledningstjeneste for innbyggere for å hindre digitalt utenforskap.
- Forberedelser til oppstart av "Datahjelp for vettskremte" i 2020.

- Deltakelse i nasjonalt velferdsteknologiprogram hvor digital utvikling i helse og omsorg gir mange spennende muligheter.
- Oppstart av arbeid med å løfte digital grunnkompetanse hos medarbeidere, noe som blant annet vil innebære kartlegging av behov og utprøving av nye opplæringsmetoder. Styres gjennom et trepartssamarbeid.
- Opplæring av ledere, for eksempel innen temaer som endringsledelse og informasjonssikkerhet og personvern.
- Generell opplæring i nye verktøy og systemer ved implementering.
- Satsing på læringsplattformen KS Læring, for å kunne formidle kunnskap til et stort antall ansatte, for eksempel legemiddelhåndteringskurs med passeringstest.
- Innføring av Kompetanseboka, digitalt opplæringsverktøy for lærlinger.

Digital modenhet på Skjervum helse- og omsorgssenter er et av prosjektene det jobbes med gjennom vår deltakelse i nasjonalt velferdsteknologiprogram

Ikke gjennomførte tiltak

Vi har svært mange digitaliseringsinitiativer som er satt på vent av kapasitetshensyn. De fleste av disse vil stå i kø fram til det er mulig å prioritere de. Av de tiltakene vi opprinnelig prioriterte i 2019 er det noen tiltak som ikke har vært mulig å få i gang. Dette skyldes delvis manglende kapasitet hos leverandører og samarbeidspartnere og delvis manglende kapasitet internt. De vesentligste i dette bildet er:

- Systemer for digital timebestilling og booking av ressurser
- Digitalisering av papirarkiv for eiendommer og landbruk
- Digitalisering av kommunikasjonen mellom innbyggere og feiertjenesten
- Innføring av ny rekrutteringsmodul i personalsystemet

Muligheter og utfordringer

Det er rådmannens vurdering at Gran kommune følger den digitale utviklingen som skjer i offentlig sektor. Den menneskelige faktor er avgjørende i dette bildet. Vi opplever å ha relativt god oversikt over utviklingen, men at vi har liten kapasitet og få frie ressurser som kan være pådrivere i digitaliseringen. Ekstra arbeidsoppgaver med å implementere digitale løsninger kommer parallelt

med at vi tar ut gevinster som dette forventes å gi, særlig i form av nedbemanning i administrative funksjoner. Samtidig ser rådmannen at digital kompetanse vil være helt avgjørende for å lykkes, og vil forsterke innsatsen på dette området framover. Vi vil fortsette å jobbe etter føringene i digitaliseringsstrategien, og ønsker å legge mer vekt på gevinstrealisering som metodikk i prosessene som kommer. Det blir viktig å avstemme ambisjoner i forhold til kapasitet, selv om dette er utfordrende når vi vil så mye og vi møter så mange forventninger.

Gjennom tverrfaglig samarbeid har vi innført en løsning for opplæring og testing i legemiddelhåndtering.

BEFOLKNINGSUTVIKLING

Ved utgangen av året var de 13 630 innbyggere i Gran. Det er en netto nedgang på litt under 0,1 %. I tabellen nedenfor ser en netto befolkningsvekst hvert år de siste seks årene.

Gran kommune oppnår ikke den befolkningsveksten som en kunne forvente i forhold til tidligere befolkningsframskrivninger fra SSB og heller ikke i forhold til mål i kommuneplanen.

Antall innbyggere i Gran Kommune 2010 -2019

År	Antall innbyggere
2012	13 542
2013	13 599
2014	13 679
2015	13 695
2016	13 707
2017	13 770
2018	13 642
2019	13 630

I 2018 og 2019 har Gran kommune for første gang på lang tid opplevd en befolkningsnedgang. Nedgangen er noe lavere fra 2018 til 2019 enn 2017 til 2018. Det er vanskelig å nå samfunnsdelens mål om befolkningsvekst når en har en langt svakere vekst enn det befolkningsframskrivningen forutsetter samtidig som det nå er en nedgang.

Det har vært flere år med flere døde enn fødte i Gran kommune. Innflytting har likevel ført til at en har hatt en positiv befolkningsvekst. I 2018 var netto innflytting negativ, men for 2019 var innflyttingen positiv. Det kan være grunn til å gå nærmere inn i undersøkelser om befolkningsutviklingen, og se på hva som kan ligge bak endring i tallene. Hva gjør at folk velger å flytte til eller fra Gran, og hvem er de som flytter. Samtidig må en være oppmerksom på at det uansett er små tall.

Befolkningsutvikling Gran kommune 2010 -2019

År	Netto innflytting	Fødseloverskudd	Netto
2010	67	1	68
2011	89	-30	59
2012	75	-23	52
2013	101	-44	57
2014	88	-8	80
2015	18	0	18
2016	-2	13	11
2017	96	-49	47
2018	-62	-60	-122
2019	22	-33	-11
	492	-233	259

Tallene ovenfor er månedlige «rådata» og vil ikke samsvare med SSB's befolkningsstatistikk tabell.

BEREDSKAP

Det ble gjennomført en øvelse med kriseledelsen i 2019. Tema var uønsket hendelse i skole/barnehage.

Kommunestyret behandlet ROS-analysen for Gran den 23.05.2019.

Det ble gjennomført et møte i beredskapsrådet der helseberedskapsplan, ROS-analysen, frivilliges rolle i beredskapen opp mot politiet og regionreform var tema. I løpet av året er arbeidet med beredskap styrket med at det er en egen person som er tilegnet rollen som beredskapskoordinator.

KOMMUNAL PLANSTRATEGI – STATUS FOR PLANER

Gran kommune vedtok planstrategi for perioden 2015-2019 i september 2016. Foreløpig forslag til ny planstrategi for perioden 2019-2023 ble sendt på høring sommeren 2019, og denne vil bli lagt fram til sluttbehandling i mai eller juni 2020.

De siste årene har ikke kommunen hatt kapasitet til å gjennomføre alle de planene som ble prioritert i planstrategien. Dette skyldes at ambisjonene har vært urealistiske i forhold til bemanningen. Så langt er status på planer som er omtalt i planstrategien følgende:

Kommuneplanens arealdel:

Planen ble vedtatt av kommunestyret 20. juni 2019. Det gjenstår noen avklaringer i forhold til risiko og sårbarhet og overvann. Dette bør bli avklart i løpet av våren 2020.

Kvalitetsplan for skolen:

Vedtatt 2016.

Områdereguleringsplan for Brandbu sentrum (jfr. flomsikringsplan):

Plan vedtatt november 2017.

Beredskapsplan for skole:

Overordnet plan utarbeidet august 2016.

Handlingsplan mot vold i nære relasjoner:

Vedtatt 2017.

Klima- og energiplan:

Vedtatt i september 2018.

Plan for biologisk mangfold:

Planen er klar til sluttbehandling i løpet av første halvår 2020.

Hovedplan veg:

Det pågår arbeid med å avklare nedklassifisering av Fylkeskommunal veg til kommunal veg. Dette har tatt lenger tid enn forventet og en avventer videre arbeid med hovedplan veg til dette er avklart.

Handlingsplan for LHBT-personer:

Vedtatt 2018.

Handlingsplan for integrering:

Arbeidet med prosjekt Eureka i samarbeid med Lunner kommune er Gran kommunes oppfølging.

Rusmiddelpolitisk handlingsplan:

Vedtatt 2017.

Helse og omsorg strategi:

Vedtatt av kommunestyret i mai 2017.

ROS-analyse:

Risiko og sårbarhetsanalysen ble godkjent i mai 2019.

Næringsplan:

Det har ikke vært kapasitet til å utarbeide en ny næringsplan, men det er startet et arbeid med Næringsstrategi for Hadeland av regionrådet. Rådmannen mener kommunen bør avvente å starte arbeidet til regionrådets næringsstrategi er utarbeidet.

Landbruksplan for Hadeland:

Vedtatt 2018.

Kvalitetsplan for barnehage:

Det har ikke vært kapasitet til å arbeide med denne planen i 2018/2019.

Geodataplan:

Det har ikke vært kapasitet til å arbeide med Geodataplan.

Hovedplan vann og avløp:

En må vurdere å utsette arbeidet med dette på grunn av arbeider med flomforebygging i Brandbu. Det vil neppe være ressurser til å gjennomføre dette arbeidet før større utbyggingsprosjekter i Brandbu (flomforebygging) og Mohagen er fullført.

Beredskapsplan for barnehage:

Det pågår arbeid.

Trafikksikkerhetsplanen:

Planen ble vedtatt i 2019.

Digitaliseringsstrategi:

Vedtatt 2018

Informasjonsstrategi:

Det har ikke vært kapasitet til å revidere denne i 2018/2019.

Områdereguleringsplan for del av Gran sentrum
(jfr. utviklingsveilederen):

Det har dessverre ikke vært kapasitet til å arbeide med denne.

Gran kommunes visjon og mål 2030

**VISJON: Gran kommune –
inkluderende, stolt og nyskapende**

OVERORDNET MÅL

I 2030 kjennetegnes Gran kommune av et bærekraftig lokalsamfunn som gir velferd og god livskvalitet til innbyggerne

Befolkningsutvikling og næringsliv

I 2030 har Gran kommune:

- En befolkning på rundt 16 000 og en forsterket tettstedsstruktur med Gran som regionsenter
- Et variert næringsliv med levende landbruk, forsterket handelsnæring og nye etableringer av bedrifter innen produksjon, logistikk og privat tjenesteyting

Tiltak	Kommentarer
Ha tilgjengelige arealer for boligutbygging i kommunen i privat eller offentlig eie.	Det er tilgjengelig areal både i privat og offentlig eie.
Ha tilgjengelige næringsarealer i kommunalt og privat eie.	Vi har tilgjengelig næringsareal i privat regi. Det er satt i gang utbygging av Mohagen sør
Utvikle Mohagen Sør for å åpne for flere bedrifter.	Anlegget er i gang og første tomt er avtalt solgt tidlig i 2020, øvrige arealer vil være klare for salg sommeren 2020.
Bistand til næringslivet gjennom et regionalt samarbeid om Hadeland næringshage og etablererveiledning.	Gran kommune deltar i regionrådet for Hadeland og samarbeider om Hadeland Næringshage. Etablererveileder i samarbeid med Lunner kommune.
Deltakelse i regionalt reiselivssamarbeid.	Gran kommune deltar i reiselivssamarbeidet VisitInnlandet.

Bosetting, tettstedsutvikling og infrastruktur

I 2030 har Gran kommune:

- En areal- og ressursforvaltning som tar vare på natur- og kulturverdiene
- Reduserte lokale klimagassutslipp i tråd med nasjonale mål
- Et variert bo-, service- og handelstilbud til befolkningen gjennom utvikling av sentrums kvalitetene i Brandbu og Gran og en større andel boliger i gangavstand til kollektivknutepunkt
- En variert boligmasse med mange livsløpsboliger og flere bokollektiver for eldre som stimulerer til å opprettholde funksjoner og trivsel
- En økt andel av befolkningen som går og sykler til arbeid, skole og fritidsaktiviteter
- Oppgraderte kollektivforbindelser til Oslo, Gjøvik, Gardermoen og Hønefoss
- En stabil og trygg offentlig infrastruktur og utvidet bredbånds- og mobil-dekning

Tiltak	Kommentarer
Gjennomføre flomsikring av Brandbu og Gran sentrum i samarbeid med NVE og nødvendige sentrumstiltak i forbindelse med flomsikringen.	Plan for flomsikring for Brandbu er oversendt fra NVE for kommunevedtak før nyttår 2019. Det pågår forhandlinger om grunnerverv og prosjektering av kommunale tiltak. Kommunevedtak om flomsikring i Brandbu ble vedtatt av kommunestyret i februar 2020, sikring av Hovsbekken i Gran er ferdig prosjektert, planlagt ferdig 2020.
Ingen nedbygging av dyrkbar mark ut over allerede arealavklarte områder i kommuneplan.	Det er ikke gjennomført noen omdisponering av dyrkbar mark så langt i perioden.
Ingen drenering/nedbygging av mark og våtmark ut over allerede arealavklarte områder.	Se ovenfor.
Opprettholde lokaliteter for prioriterte arter og biotoper, herunder bevare gammel skog.	Ingen lokaliteter er fjernet eller omdisponert.
Videreføre Stor-Oslo nord samarbeidet om videreutvikling av vei og jernbaneforbindelsene.	Gran kommune deltar i samarbeidet.
Utarbeide, prioritere og gjennomføre tiltak i lokal klimaplan.	Lokal klimaplan med handlingsprogram ble vedtatt i oktober 2018. Arbeidet med oppfølging pågår. Det er bevilget midler til flere ladestasjoner, planlegging er igangsatt. Rutiner for arbeidet med anskaffelser innarbeider klima og miljøvurderinger i tråd med klimaplanen, så langt det er praktisk mulig.
Utarbeide søknader og gjennomføre utbygging av bredbånd ut fra tildelte midler.	Gran kommune og Hadeland har fått tildelt midler. Anbudsprosess avsluttes høst 2019. Ny søknad på nye tiltak ble sendt for nye midler i 2019.
Full selvkostdekning for byggesak og innsendte planer.	Prognosen tilsier tilnærmet full dekning for byggesaker, men en har langt fra full dekning for plansaker.

Folkehelse og oppvekst

I 2030 har Gran kommune:

- En befolkning med god psykisk og fysisk helse
- Offentlige tjenester som forebygger helseplager og yter tidlig tverrfaglig innsats
- Et oppvekstmiljø som fremmer læring og trivsel

Tiltak	Kommentarer
Prioritere tidlig innsats og forebyggende tiltak.	Barnehage/skole har økt fagkompetanse mht det forebyggende arbeidet knyttet til trygt og godt barnehage- og skolemiljø. Alle ansattgrupper har deltatt. Økt samarbeid med hjelpeinstanser (PPT, Helsestasjon, barnevern) slik at vi samhandler bedre og kommer tidligere inne i saker som utfordrer.
Gjennomføre tiltak i vedtatt kvalitetsplan for skolen.	Den skolebaserte kompetansebyggingen har innværende år fokus på overordnet del for grunnopplæringen, skoleledelse og fagfornyelsen.
Sikre god lærertetthet.	Lærertettheten er alltid i fokus ved tildeling av ressurser til skolene.

Kultur og fritidstilbud

I 2030 har Gran kommune:

- Et variert kultur- og fritidstilbud som bidrar til et meningsfullt liv
- Et mangfoldig og aktivt frivillig foreningsliv
- Gode arenaer og møteplasser for kulturlivet

Tiltak	Kommentarer
Opprettholde tilskudd til frivillige organisasjoner.	Opprettholdt på samme nivå som 2018.
Utvikling av fritidskontaktordningen til erstatning for tradisjonelle støttekontakter.	Det arbeides videre med å utvikle fritidskontaktordningen. Det er etablert gruppetilbud og nye tjenester.
Effektivisering av drift i kulturskolen – mer gruppeundervisning og mindre ressurs til administrasjon.	Gjennomført nedtak i 2018, redusert driftsnivå videreført i 2019 i henhold til økonomiplan.
Økt brukerbetaling og inntekter fra utleie. Satser må ikke settes så høyt at de virker ekskluderende.	Det er innført økt brukerbetaling, noe som vil gi økte inntekter over tid. Det har vært prøvd med en ny prismodell for kultursalen, vedtak i K-styret har endret denne tilbake til gammel prismodell.

Omsorg og livskvalitet

I 2030 har Gran kommune offentlige tjenester for personer med bistandsbehov som ivaretar brukernes selvstendighet og styrker deres evne til å hjelpe seg selv

Tiltak	Kommentarer
Følge opp vedtatt helse og omsorgsstrategi med utbygging av nytt sykehjem, satsing på hjemmebaserte tjenester og bruk av velferdsteknologi.	Arkitekt og prosjektledelse er i gang med forprosjekt til nytt sykehjem. Tjenestene jobber kontinuerlig med nye digitale løsninger for å forenkle og bedre kvaliteten på tjenesten til brukerne og øke kompetansen til ansatte. Hverdagsrehabiliteringsteamet jobber forebyggende med enkeltbrukere og grupper av eldre i tråd med reformen «leve hele livet».
Utbygging av nytt sykehjem på Sagatangen og ombygging av Marka helse og omsorgssenter.	Arbeidet foregår kontinuerlig. Det er redusert noe på rammer og omfang. Utbygging av Marka er skjøvet ut i tid ved vedtak av økonomiplan 2019 -2022.
Redusere antall langtidsplasser på sykehjem og styrke forebygging og rehabilitering.	Det er redusert antall langtidsplasser i 2018. Antall korttidsplasser er samtidig økt slik at flere får tidsbegrenset opphold og avlastning.
Følge opp boligplan med kjøp av egnede omsorgsboliger og utvikling av skogskolejordet.	Boligplan ble vedtatt i september 2018. Noen prosjekter er skjøvet ut i tid ved vedtak av økonomiplan for 2019 -2022. Reguleringsplanarbeid for Skogskoleområdet har vært til mekling pga. innsigelse. Resultat av mekling er ikke avklart.
Styrke vedlikehold av den kommunale bygningsmassen og redusere antall formålsbygg.	Det er solgt 1 bolig i 1. tertial.

Kommunale tjenester

I 2030 har Gran kommune kostnadseffektive offentlige tjenester av god kvalitet, med færre og mer robuste tjenestesteder med evne til nyskaping og utvikling

Tiltak	Kommentarer
Bygge ny vegstasjon til erstatning for tidligere brannstasjon i Gran og eksisterende vegstasjon i Brandbu.	K-styret vedtok i 1. tertial å fortsette prosjektering med byggestart i 2020. Ny anbudsrunde er avholdt og saken vil bli lagt fram til ny behandling vinteren 2020,
Konsentrere tjenestene på færre steder for å redusere kostnader og sårbarhet i tjenesten.	Det har ikke blitt gjort konkrete endringer, men det arbeides med temaet, bl. a. i forhold til boliger og sykehjemsdrift.
Satse på digitalisering av tjenestene - Styrke investering og drift av IKT tjenester.	Vi jobber fortsatt etter digitaliseringsstrategien. I 2019 har vi arbeidet videre med tiltak fra 2018 og startet flere nye. Totalt 115 initiativer har vært inne i bildet i 2019. Digitaliseringstiltakene kan oppsummeres slik ved utgangen av året: 27 er gjennomført, 34 er under arbeid, 20 settes i gang når kapasiteten tillater det og 34 er satt på vent eller krever mer informasjon/utredning.

Årsberetning 2019

Gran kommunes regnskap viste ved regnskapsavslutningen for 2019 et samlet merforbruk i drift på 3,8 mill kr. I henhold til regnskapsforskriftene ble avsetning til disposisjonsfond redusert med samme beløp for å bringe regnskapet i balanse.

Investeringsregnskapet er avlagt med kr 0 som udekket.

INNLEDNING

Rådmannen er ikke fornøyd med et samlet merforbruk på 3,8 mill kr. I tertialrapporteringene ble det varslet en prognose der økonomien balanserte totalt sett. Ved regnskapsavleggelsen går budsjettområdene med 18,1 mill kr i merforbruk. Overordnede merinntekter og reduserte utgifter medfører at resultatet ble 3,8 mill kr i samlet merforbruk. Dette er ikke varige merinntekter/reduuerte utgifter som forventes å fortsette i kommende år.

2019 var et krevende år for å tilpasse drifts- og aktivitetsnivået til budsjetttrammene. Til 1. tertial varslet flere budsjettområder prognose på merforbruk. Dette medførte behov for å omfordele mellom budsjettområdene og justere rammene. Rådmann og stab ble tilført 0,5 mill kr, fellestjenester 1 mill kr, Familie og velferd 5 mill kr og Helse og omsorg 4 mill kr. Resterende del av prognosen på merforbruk var forutsatt å dekkes innenfor egne budsjetttrammer.

Det vil også for 2020 være svært krevende for budsjettområdene å ta ned aktivitetsnivået for å overholde budsjetttrammen, selv om noen av budsjettområdene de er tilført noe økning i rammene. Videre ser rådmannen at det i kommende år vil bli økende utfordringer knyttet til driftsnivået og at et omfattende investeringsprogram vil gi økende belastning av renter og avdrag som medfører reduserte driftsrammer på øvrig tjenesteproduksjon.

En bør fortsette å avsette midler til egenfinansiering av investeringer eller til disposisjonsfond for å håndtere årlige driftsmessige svingninger i utgifts- og inntektsnivå. Dette er også viktig for å sikre likviditeten.

Investeringsregnskapet viste lavere forbruk enn forventet pr 1. tertial. Det var stor variasjon i framdrift og avvik som skyldtes både interne og eksterne forhold. Investeringsbudsjettet ble justert ned med ca 50 mill kr for 2019 med overføring til 2020. Prosjektene var i hovedsak knyttet til Flomforebygging i Brandbu og VA-prosjekter.

De siste årene har investeringsbudsjettet vist noe etterslep fra år til år selv om investeringsplanen har blitt justert i forbindelse med budsjettarbeidet. Investeringsrammer og låneopptak pr år blir ofte noe forskjøvet i økonomiplanperioden. Samtidig erfarer rådmannen ett stadig økende behov for nye investeringsprosjekter i kommunen. Rådmannen oppfordrer kommunestyret til en årlig rullering av den langsiktige investeringsplanen slik at framdriften til enhver tid tilpasses den økonomiske utviklingen.

AVVIKSFORKLARING REGNSKAPSSKJEMA 1 A – DRIFT

Regnskapsskjema 1A - drift.								
(beløp i hele tusen)	Regnskap 2015	Regnskap 2016	Regnskap 2017	Regnskap 2018	Budsjett (end) 2019	Regnskap 2019	Budsjett- avvik	endring % 18- 19
Frie disponible inntekter								
Skatt på inntekt og formue	299 360	330 694	341 304	356 430	355 980	362 028	6 048	
Ordinært rammetilskudd	382 585	385 187	395 571	403 597	419 372	422 206	2 834	
Skatt på eiendom	7 286	7 368	5 924	7 668	5 500	5 749	249	
Andre generelle statstilskudd	57 959	61 737	64 852	59 249	48 369	49 221	852	
Sum frie disponible inntekter	747 190	784 986	807 651	826 944	829 221	839 204	9 983	1,5 %
Finansinntekter/utgifter								
Renteinntekter og utbytte	7 244	7 521	8 221	7 696	6 708	8 514	1 806	
Gevinst finansielle instrumenter	558	1 267	1 096	727	1 000	1 146	146	
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	16 477	17 612	16 044	15 643	20 242	19 106	1 136	
Tap på finansielle instrumenter							-	
Avdrag på lån	37 439	41 545	44 823	45 482	47 080	45 614	1 466	
Netto finansinntekter/utgifter	-46 114	-50 369	-51 550	-52 702	-59 614	-55 060	4 554	4,5 %
Avsetninger/bruk av avsetninger								
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk								
Til ubundne avsetninger	4 011	7 704	1 597	21 691	31 197	27 598	3 599	
Til bundne avsetninger	225	213	248	296	150	255	-105	
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk		1 024	1 145	13 520	20 164	20 164	-	
Bruk av ubundne avsetninger	5 692	11 649	1 389	2 813	6 940	7 113	173	
Bruk av bundne avsetninger								
Netto avsetning	1 456	4 756	689	-5 654	-4 243	-576	3 667	-89,8 %
Overført investeringsregnskap	31	40	43	115	-	66	-66	
Til fordeling drift	702 501	739 333	756 747	768 473	765 364	783 502	18 138	
Sum fordelt til drift	701 477	738 188	743 227	748 309	765 364	783 502	18 138	
Regnskapsmessig mindreforbruk	1 024	1 145	13 520	20 164	-	-	-	-100,0 %

Skatt på inntekt og formue

Skatteinntektene i Gran for 2019 har hatt en økning på 5,6 mill kr sett i forhold til 2018, en økning på 1,6 %. Det er på landsbasis en samlet skattevekst for kommunene på 4,7 % sammenlignet med 2018. Avvik i forhold til justert budsjett er 6 mill kr i merinntekt. Ut fra budsjettet for 2019 er Gran kommunes skattevekst på 1,7 %.

Ordinært rammetilskudd

Rammetilskuddet viser en merinntekt i forhold til budsjett på 2,8 mill kr. Dette skyldes i hovedsak merinntekter på inntektsutjevning som henger sammen med den økte skatteinngangen på landsbasis.

Skatt på eiendom

Eiendomsskatten ble i 2019 på 5,7 mill kr for faste eiendommer i hele kommunen, inkludert næringsseiendommer jfr §3 i eiendomsskatteloven. Skattesatsen var 0,1% av takstverdi og bunnfradraget på

200 000 kr pr. boenhet.

Andre generelle statstilskudd

Generelle statstilskudd består av rente- og avdragskompensasjon for seksårsreformen i skole og skolebygg, integreringstilskudd til mottak av flyktninger og vertskommunetilskudd. Merinntekter på til sammen 0,9 mill kr kommer fra vertskommunetilskudd.

Finansinntekter

Renteinntekter, utbytte og gevinst på finansielle instrumenter er 1,9 mill kr høyere enn justert budsjett. Utbytte har en merinntekt på 0,7 mill kr; 0,6 mill kr fra Hadeland energi og 0,1 mill kr fra Gjensidige. Renter viser en merinntekt på 1,1 mill kr og gevinst på finansielle omløpsmidler er 0,1 mill kr høyere enn budsjett.

Finansutgifter

I k-sak 59/19 – resultatrapportering 1. tertial, ble investeringsbudsjettet og tilhørende låneopptak justert ned. Renter og avdrag ble justert ned med til sammen 6 mill kr som en følge av redusert låneopptak og lavere lånerente enn forutsatt i budsjettet.

Renteutgifter, provisjon mm viser en mindreutgift på 1,1 mill kr. Avdrag på lån viser en mindreutgift på 1,5 mill kr i 2019.

Avsetninger/bruk av avsetninger

Netto avsetning til fond viser et avvik på 3,7 mill kr. Det skyldes at det ved regnskapsavslutningen var et merforbruk i driftsregnskapet på 3,8 mill kr. Jfr regnskapsforskriftens §9, skal avsetning til disposisjonsfond reduseres tilsvarende. Det er avsatt 0,1 mill kr mere i renter til bundne fond.

Overføring til investeringsregnskapet

Overføring til investeringsregnskapet viser en overføring på 0,07 mill kr. Dette er pliktig overføring av renter til bundne investeringsfond.

AVVIKSFORKLARING REGNSKAPSSKJEMA 1 B – BUDSJETTOMRÅDENES DRIFT

Budsjettområdenes forbruk målt mot tildelte driftsrammer viser et merforbruk på 18,1 mill kr i 2019. Ser en dette i sammenheng med overordnede inntekter og utgifter er det samlede merforbruket 3,8 mill kr. Det er likevel både positive og negative avvik i de enkelte budsjettområde. Disse vil det bli redegjort for nedenfor.

Tabellen nedenfor viser avviket pr budsjettområde i forhold til justert budsjett samt avvik i % av budsjettområdets ramme.

BUDSJETTOMRÅDENES DRIFTSRAMMER					Avvik i % av ramme
(Tall i hele tusen)	% av total ramme	Budsjett (end)	Regnskap 2019	Merforbruk - Mindreforbruk +	Merforbruk - Mindreforbruk +
1.0 Rådmannens ledelse og stab	4,5	34 680	34 870	-190	-1
1.1 Fellestjenester	7,6	57 833	49 084	8 749	15
2.0 Barnehage og skole	31,5	241 262	242 943	-1 681	-1
3.0 Familie og velferd	21,1	161 361	182 011	-20 650	-13
4.0 Helse og omsorg	25,1	192 322	196 477	-4 155	-2
5.0 Kultur og samfunn	11,3	86 372	87 095	-723	-1
5.1 Kultur og samfunn VAR	-2,3	-17 507	-17 499	-8	0
6.0 Politiske organer	1,2	9 041	8 521	520	6
Mindreforbruk		765 364	783 502	-18 138	

1.0 Rådmannens ledelse og stab

Rådmannens ledelse og stab har et merforbruk på 0,2 mill kr. Forbruket er sammensatt av mindreforbruk på lønn som skyldes fravær og vakanser samt merinntekter på refusjoner. Merforbruk på lisenser/serviceavtaler, kjøp av utstyr og tjenester.

Det er rapportert et merforbruk på ca 1,2 mill kr. Mindreforbruk på kompetansemidler og digitaliseringsmidler kompenserer for det varslede merforbruket.

1.1 Fellestjenester

Fellestjenester har mindreforbruk på 8,7 mill kr, hvorav skatteoppkreveren for Hadeland bidrar med 0,6 mill kr. Lønn og pensjon er 7,6 mill kr lavere enn budsjett. Området omfatter også merforbruk strøm på 0,6 mill kr og på tilskudd til andre trossamfunn på 0,2 mill kr. I tillegg er det mindreforbruk på lærlingeordningen, merinntekter på refusjoner interkommunalt samarbeid og konsesjonsavgifter.

2.0 Barnehage og skole

Barnehage og skole har samlet et merforbruk på 1,7 mill kr. Avviket består av lavere refusjon fra andre kommuner, mindreinntekt på brukerbetalinger, merforbruk på lønn og skoleskysst.

3.0 Familie og velferd

Familie og velferd har et merforbruk på 20,7 mill kr. Merforbruket består av økte utgifter til barnevern med 6,4 mill kr, som blant annet inneholder utgifter til juridisk bistand, sakkyndige utredninger, akutt plasseringer og fosterhjemsutgifter. Tilrettelagt tjenester viser et merforbruk på 14,8 mill kr, hvorav 6 mill kr skyldes lavere refusjon av ressurskrevende tjenester, merforbruk vedtakstimer og lønn, samt kjøp av tjenester. Mindreforbruk på flyktningetjenesten dekker merforbruk på voksenopplæring og deler av merforbruk på NAV. Øvrige tjenestekområder har et forbruk som er i nærheten av budsjett.

4.0 Helse og omsorg

Helse og omsorg viser et merforbruk på 4,2 mill kr. Dette er sammensatt av avvik både på utgifts- og inntektssiden. Hjemmetjenesten har et merforbruk på 4,7 mill kr. Selv om tildelingspraksis er endret og vedtak er revidert, øker antall brukere med behov for tjenester. Institusjonene har ressursnedtak blant annet i turnuser og har samlet et merforbruk på 0,3 mill kr.

Legetjenester utgjør et merforbruk på 0,8 mill kr mens fysioterapi/ergoterapi har et mindreforbruk på 0,4 mill kr. Vakanse i stillinger bidrar også til å begrense merforbruket.

5.0 Kultur og samfunn

Kultur og samfunn har et merforbruk på 0,7 mill kr. Samferdsel og park har merforbruk som skyldes utgifter til vintervedlikehold av veg, brann og redning noe mindre gebyrinntekter på feiing av hytter, samt merutgifter til materiell og husleie. Plan, bygg og oppmåling har merinntekter på gebyrer. Eiendom har mindreutgifter til lønn og vedlikehold. Øvrige tjenesteområder har et forbruk som er i nærheten av budsjett.

5.1. Kultur og samfunn - VAR

VAR-området har merinntekt på kr 8 000.

6.0 Politiske organer

Politiske utvalg viser et mindreforbruk på 0,5 mill kr. Kontrollutvalget har et mindreforbruk på 0,3 mill kr. Midler til klimatiltak på 0,2 mill kr er ikke tildelt på grunn av manglende tildelingskriterier.

ØKONOMISK ANALYSE – DRIFT

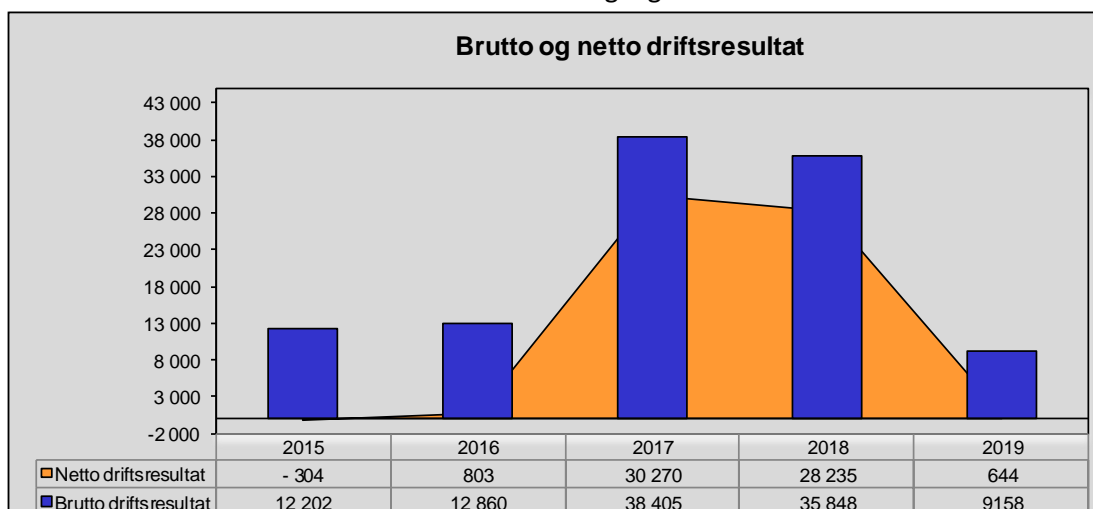
Utgangspunktet for Gran kommunes drift i 2019 var en krevende budsjettprosess med stramme rammer som følge av det. I resultatrapportering 1. tertial varslet flere budsjettområder merforbruk i drift.

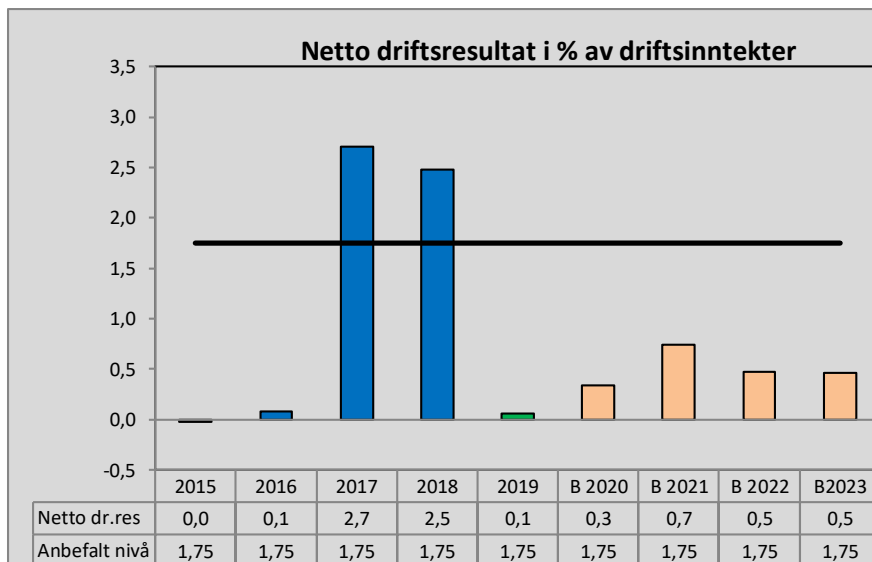
Skatteinntektene var bedre enn budsjettet. Investeringsnivået lavere enn forventet. Kommunestyret vedtok justering av budsjettet med å tilføre rådmann og stab 0,5 mill kr, fellestjenester 1 mill kr, familie og velferd 5 mill kr og helse og omsorg 4 mill kr. Økningen av budsjetttrammene ble finansiert av økte skatteinntekter, reduserte renteutgifter og avdrag på grunn av nedjustering av investeringsnivå, samt redusert avsetning disposisjonsfond. Gjennom året anbefalte rådmannen at alle tjenesteområder skulle ha stram budsjettstyring uten ytterligere budsjettjusteringer.

Rådmannen rapporterte igjennom året et tilnærmet null resultat. Ved regnskapsavleggelse var resultatet 0 etter at avsetning til disposisjonsfond var redusert med 3,8 mill kr.

Brutto driftsresultat

Dette viser resultatet av den ordinære driften, inklusive avskrivninger. Resultatet gir uttrykk for kommunens evne til å betjene lånegjeld, evne til egenfinansiering av årets investeringer og evne til å sette av midler til senere bruk. Brutto driftsresultat viser en klar nedgang fra 2018 til 2019.

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat er et mål på kommunens handlefrihet. Det er fra Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) antydnet at netto driftsresultat bør være på 1,75 % av driftsinntektene for å ha en sunn økonomi. Gran kommune har i 2019 et resultat på 0,1%.

Gran kommune viser i perioden 2015 til 2016 et netto driftsresultatet betydelig under

anbefalt nivå. For 2017 er netto driftsresultat på 1,3 % når 15,3 mill kr fra NKOM trekkes ut. Netto driftsresultatet for 2018 viser en bedring og er over anbefalt nivå på 1,75% blant annet på grunn av betydelige merinntekter på skatt og integreringstilskudd. I 2019 viser netto driftsresultatet en betydelig nedgang og er langt under det anbefalte nivået.

Grafen viser utvikling i netto driftsresultat i perioden 2015 – 2019, samt videre budsjettert utvikling i budsjett- og økonomiplanperioden.

Analyse av brutto og netto driftsresultat 2019 i forhold til justert budsjett

Tabellene nedenfor viser brutto og netto driftsresultat opp mot justert budsjett. I tillegg er brutto driftsresultat korrigert for bruk/avsetninger til bundne fond og bruk av disposisjonsfond. Bakgrunnen for dette er at vi har brukt eller mottatt midler som er forutsatt å dekke påløpte utgifter eller er pliktig å avsette til fond. Korrigert brutto driftsresultat vil gi et mere riktig uttrykk for det faktiske resultatet. Tabellen viser at resultatet bedrer seg vesentlig etter korrigerings.

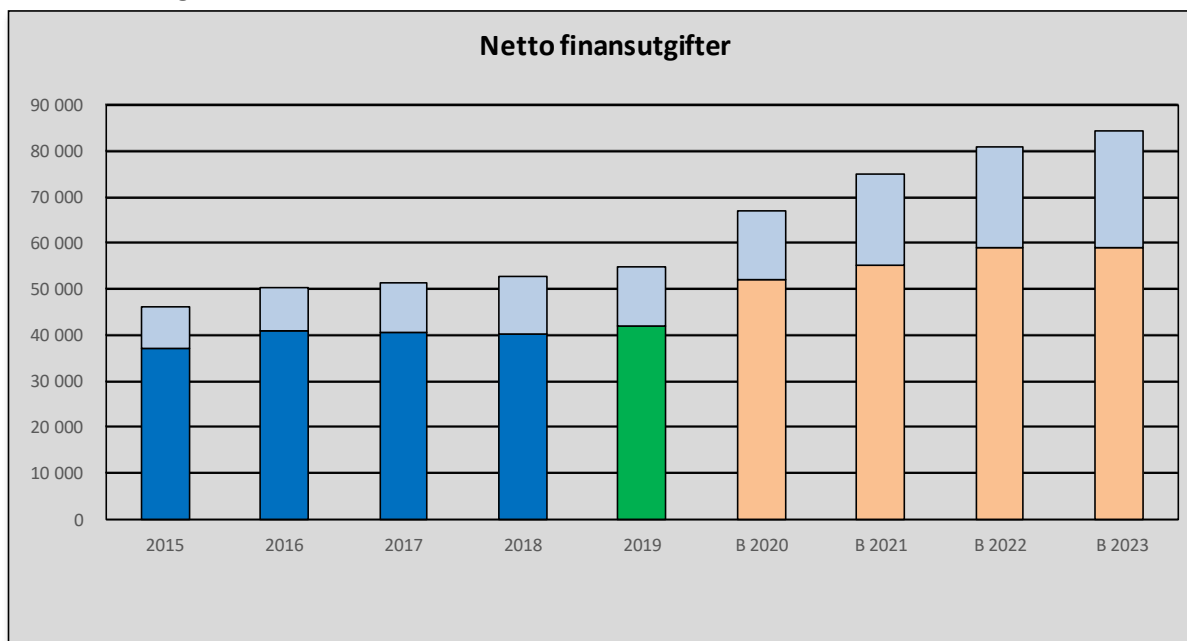
(beløp i hele tusen)	Regnskap 2015	Regnskap 2016	Regnskap 2017	Regnskap 2018	Buds (end) 2019	Regnskap 2019
Driftsinntekter	1 030 211	1 078 966	1 118 803	1 138 677	1 100 827	1 151 688
Driftsutgifter	984 403	1 027 798	1 037 027	1 057 744	1 042 372	1 095 970
Avskrivninger	33 606	38 308	43 371	45 086	47 000	46 560
Brutto driftsresultat	12 202	12 860	38 405	35 847	11 455	9 158
Bruk av bundne fond	5 784	3 300	4 938	9 036	5 737	9 987
Bruk av disposisjonsfond	5 692	11 649	1 389	2 813	6 940	7 114
Avsetning til bundne fond	5 645	7 761	22 389	9 633	566	10 244
Korrigert brutto driftsresultat	18 033	20 048	22 343	38 063	23 566	16 015
I % av driftsinntekter	1,8	1,9	2,0	3,3	2,1	1,4

Kommuneloven stiller krav til driftsmessig balanse (§46, 6. ledd). Kravet innebærer at driftsresultatet minst skal dekke renter, avdrag og nødvendige avsetninger. Oppfyllelsen av dette kravet kan ikke leses direkte ut fra regnskapet og tabellen nedenfor viser korrigert netto driftsresultat – andel av driftsresultat til fri disposisjon:

(beløp i hele tusen)	Regnskap 2015	Regnskap 2016	Regnskap 2017	Regnskap 2018	Buds (end) 2019	Regnskap 2019
Driftsinntekter	1 030 211	1 078 966	1 118 803	1 138 677	1 100 827	1 151 688
Driftsutgifter	984 403	1 027 798	1 037 027	1 057 744	1 042 372	1 095 970
Avskrivninger	33 606	38 308	43 371	45 086	47 000	46 560
Brutto driftsresultat	12 202	12 860	38 405	35 847	11 455	9 158
Korrigerende avskrivninger	33 606	38 308	43 371	45 086	47 000	46 560
Netto renteutgift	8 647	8 815	6 712	7 225	12 504	9 366
Netto avdrag lån	37 466	41 550	44 795	45 474	47 030	45 708
Netto driftsresultat	-305	803	30 269	28 234	-1 079	644
Bruk av bundne fond	5 784	3 300	4 938	9 036	5 737	9 986
Bruk av disposisjonsfond	5 692	11 649	1 389	2 813	6 940	7 114
Bruk av tidligere mindreforbruk	-	1 024	1 145	13 520	20 164	20 164
Overføring til investering	491	166	237	2 115	-	66
Avsetning til bundne fond	5 645	7 761	22 389	9 633	566	10 244
Korrigert nto driftsresultat - andel til fri disposisjon	5 035	8 849	15 115	41 855	31 196	27 598
I % av driftsinntekter	0,5	0,8	1,4	3,7	2,8	2,4

Tabellen viser at Gran kommune oppfyller kommunelovens krav til balanse etter korrigerende av netto driftsresultat. Det korrigerende resultatet er på 2,4% og inneholder også disponeringen av årsresultatet for 2018. Netto korrigerende driftsresultatet for 2019 er over anbefalt nivå på 1,75%.

Netto finansutgifter

Netto finansutgifter består i hovedsak av renteinntekter, renteutgifter, avdrag og utbytte fra Hadeland Energi/Kraft. Kapitalkostnader (renter og avdrag) fra investeringer i vann og avløp er vist i lys blå farge som en del av grafen. Disse utgiftene finansieres av gebyrene på vann og avløpstjenester.

Grafen viser at netto finansutgifter har stigende utvikling. Denne utviklingen presser både økonomisk balanse og tjenestenivå. Budsjett og økonomiplan 2020 – 2023 viser at denne utviklingen vil fortsette, noe det totale driftsbudsjettet ikke har rom for uten betydelige innsparinger og reduksjon av tjenestenivå for budsjettområdene.

Stresstest i finansforvaltningen viser at en renteøkning på 2 % vil gi økte netto renteutgifter med 11,4 mill kr ut fra gjeldssammensetning og nivå i 2019. Om lag 7,1 mill kr av dette må i tilfelle dekkes av driftsbudsjettet og resten vil kunne dekkes via økte brukerbetaling, gebyrinntekter og rentekompensasjon.

Pensjon

Pensjon er en vesentlig del av driftsutgiftene og det er behov for å knytte kommentarer til dette. I tabellen vist nedenfor vises svingninger i årlig premieavvik og amortisert premieavvik fra 2015 til 2019.

	Regnskap 2015	Regnskap 2016	Regnskap 2017	Regnskap 2018	Regnskap 2019
Årlig premieavvik pensjon	-3 120	9 913	11 213	16 659	28 893
Amortisert avvik	10 003	9 507	10 923	11 935	14 177

Premieavviket skal fordeles over 15,10 og 7 år (10 år fra 2010 og 7 år fra 2014) og utgiftsføres i driftsregnskapet som såkalt amortisert premieavvik. Tabellen viser at premieavviket som er inntektsført i 2019 er 14,7 mill kr høyere enn det amortiserte avviket som er utgiftsført. Det årlige amortiserte premieavvik må dekkes over driftsbudsjettet, hvis fond ikke bygges opp til dekning. For sum amortisert premieavvik, se avsnitt om omløpsmidler.

Kommunens garantiansvar

Det vises til note 4.3 som viser Gran kommunes garantier, som i sum utgjør 5,6 mill kr ved utgangen av 2019. Eventuelle innfrielser må dekkes over driftsregnskapet. Det har ikke vært innfrielse av garantier de senere årene.

INVESTERINGSREGNSKAPET

AVVIKSFORKLARING REGNSKAPSSKJEMA 2A – INVESTERING

Investeringer i anleggsmidler							
(beløp i hele tusen)	Regnskap 2015	Regnskap 2016	Regnskap 2017	Regnskap 2018	Budsjett (end) 2019	Regnskap 2019	Budsjett- avvik
Investering i anleggsmidler	210 965	188 292	152 593	118 286	177 279	135 445	41 834
Utlån og forskutteringer	12 334	15 044	13 523	11 753	33 452	29 712	3 739
Avdrag på lån	6 631	4 640	13 423	3 455	4 038	11 011	-6 973
Avsetninger	189	6 207	556	8 422	-	452	-452
Årets finansierungsbehov	230 119	214 182	180 096	141 916	214 769	176 621	38 148
Finansiert slik:							
Bruk av lånemidler	163 758	142 880	117 894	89 384	187 573	131 753	55 820
Inntekter ved salg av anleggsmidler			5 151	16 940		2 552	-2 552
Tilskudd til investeringer	23 948	29 630	9 453	12 854	3 217	3 968	-751
merverdiavgift	32 007	32 872	24 363	7 671	15 541	17 611	-2 070
Mottatte avdrag på lån og refusjoner	4 968	4 022	13 833	9 055	5 038	9 756	-4 718
Andre inntekter	2 030	1 757	-	531		626	-626
Sum eksternt finansiering	226 711	211 161	170 692	136 435	211 369	166 266	45 103
Overført fra drift	491	166	237	2 115	-	66	-66
Bruk av avsetninger	2 917	2 854	9 166	3 366	3 400	10 289	-6 889
Sum finansiering	230 119	214 182	180 096	141 916	214 769	176 621	38 148

Investeringer i anleggsmidler

Det er gjennomført investeringer i anleggsmidler for 135,4 mill kr i 2019 som er 41,8 mill kr lavere enn justert budsjett. Fordeling på enkeltprosjekter framgår av investeringsregnskapets skjema 2B. Det vises også til noter i regnskapet.

Investeringsbudsjett- og regnskapstall må ses samlet over en periode på 2 – 3 år, idet avvikene mellom budsjett og regnskap ofte skyldes tidsforskyvninger. Forsinkelser/tidsforskyvninger kan ha ulike årsaker, for eksempel uforutsette forhold i forbindelse med grunnnerv, endrede vedtak knyttet til reguleringsplaner, omfattende kontraktsforhandlinger, prosjekt avhengig av eksterne aktører og manglende kapasitet. I tillegg har noen av de større anbudskontraktene en innretning som gjør at leverandøren har fleksibilitet på framdriften, der bare sluttidspunktet er endelig fastsatt.

Mange prosjekter hadde et lavere forbruk enn justert budsjett i 2019. Dette gjaldt først og fremst VA-prosjekt som til sammen har et mindreforbruk på ca 45 mill kr. Av dette utgjør Mohagen sør VA 18,5 mill som ved årsavslutningen dekket opp merforbruk på resten av Mohagen sør prosjektet med 16,8 mill kr. Av øvrige prosjekt med mindreforbruk, er de største «Flomsikring Hovsbekken» (4,7 mill kr), «Grunnerverv flomforebygging» (4,2 mill kr), og «kjøp av leilighet» (3,5 mill kr). Prosjekter som ikke er ferdigstilt og videreføres vil bli rebudsjettert i 2019. Restmidler fra prosjekter som er avsluttet i 2019 vil bli foreslått inndratt og/eller brukt som finansiering av andre prosjekter.

Utlån og forskutteringer

Posten består av utlån av startlån og egenkapitaltilskudd KLP. Utlån av startlån var i 2019 spesielt høyt da det ble bevilget 13 mill kr ekstra. Utlånet var på ca 26,9 mill kr, 3,2 mill kr lavere enn justert budsjett. Årsaken til lavere utlån enn budsjettert kan være lavere etterspørsel eller at det er gitt tilsagn om startlån, hvor kjøp ikke er gjennomført. Resterende budsjett og regnskap gjelder egenkapitaltilskuddet som ble 0,5 mill kr lavere enn budsjett.

Avdrag på utlån

Det er betalt 11 mill kr i avdrag i investeringsregnskapet, 7 mill kr mer enn budsjett. Dette er avdrag på startlån. Det store avviket skyldes ekstraordinære avdrag på lån som følge av ekstraordinære innbetalinger.

Avsetninger

Det er avsatt 0,5 mill kr til bundne investeringsfond, som ikke var budsjettert. Dette skyldes i hovedsak ekstraordinære avdrag på startlån som pr 31.12.19 ikke var tilbakebetalt til Husbanken.

Bruk av lånemidler

Det er brukt 131,8 mill kr i lånemidler som er 55,8 mill kr lavere enn justert budsjett. Dette skyldes først og fremst forsinkelser eller periodiseringsavvik i framdriften av prosjektene, slik at investeringsnivået for regnskapsåret har blitt lavere enn planlagt. I tillegg har vi mottatt mer momskompensasjon og inntekter ved salg av anleggsmidler enn budsjettert, se avsnitt under. Dette er benyttet til finansiering.

Inntekter ved salg av anleggsmidler

Det er solgt anleggsmidler for til sammen 2,6 mill kr som ikke var budsjettert. Dette gjelder først og fremst eiendommer som kommunen ikke lenger har behov for. (Gransbråten 68 og tomt i Mohagen Sør). Når det gjelder Mohagen Sør er dette 10% av salgssummen for tomta som Trox betaler i sin helhet i 2020.

Tilskudd til investeringer

Det er regnskapsført 4 mill kr i tilskudd til investeringer, hvorav ca 3 mill kr gjelder anleggsbidrag ved utbyggingsavtaler, som ikke var budsjettert. I tillegg er det mottatt tilskudd på 0,45 mill kr fra Sparebankstiftelsen til sceneteknisk utstyr Brandbu ungdomsskole som heller ikke var budsjettert. Det var budsjettert med til sammen 3,2 mill kr i statstilskudd på prosjekt, hvorav kun 0,5 mill kr er mottatt tilsagn på

ved årsskiftet og derfor er regnskapsført.

Kompensasjon for merverdiavgift

Det er mottatt kr 17,6 mill kr i momskompensasjon som er 2,1 mill kr høyere enn justert budsjett. Dette til tross for at investeringene samlet viser et betydelig mindreforbruk. Årsaken til det er at mange av prosjektene med mindreforbruk er VA-investeringer, uten momskompensasjon. Merinntekten på momskompensasjon skyldes merforbruk på prosjekt med momskompensasjon. Prosjektet «916 Utvikling Mohagen Sør» viste 3,5 mill kr mer i momskomp enn budsjettet, mens andre prosjekt med momskompensasjon hadde mindreforbruk.

Mottatte avdrag på lån og refusjoner

Det er mottatt 9,8 mill kr i avdrag på lån og refusjoner, 4,7 mill kr mer enn budsjettet. Avviket skyldes først og fremst mottatte ekstraordinære avdrag på startlån (3,9 mill kr). Innbetalt avdrag fra Hadeland Kraft/Hadeland energi på 2 mill kr og fra Glasslåven på 0,5 mill kr er heller ikke budsjettet. Ordinære avdrag startlån er 0,9 mill kr lavere enn budsjettet, i tillegg til at det er noen budsjetterte refusjoner som ikke er mottatt pr 31.12.19.

Overført fra investering

Overført fra drift til investering gjelder overføring av renter til bundne fond.

Bruk av avsetninger

Det er brukt 10,3 mill kr fra avsetninger på fond i 2019, hvorav 2,9 mill kr fra disposisjonsfond til finansiering av egenkapitaltilskudd KLP, 0,5 mill mindre enn budsjettet. Resterende regnskapsført beløp på 7,4 mill kr var ikke budsjettet og gjelder bruk av bundne fond ved investeringsprosjekt med anleggsbidrag, i hovedsak hytteutbygging på Lygna.

REGNSKAPSSKJEMA 2B - INVESTERING

Regnskapsskjema 2B inneholder oversikt over investeringsprosjekter i 2019. Skjemaet er vist i sin helhet i regnskapdokumentets side 7 og 8 sammen med tilhørende note 5.4 – 5.7.

Kort beskrivelse av investeringsprosjekter med høyest utgifter i 2019

Avsnittet gir en kort beskrivelse av de største investeringsprosjektene i 2019. Eventuelle avvik kommenteres seinere i kapitlet.

Investeringer (hele tusen)	2019
Utvikling Mohagen sør	37 542
Oppgradering/påkostning kommunale bygg, inkludert brannavik og univers	28 867
Reinvesteringer V/A ledningsnett	14 448
Grunnerverv flomforebygging	6 959
Mohagen sør VA	6 471
Lukking brannavik kommunale bygg	5 615
Nytt sykehjem og omsorgsboliger - forprosjekt	4 027

Utvikling Mohagen sør

Prosjektet omfatter tilrettelegging av næringstomter i Mohagen sør med infrastruktur (utenom VA).

Utgiftene i 2019 inkluderer planering av tomten til Trox, som ikke var forutsatt i budsjettet på 20 mill kr for

2019. Prosjektet pågikk for fullt i 2019, med planlagt ferdigstilling sommeren 2020.

Oppgradering/påkostning kommunale bygg, inkludert brannavvik og universell utforming

Det er årlige bevilgninger til dette formålet, der 12 mill kr var opprinnelig samlet utgiftsramme for 2019. I tillegg kom rebudsjettering ved overførsel fra 2018 på ca. 5,4 mill. kr. Dette viste seg ikke å være tilstrekkelig, se K-sak 89/19 der det ble gitt en tilleggsbevilgning for 2019 på 14,2 mill kr for å gjennomføre prosjekter ved Bjørklund barnehage, Marka barnehage og Bjonerua skole. Utgiftene på disse tre prosjektene ble i 2019 på hhv 5,5 mill kr, 5,5 mill kr og 13,7 mill kr.

Ved Bjørklund barnehage og Marka barnehage ble prosjektene i det vesentlige slutført i 2019. Ved Bjonerua skole gjensto det ved årsskiftet utførelse for om lag 5 mill. kr.

Reinvesteringer V/A ledningsnett

Rehabilitering av en strekning i Julibakka er gjennomført. I Storlinna, Brandbu, gjenstår oppussing.

Rehabilitering pågår i Parallellvegen, Jaren. Rest overføres til 2020.

Grunnerverv flomforebygging

Det har blitt jobbet med grunnerverv for å kunne gjennomføre flomsikring i Brandbu. Det ser ut til å bli enighet med de fleste grunneierne i løpet av 2019. Det ble vedtatt ekspropriasjon i forbindelse med en grunnavståelse. Det også satt av 12 mill. kr i ramme til grunnerverv til flomforebygging. Her er det så langt brukt rundt 6,9 mill. kr og det må påregnes brukt midler om lag i tråd med rammen.

Mohagen sør VA

Prosjektet omfatter tilrettelegging av næringstomter i Mohagen sør med infrastruktur vann og avløp.

Prosjektet pågikk for fullt i 2019, med planlagt ferdigstilling juni 2020.

Nytt sykehjem og omsorgsboliger – forprosjekt

Prosjektering startet 2. tertial 2019. Utgiftene per 31. desember omfatter i tillegg til prosjekteringsutgifter, bl.a. andel lønnsutgifter og konkurranse for anskaffelse av rådgiverressurser (arkitekt).

AVVIKSFORKLARING INVESTERINGSPROSJEKTER

Rådmannen vil nedenfor knytte kommentarer til de investeringsprosjektene som har **størst merforbruk eller mindreforbruk** i 2019.

Under vises de største merforbruk i 2019.

Investeringsprosjekter med merforbruk (hele tusen):	Regnskap 2019
Utvidelse av Mohagen Næringsområde	16 842
Gran rådhus ominnredning, inkludert flytting av leietakere	639
Brandbu ungdomsskole, sceneteknisk utstyr	540
Morstadvegen	479
Veger - Asfaltering	387
Utstyr brann	202

Utvikling Mohagen sør

Det viste seg at fjellet i området varierer veldig, og at noe av det som var antatt å være fjell er store steinblokker. Dette medfører betydelige økte kostnader. Som nevnt over var heller ikke planering av tomten til Trox forutsatt i kostnadsoverslag som var grunnlag for budsjett.

Gran rådhus ominnredning, inkludert flytting av leietakere

Kostnadsøkningen for etablering av «familiens hus» skyldes at det måtte utføres mer omfattende arbeid enn det som var påregnet og kostnadsberegnet før oppstart av prosjektet i 2018.

Brandbu ungdomsskole, sceneteknisk utstyr

F-fløyen ble bare delvis ferdigstilt under hovedprosjektet. Det har blitt søkt eksterne midler for å delfinansiere slutføringen av anlegget, spesielt med tanke på at frivillige organisasjonene (bl a skolemusikken) skal få akustisk akseptable øvingslokaler.

Morstadvegen

Siste rest av grunnervervskostnadene er utbetalt i 2019. Det har for øvrig kommet inn et beløp knyttet til refusjonssaken.

Veger – asfaltering

Ble dyrere enn prosjektert, da det gikk mer asfalt enn beregnet.

Utstyr - brann

Dette gjelder redningsverktøyet til brannvesenet som ble ødelagt i 2019. For å opprettholde beredskap for trafikkulykker ble nytt verktøy anskaffet. Dette var ikke budsjettert i 2019. Imidlertid er dette samlet sum som skal deles med Lunner. Riktig sum i regnskapet til Gran skal være kr 121 000.

Under vises de største mindreforbruk i 2019.

Investeringsprosjekter med mindreforbruk (hele tusen):	Regnskap 2019
Mohagen sør VA	-18 529
V/A Plassbakken - Teslo	-4 885
Flomsikring Hovsbekken	-4 731
VA Brandbu sentrum	-4 246
Grunnerverv flomforebygging	-4 205
Boligplan - anskaffelse av leiligheter	-3 500
Oppgradering VPS	-3 000

Mohagen sør VA

Ved årsskiftet viste prosjektet et mindreforbruk på 18,5 mill kr. Prosjektet ble sett i sammenheng med prosjekt Mohagen sør) og dekker merforbruket på 16,8 mill kr på dette prosjektet Det vil si at det til sammen er et mindreforbruk på disse prosjektene på ca 1,7 mill. kr. Prosjektene pågår imidlertid for fullt, med frist for ferdigstillelse i juni 2020 og restmidler fra 2019 må rebudsjetteres i 2020. Prognose for slutføring av prosjektene viser et totalt merforbruk på ca 14 mill kr, se også forklaring ovenfor.

VA Plassbakken - Teslo

Prosjektering pågår. Forventet oppstart vinter 2020. Midlene rebudsjetteres til 2020. Ikke grunnlag for å endre sluttprognosen nå.

Flomsikring Hovsbekken

Prosjektering er gjennomført, grunnavtaler er inngått. Oppstart våren 2020, ferdigstillelse innen utgangen av 2020. Ikke grunnlag for å endre sluttprognosen nå.

VA Brandbu sentrum

Gjenstående arbeid må samordnes med NVE sitt arbeid. Ikke grunnlag for å endre sluttprognosen nå.

Midler bør overføres til 2020.

Grunnerverv flomforebygging

Mindreforbruk i 2019, da det er vanskelig å anslå når utgiftene kommer. Det er usikkerhet knyttet til samlet erstatningssum. Det pågår ennå forhandlinger med flere grunneiere og en ekspropriasjonssak. Har i tillegg bedt om ytterligere grunnerverv fra NVE sin side. Kostnader til juridisk bistand/ konsulenthjelp er heller ikke lagt inn i kostnadsoverslaget. Rådmannen må komme tilbake med et nytt kostnadsoverslag.

Boligplan – anskaffelse av leilighet

Det er ikke funnet egnet leilighet ut fra kjent behov. Det er ikke vært prioritert å arbeide med dette i 2019.

Oppgradering VPS

Foreløpig har det kun vært utredninger i egenregi. Det er ikke grunnlag for å endre sluttprognosen nå. Midler bør overføres til 2020.

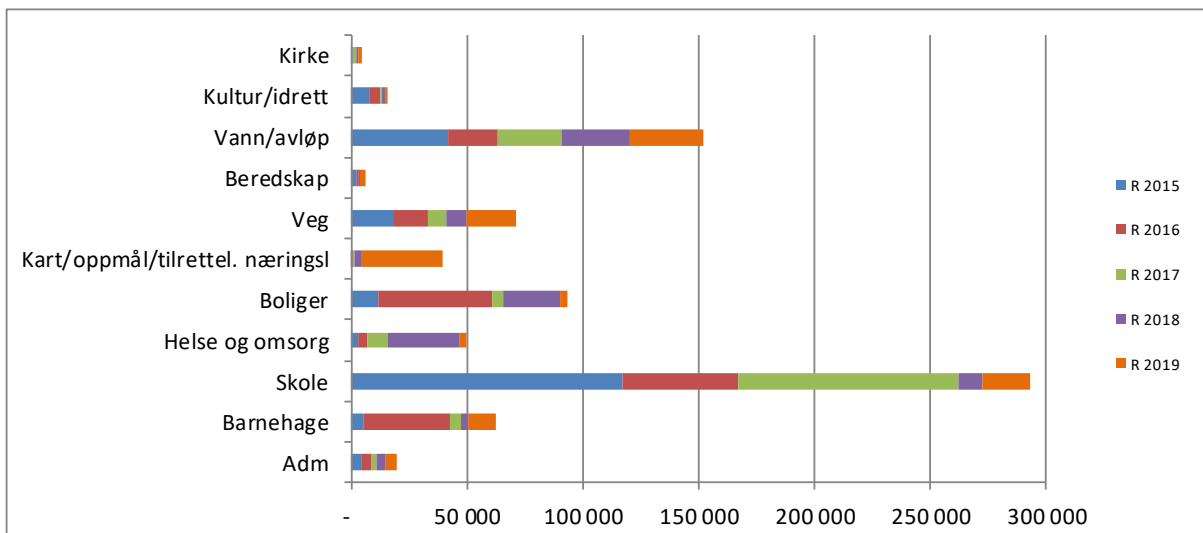
ØKONOMISK ANALYSE – INVESTERINGSREGNSKAPET

Det er i 2019 investert 135,4 mill kr i anleggsmidler. Nivået på investeringer i anleggsmidler fra 2015 til 2019 er slik:

Investeringer i anleggsmidler							
(beløp i hele tusen)	Regnskap 2015	Regnskap 2016	Regnskap 2017	Regnskap 2018	Budsjett (end) 2019	Regnskap 2019	Budsjett-avvik
Investering i anleggsmidler	210 965	188 292	152 593	118 286	177 279	135 445	41 834

Investeringsnivået i Gran kommune er noe lavere i 2018 og 2019 enn de tre foregående år. Det er ingen store byggeprosjekter i 2018 og 2019.

De siste 5 års investeringer fordeler seg slik på de forskjellige tjenesteområdene:

Tall i figuren er i hele 1 000 kr

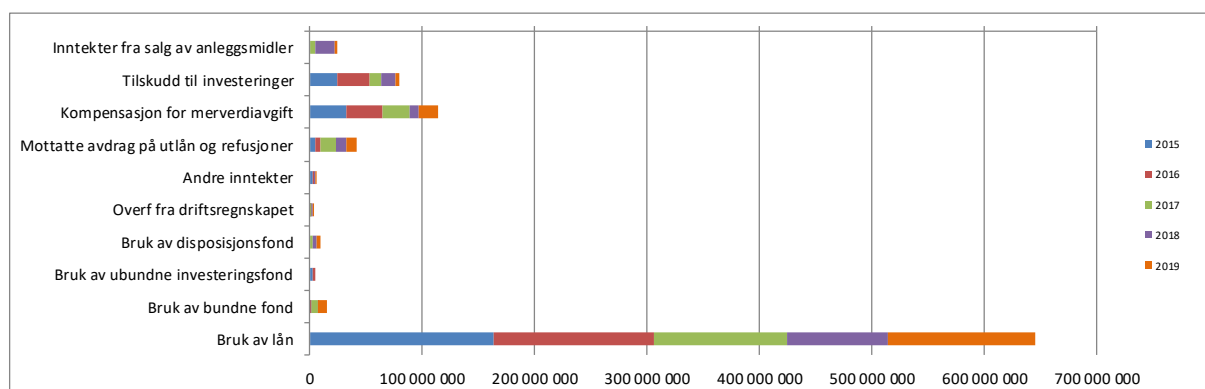
Grafen viser at det er prioritert å investere mest i skolelokaler, infrastruktur (vann, avløp og veg), boliger, barnehage og helse og omsorg. Når det gjelder Helse og omsorg og boliger, utgjorde imidlertid en vesentlig del av fjorårets investeringer tomtekjøp. I 2019 har også tilrettelegging for næringslivet vært høyt prioritert,

hovedsakelig med utvikling av Mohagen Sør.

I gjeldende budsjett og økonomiplan 2020 – 2023 legges det opp til store investeringer innen helse og omsorg og boliger de tre siste årene av økonomiplanen, med nytt sykehjem og omsorgsboliger på Sagatangen. Investeringer innen vann og avløp vil holde seg på et høyt nivå i hele økonomiplanperioden. Vei vil holde seg høyt i 2020 med ny driftsstasjon, utvikling av Mohagen Sør og flomsikring Brandbu. De to sistnevnte prosjekt vil også sørge for at tilrettelegging for næringslivet og boligbygging vil ligge på et høyt nivå i 2020.

Finansiering av investeringene

Gran kommunes totale investeringer (se årets finansieringsbehov regnskapsskjema 2A ovenfor) er de siste fem år finansiert slik:

Lånemidler er i det alt vesentlige finansieringskilden for kommunen. Grafen viser liten grad av finansiering med midler overført fra drift, disposisjonsfond eller ubundet investeringsfond. Momskompensasjon utgjør i snitt 12 % av finansieringen i de fem årene, utgjorde 10 % i 2019. Investeringer finansieres noe av tilskudd, særlig i 2015, 2016, og en del i 2018. Ca 2/3 av disse tilskuddene er anleggsbidrag fra private på V/A-prosjekt, i 2018 hele 90 %.

Når det gjelder videre i budsjett og økonomiplanperioden 2020 – 2023, er det samlet budsjettet med investeringsutgifter for 870 mill kr. Av dette er 226 mill kr tenkt finansiert med tilskudd, hovedsakelig pga nytt sykehjem og omsorgsboliger, men også noe på boliger i hht boligplan. Videre er det budsjettet med 27,7 mill kr i salgsinntekter. Foruten mva-kompensasjon, er det ellers lånemidler som er finansieringskilden. Det legges opp til å låne 499 mill kr i perioden 2020 - 2023.

Utviklingen i gjeldsnivået er kommentert nærmere under analyse av balansen.

BALANSEREGNSKAPET

Balansen viser Gran kommunes bokførte eiendeler, gjeld og egenkapital pr 31.12.

BALANSEREGNSKAP						
(tall i hele tusen)	2015	2016	2017	2018	2019	Endring 18-19
Eiendeler						
Anleggsmidler						
Faste eiendommer og anlegg	1 028 868	1 170 821	1 278 971	1 349 557	1 436 767	6 %
Utstyr, maskiner og transportmidler	33 611	39 398	38 945	37 625	36 338	-3 %
Utlån	92 057	100 055	96 858	97 300	114 624	18 %
Aksjer	82 953	85 734	88 712	91 897	94 749	3 %
Pensjonsmidler	1 052 839	1 063 132	1 134 541	1 225 969	1 289 211	5 %
Sum anlegg	2 290 328	2 459 140	2 638 027	2 802 348	2 971 689	6 %
Omløpsmidler						
Kasse, bankinnskudd	94 229	88 120	120 105	153 104	132 383	-14 %
Obligasjoner, aksjer og andeler	59 329	60 596	61 693	62 419	63 566	2 %
Kortsiktige fordringer	96 284	99 292	89 310	87 495	86 409	-1 %
Premieavik	61 543	61 949	62 239	66 963	81 678	22 %
Sum omløpsmidler	311 385	309 957	333 347	369 981	364 036	-2 %
Sum eiendeler	2 601 713	2 769 097	2 971 374	3 172 329	3 335 725	5 %
Egenkapital og gjeld						
Egenkapital						
Disposisjonfond	57 210	53 265	50 495	66 188	83 819	27 %
Bundne driftsfond	24 887	29 348	46 798	47 395	47 653	1 %
Ubundne investeringsfond	34 831	32 079	32 079	32 079	32 079	0 %
Bundne investeringsfond	1 631	7 735	2 104	10 346	3 361	-68 %
Endring i regnskapsprinsipp drift	-9 813	-9 813	-9 813	-9 813	-9 813	0 %
Regnskapsmessig mindreforbruk	1 024	1 145	13 519	20 164	-	-100 %
Udekket i investeringsregnskapet	-	-	-	-	-	-
Kapitalkonto	283 111	323 317	402 871	502 965	528 039	5 %
Sum egenkapital	392 881	437 076	538 053	669 324	685 138	2 %
Langsiktig gjeld						
Sertifikatlån			20 634	20 634	20 634	
Lån	754 174	851 317	873 588	923 391	1 000 951	8 %
Pensjonsforpliktelser	1 312 686	1 344 599	1 384 284	1 408 061	1 477 203	5 %
Sum langsiktig gjeld	2 066 860	2 195 916	2 257 872	2 352 086	2 498 788	6 %
Kortsiktig gjeld						
	137 046	141 972	154 815	150 919	151 799	1 %
Sum gjeld og egenkapital	2 596 787	2 774 964	2 950 740	3 172 329	3 335 725	5 %

Anleggsmidler

Det er **anskaffet og aktivert** fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler for 132,9 mill kr, mens det i 2019 er avskrevet anleggsmidler for 46,6 mill kr. I tillegg er det solgt anleggsmidler for 0,4 mill kr.

Utlån består av Startlån (Husbanken) 95,3 mill kr, utlån til Hadeland Energi/Kraft 19,1 mill kr og sosiale lån på 0,3 mill kr. Det har vært en økning i utlån i 2019 på 17,3 mill kr. Økningen skyldes 19,8 mill kr i startlån, mens avdrag på lån på 2,0 mill kr fra Hadeland Energi/Kraft og 0,5 mill fra Glasslåven reduserer økningen.

Aksjer har økt med 2,9 mill kr som skyldes Egenkapitalinnskudd i KLP og utgjør pr 31.12 totalt 94,7 mill kr.

Kommunens pensjonsmidler i pensjonselskapene er økt med 63,2 mill kr til 1 289 mill kr. Endringene i pensjonsmidler bygger på pensjonsleverandørenes aktuarberegninger.

Omløpsmidler

Kasse og bankinnskudd viser en reduksjon på 20,7 mill kr til 132,4 mill kr.

Obligasjoner, aksjer og andeler viser en økning på 1,1 mill kr som skyldes verdiøkning på plasserte midler i DNB- og KLPfond (finansielle omløpsmidler).

Kortsiktige fordringer er redusert med 1,1 mill kr. Det varierer hvilke type fordringer som endrer seg. Bokføring av refusjoner som ikke er betalt er økt, mens ordinære fordringer er noe redusert.

Utestående momskompensasjon er redusert med 1,1 mill i forhold til 2018.

Premieavvik er i 2019 økte med 14,7 mill kr til 81,7 mill kr.

Egenkapital

Kommunens egenkapital er økt med 15,8 mill kr tilsvarende 2 %. Kapitalkonto har økt med 25 mill kr.

Endringene i kapitalkontoen er vist i note 4.7 i årets regnskapsdokument. Regnskapsmessig mindreforbruk har en endring på -20 mill kr. Netto endring i fond viser en økning på 10,9 mill kr. Dette skyldes i hovedsak avsetning av regnskapsresultatet fra 2018, samt bruk av bundne investeringsfond.

Langsiktig gjeld

Når det gjelder langsiktig gjeld er det er tatt opp nye lån til investeringsformål for 2019. Langsiktig lånegjeld er økt med 77,6 mill kr, mens våre pensjonsforpliktelser økte med 69,1 mill kr. Endringene i pensjonsforpliktelsen bygger på pensjonsleverandørenes aktuarberegninger.

Kortsiktig gjeld

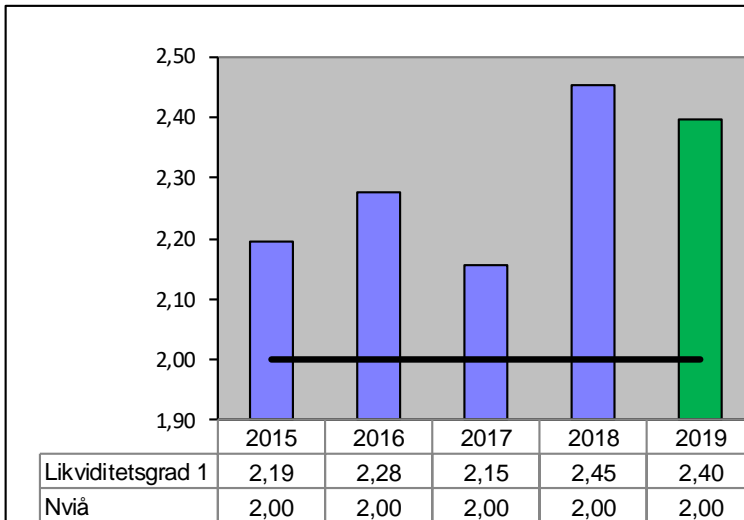
Den kortsiktige gjelden er økt med 0,9 mill kr. Det varierer hvilke type kortsiktig gjeld som endrer seg.

ØKONOMISK ANALYSE – BALANSEN

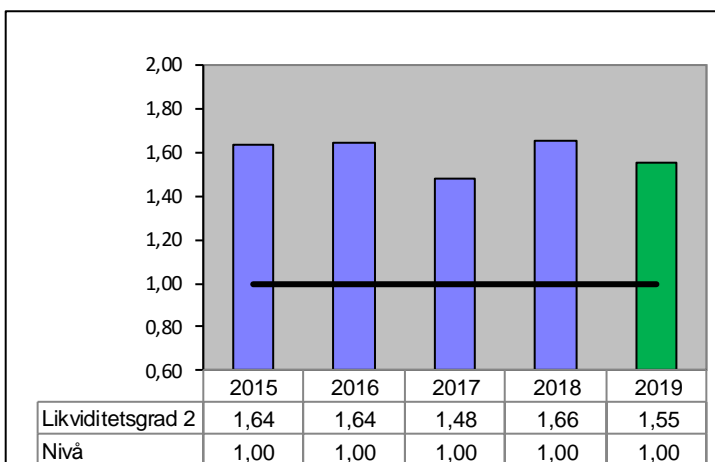
I en analyse av balansen brukes noen utvalgte nøkkeltall som indikatorer for å vurdere hvor solid økonomi kommunen reelt sett har. Disse er vist og kommentert nedenfor.

Likviditetsgrad og arbeidskapital

Likviditetsgrad og arbeidskapital er nøkkeltall for kommunens evne til å betjene sine løpende betalingsforpliktelser ved forfall.

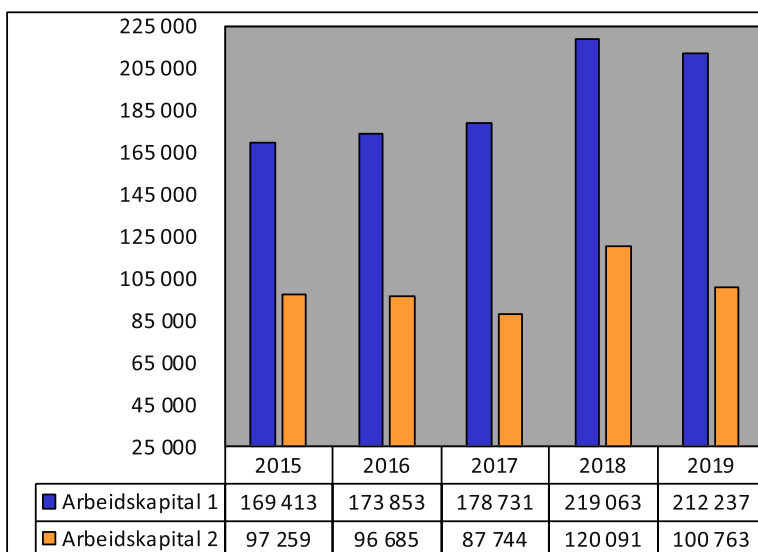
Likviditetsgrad 1 viser omløpsmidler delt på kortsiktig gjeld. For å betegnes som god bør likviditetsgrad 1 overstige 2. Grafen viser at Gran kommune har hatt tilfredsstillende likviditet de senere årene. Likviditeten er noe redusert fra 2018 til 2019. Endringen skyldes i hovedsak at bankinnskudd er redusert.

I likviditetsgrad 2 trekkes akkumulert premieavvik knyttet til pensjon ut fra omløpsmidlene da dette anses for å være mindre likvide midler. I tillegg korrigeres kortsiktig gjeld for bundne fond. Bundne fond er i stor grad øremerkede midler som er gitt til bestemte formål og som i noen grad forventes brukt i samme tidsperspektiv som kortsiktig gjeld. Bundne fond med unntak av næringsfond og vann- /avløp- /septikkfond anses for å være kortsiktig gjeld.

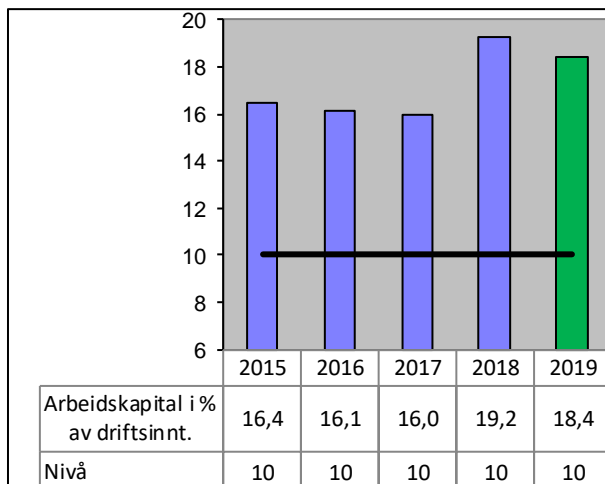
Likviditetsgrad 2 gir uttrykk for andel av mere likvide midler og denne bør være større enn 1. Likviditetsgrad 2 er redusert fra 2018 til 2019 fordi omløpsmidler er redusert og den kortsiktig gjeld har noe økning.

Begge likviditetsgradene er godt innenfor anbefalt nivå.

Arbeidskapitalen er et annet uttrykk som viser kommunens samlede likviditet ved utgangen av året. Arbeidskapital 1 er omløpsmidler fratrukket kortsiktig gjeld. Arbeidskapital 2 framkommer ved å korrigere omløpsmidlene for akkumulert premieavvik og bundne fond. Arbeidskapital 1 har hatt stigning i perioden fram til en nedgang i 2019, arbeidskapital 2 viser nedgang fra 2018 til 2019. Omløpsmidlene viser en økning i alle årene med unntak av 2016 og 2019. Bankinnskudd har den største økningen

av omløpsmidlene fra 2016 – 2018 med noe nedgang i 2019. Denne nedgangen sammen med at kortsiktig gjeld har noe økning, medfører at arbeidskapitalen går ned.

Arbeidskapital i % av sum driftsinntekter

Et annet nøkkeltall er arbeidskapitalen målt i % av driftsinntektene.

Det er vanskelig å generalisere et eksakt nivå for arbeidskapital i % av driftsinntektene, men noen fagmiljøer anslår et ønskelig nivå til å være 10 – 15 % av driftsinntektene. Gran kommune har nå en % som ligger i godt over av anbefalt nivå selv med en nedgang fra 2018 til 2019.

Oppsummering likviditet

Grafene ovenfor viser at kommunen jevnt over har hatt stabil likviditet fra 2015 – 2017, økning i 2018 og svak nedgang i 2019.

Hovedårsakene til stabil likviditet:

- Tilpasning til ny veileder for investeringsregnskap som kom i 2011. Den krever en bedre periodisering av framdriften i investeringsprosjektene og tilsvarende periodisering av låneopptak.
- Årlig endring i premieavvik for pensjon påvirker likviditeten. Fra 2015 til 2017 var økningen i premieavviket svak. Noe økt premieavvik i 2018 og ytterligere i 2019 medfører at likviditeten svekkes noe.
- Det beløpet som blir inntektsført i regnskapsåret, vedrørende ressurskrevende tjenester, blir ikke utbetalt fra staten før juni påfølgende år. Dette beløpet var på 31,8 mill kr det siste året.
- Regnskapsmessig mindreforbruk i 2017 og 2018 som har medført økning av disposisjonsfond som har bidratt til at likviditeten forbedres.

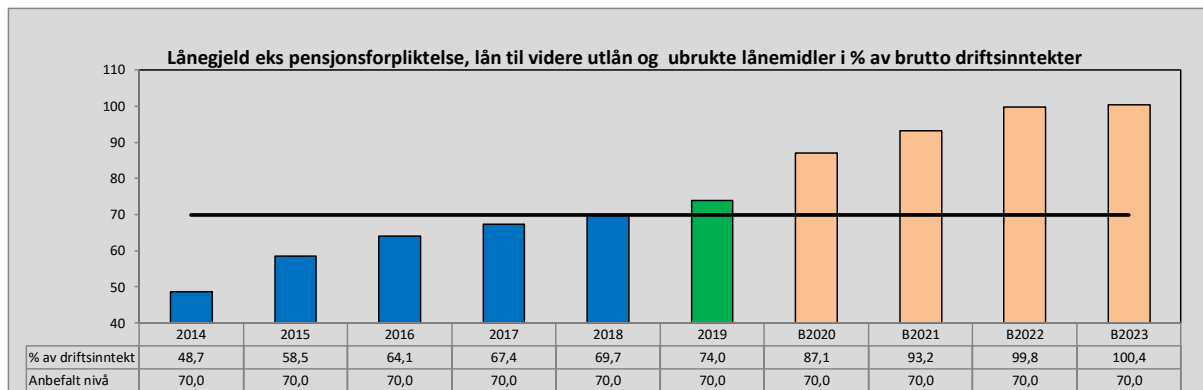
Samlet premieavvik:

Utvikling i premieavvik	Regnskap 2015	Regnskap 2016	Regnskap 2017	Regnskap 2018	Prognose 2019
Inngående balanse	74 666	61 543	61 949	62 239	66 963
Amortisert premieavvik	-10 003	-9 507	-10 923	-11 935	-14 177
Inneværende års premieavvik	-3 120	9 913	11 213	16 659	28 893
Utgående balanse	61 543	61 949	62 239	66 963	81 679

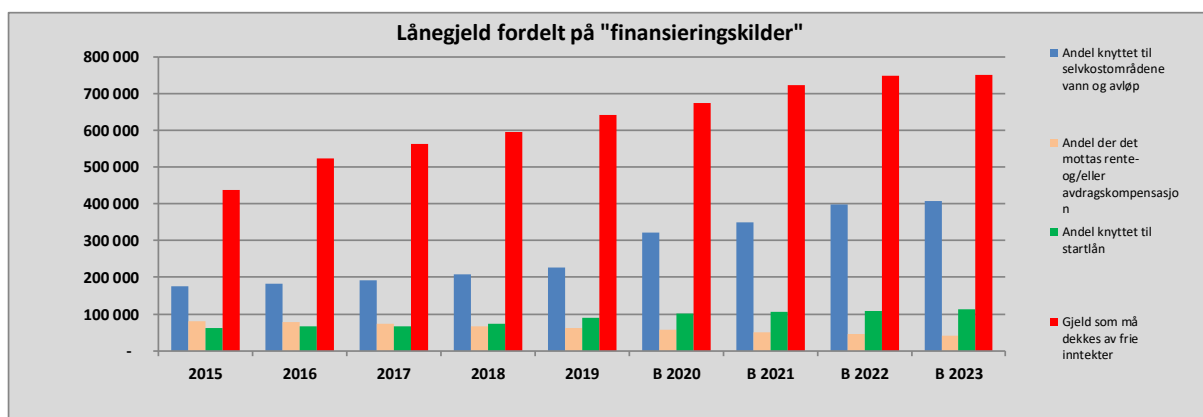
Rådmannen anser at Gran kommune har en brukbar likviditet. Likevel må en ha oppmerksomhet på og oppfølging av størrelsen på den ledige likviditet som kommunen til enhver tid må ha tilgjengelig. Økende premieavvik svekker likviditeten. Tidspunktene for låneopptak har variert i perioden og måtte i 2016 framskyndes til juni. I 2018 og 2019 ble låneopptak gjennomført i midten av oktober. De 2 siste årene har ikke kommunen hatt behov for å benytte seg av innvilget trekkramme.

Lånegjeld

Lånegjeld i forhold til driftsinntekter er et nøkkeltall ved analyse av den kommunale økonomien.

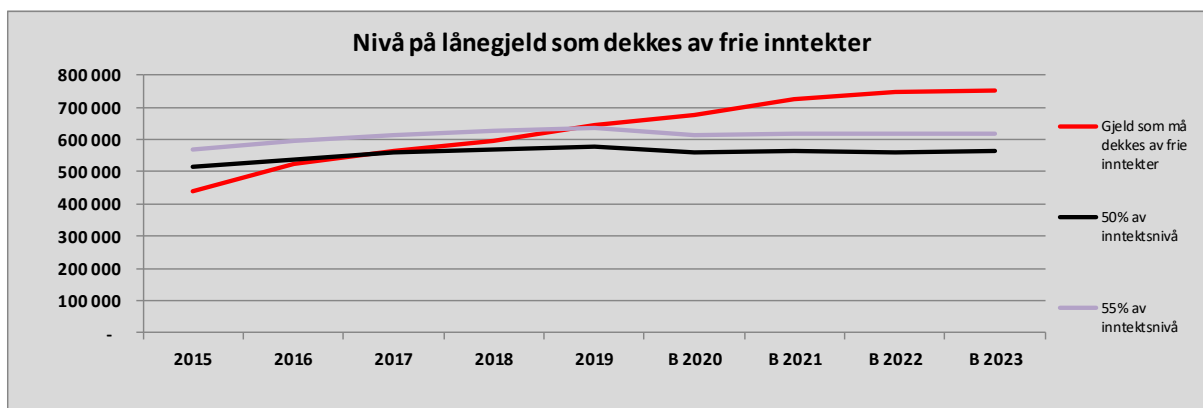

Figuren viser lånegjeld slik Fylkesmannen bruker tallene i sine kommunebilder. Den viser lånegjeld fratrukket pensjonsforpliktelser, lån til videre utlån og ubrukte lånemidler. Lånegjeld bør ikke bli for høy i forhold til driftsinntektene. Fylkesmannen gir uttrykk for at kommuner som har lånegjeld utover 70 % av driftsinntektene vil kunne ha driftsmessige utfordringer på grunn av høyt rente- og avdragsnivå. Dette vil kunne påvirke tjenestenivået i negativ retning. Ved årsskiftet er Gran kommunes lånegjeld 74 % av driftsinntektene. En ytterligere økning i lånegjeld vil påvirke tjenestenivået ved at det må justeres ned for å dekke økte renter og avdrag.

Lånegjeld pr 31.12.2019 er gruppert etter hvor stor andel av gjelden som må påregnes å dekkes inn gjennom kommunens frie inntekter og hvilke gjeld som i hovedsak dekkes av andre ordninger som gebyr, brukerbetaling, rentekompensasjon mm. Legges budsjett og økonomiplan 2020 – 2023, gir dette en fordeling som vist i figuren over.

Det er ikke definert et entydig nivå for hvor stor andel gjeld en kommune bør ha som skal dekkes av de frie inntektene, i forhold til totale frie inntekter. Gran kommune bør ha som mål ikke å øke denne gjeldsbelastningen utover et nivå tilsvarende 50 til 55 % av de frie inntektene. Gran kommunes gjeldsandel har ligget godt under dette nivået, men vil i løpet av perioden 2019 - 2023 stige til over det antydede maksimalnivået hvis alle planlagte investeringer gjennomføres.

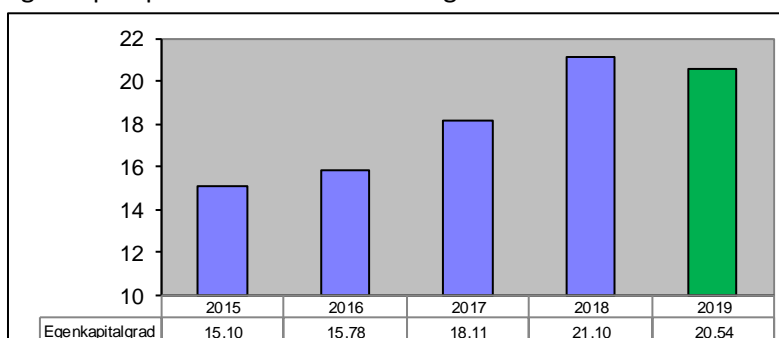

Oppsummert ser en at investeringsnivå og gjeldsutvikling viser en betydelig økning økonimplanperioden. Dette viser at på sikt bør kommunen av økonomiske årsaker, redusere investeringsnivået eller opprettholde/øke eiendomsskatten, slik at en ikke må lånefinansiere mer til investeringer enn det man betaler i avdrag.

Soliditet

Begrepet soliditet kan forklare kommunens evne til å tåle tap. Gjeldsgraden og egenkapitalprosenten gir informasjon om soliditeten. Egenkapitalprosenten gir informasjon om hvor stor andel av kommunens samlede eiendeler som er finansiert med egenkapital. Jo høyere egenkapitalprosent desto bedre er soliditeten.

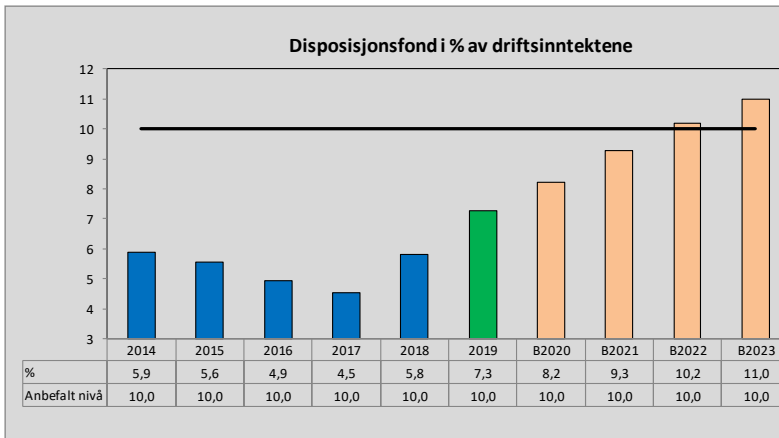
Egenkapitalprosenten har utviklet seg slik de siste 5 år:

Egenkapitalgraden øker fra 2015 – 2018, men går svakt ned i 2019. Nedgangen i 2019 skyldes at finansieringen av investeringene med egenkapital har vært lavere enn i 2018.

Disposisjonsfond

Det er viktig for en kommune å ha en disponibel fri egenkapital for å unngå å justere tjenestenivået i år med svingninger i inntekts- og utgiftsnivået. I tillegg er det sunn økonomi å ha midler til egenfinansiering av investeringer.

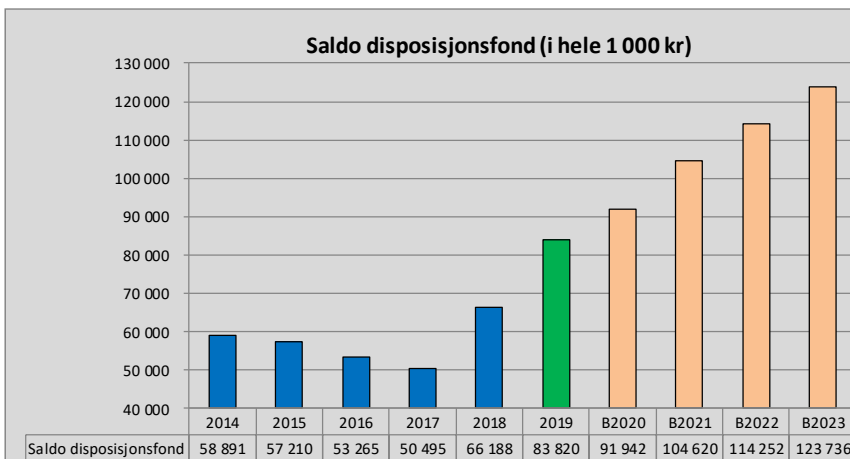

Gran kommune har i 2019 disposisjonsfond som tilsvarer 7,3 % av driftsinntektene. Den budsjetterte avsetningen til fondet ble ikke nådd da årets merforbruk reduserte avsetningen med 3,8 mill kr. Fondet ble tilført 17,6 mill kr som kommer fra disponeringen av mindreforbruket fra 2018.

Fylkesmannen og sentrale fagmiljøer anbefaler at nivået på disposisjonsfond

bør være minimum 10 % av driftsinntektene. Hvis budsjettforutsetningene i økonomiplanperioden 2020-2023 holder, viser det en økning i avsetning til disposisjonsfond. Dette vil bringe kommunen opp på fylkesmannens anbefalte nivå på disposisjonsfond.

Saldo på disposisjonsfond pr. 31.12.19 samt utvikling i disposisjonsfond i økonomiplanperioden:

Ubundet investeringsfond

I tillegg har Gran kommune 32 mill kr avsatt på ubundet investeringsfond. Disse midlene kan benyttes til framtidig finansiering av investeringer.

ØKONOMISKE NØKKELTALL FRA KOSTRA:

Regnskap	Enhet	Gran				Østre Toten	Lunner	Kostragruppe 10	Landet u/ Oslo
		2016	2017	2018	2019	2019	2019	2019	2019
Netto driftresultat i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	prosent	0,2	2,7	2,5	0,1	2,2	-1,1	-0,5	1,2
Årets mindre/merforbruk i driftsregnskapet i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	prosent	0,3	1,2	1,8	0	2,2	0,6	0,5	0,9
Langsiktig gjeld ex pensjonsforpliktelse i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	prosent	78,7	79,9	82,9	88,7	137,3	135,7	103,6	102,6
Frie inntekter per innbygger (kr)	kr	52 227	53 513	55 712	57 537	55 719	55 734	55 927	57 297
Brutto investeringsutgifter i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	prosent	17,4	13,6	10,4	11,8	28	46,5	17,4	16,2
Egenfinansiering av investeringene i prosent av totale brutto investeringer (prosent)	prosent	30,6	29,6	31,7	22,5	0,5	37	24,5	11,8
Netto lånegjeld pr. innbygger	kr	50 429	54 763	58 209	62 501	91 734	87 037	79 441	78 955

I 2017 og 2018 hadde Gran kommune gode netto driftsresultat. For 2017 ville dette vært 1,3% når tilskuddet fra NKOM ble trukket ut. For 2019 er Gran kommunes netto driftsresultat betydelig under anbefalt nivå på 1,75 %.

De frie inntektene øker i perioden. I 2019 ligger Gran kommune høyere enn Kostragruppe 10, landet utenom Oslo.

Gran kommune hadde et lavere investeringsnivå i 2019 enn de vi sammenligner oss med. Gran kommunestyre valgte å redusere investeringstakten og omfanget av Sagatangen helse og omsorgsenter, samt at noen andre boligprosjekter mm ble forskjøvet ut av planperioden. Dette gjør at vi ikke vil komme opp i tilsvarende gjeldsgrad som for eksempel Østre Toten.

Langsiktigs gjeld uten pensjonsforpliktelse i % av driftsinntektene er 88,7 % i 2019 og har vært stigende i perioden. Gran kommune ligger også her lavere enn de vi sammenligner oss med.

Når det gjelder lånegjeld pr innbygger viser tallene en stigning for hele perioden. Gran kommunes långjeld er lavere enn sammenligningskommunene, kostragruppe 10 og landet u/ Oslo.

GRAN KOMMUNES PERSONALSITUASJON I 2019

Årsrapporten skal være i henhold til Likestillingslovens formål i § 1, og skal gi en systematisk beskrivelse av den faktiske situasjonen. Redegjørelsen skal også inneholde en presentasjon av planlagte eller iverksatte tiltak.

Gran kommunes tiltak for å sikre likestilling og hindre diskriminering

Gran kommunes likestillingsplan (2012) beskriver målrettede tiltak for å rette opp eventuelle skjevheter mellom kvinner og menn, samt fremme likestilling på grunnlag av etnisitet, og nedsatt funksjonsevne. Det foreslås også tiltak for å redusere uønsket deltid. Gran kommune legger vekt på likebehandling i tråd med Likestillingslovens formål.

Under punktet om etnisitet i likestillingsplanen er det foreslått å annonsere i medier der en lettere kunne treffe personer med annen etnisk bakgrunn enn norsk. Dette tiltaket er ikke gjennomført på grunn av innsparingstiltak på blant annet annonsekostnader.

Foreslåtte tiltak rettet mot mennesker med nedsatt funksjonsevne, er i samsvar med de foreslåtte tiltak i kartleggingen av kommunale publikumsbygg. Relevante tiltak på arbeidsplassen skal settes i verk i henhold til plan for universell utforming, eller senest ved ansettelse av arbeidstaker med behov for tilrettelegging.

Rekruttering og forfremmelse

Gran kommune har en mangfoldserklæring i alle utlysningstekster; «Gran kommune er opptatt av mangfold, og vi oppfordrer derfor alle som er kvalifisert til å søke hos oss, uansett alder, kjønn, funksjonshemming, nasjonal eller etnisk bakgrunn. Vi tilpasser arbeidsplassen om du har behov for det.» Videre har vi som mål å ansette de best kvalifiserte arbeidstakerne, uavhengig av kjønn, etnisitet, religion, funksjonsevne, seksuell legning, eller alder.

Gran kommune er en lærebedrift og har som intensjon, til enhver tid å ha 22 løpende lærekontrakter. I 2019 hadde vi lærlinger i fagene; barn og ungdom, helsefagarbeider og institusjonskokk. I henhold til samfunnskontrakten 2016 – 2022, ser vi på muligheten for å kunne tilby læreplasser i flere fagområder. Dette ses i sammenheng med vårt rekrutteringsbehov. I 2019 hadde Gran kommune 20 lærekontrakter i skoleåret 2018/2019 og har 21 lærekontrakter for skoleåret 2019/2020. Den ene ledige lærekontrakten skyldtes en lærling som valgte å bryte lærlingetiden rett etter oppstart.

Gran kommune har partnerskapsavtale med våre ungdomsskoler. Dette forplikter oss til å ta imot elever i forbindelser med skolens arbeidsuker.

Gran kommune har eget administrativt vedtak for sykepleier- og vernepleierstudenter. Både vikarer og fast ansatt kan få tilbud om noe høyere lønn på grunnlag av oppnådde studiepoeng. Dette er et ledd i å kunne rekruttere mangelpersonell.

Opplæring og kompetanseutvikling

Gran kommune tilbyr stipend/støtte til videreutdanning, tilrettelegger arbeidsplaner for ansatte som er i utdanning, gjennomfører lederopplæring og gjennomfører introduksjonsprogram for nyansatte. Vi har et ledernetverk som har fungert godt over flere år, med fokus på kompetanseheving. Vi er i ferd med å ferdigstille et introduksjonsprogram for nyansatte i et digitalt KS e-læringssystem. Digital kompetanse er viktig og vi ser på muligheten for å tilby kompetanseheving for ansatte innenfor dette området.

Tilrettelegging for ansatte med nedsatt funksjonsevne

Gran kommune er tilrettelegger for ansatte med nedsatt funksjonsevne så langt det lar seg gjøre. Gran kommune strekker seg langt i å finne gode løsninger for at arbeidstaker skal kunne stå lengst mulig i jobb.

Språklig tilrettelegging

Det stilles språkkrav til enkelte stillinger. Gran kommune tilrettelegger for ansattes deltakelse på obligatoriske norskkurs. I tillegg tar vi inn flere fremmedspråkelige på språkpraksis fra NAV, flyktingetjenesten og voksenopplæringen. Gran kommune jobber også jevnlig med «klar-språk» overfor innbyggere og egne ansatte.

Tilrettelegging ved graviditet, foreldrefravær og andre omsorgsoppgaver

Gran kommune tilbyr samtale mellom gravid arbeidstaker, jordmor og nærmeste leder, for å avklare behov for tilrettelegging av arbeidet.

Tilrettelegging for kulturelle/religiøse minoriteter

Gran kommune følger «Lov om trdomssamfunn og ymist anna». Det legges tilrette for gjennomføring av arbeidstakeres religiøse ritualer, dersom dette ikke er til hinder for utførelsen av arbeidet.

Helse Miljø og Sikkerhet (HMS)

Gran kommune bruker Kommuneforlaget sitt kvalitetssystem, KF kvalitetsstyring. Systemet inneholder blant annet kommunens overordnede HMS-håndbok, Gran kommunes personalrutiner, KS personalhåndbok, Bedrekommune.no og KS medarbeiderundersøkelse; 10-faktor. Videre inneholder kvalitetssystemet kommunens informasjonssikkerhetsrutiner. I tillegg gir systemet mulighet for å legge inn lokale prosedyrer, årshjul, og risikoanalyser. Avvikshåndteringen er også ivaretatt gjennom kvalitetssystemet.

Gran kommune følger lov om varsling, med eget varslingssekretariat, og det er utarbeidet egne rutiner for å håndtere varsler om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen. Rutinen er tilgjengelig på vår hjemmeside.

Gran kommune er tilknyttet bedriftshelsetjenesten Salutis. De bistår blant annet med arbeidsplassvurderinger, arbeidsmiljøundersøkelser- og kartlegging, konflikthåndtering og lederstøtte. De kan også, i enkelte tilfeller, delta i dialogmøter i forbindelse med oppfølging av sykmeldte.

Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor

Annethvert år gjennomfører kommunen medarbeiderundersøkelse. Sist gang var i 2018 og da ble et samlet resultat for Gran kommune svært likt landsgjennomsnittet. Ny undersøkelse vil bli gjennomført i 2020.

Lønn

Det gjennomføres lønnspolitisk drøftingsmøte i forkant av lokaler forhandlinger. Dette legger føringer for forhandlingene. Her vil blant annet uønskede skjevheter kunne bli rettet opp.

Skjevheter i lønn mellom kvinner og menn kommer til uttrykk gjennom lønnsstatistikken. For 2019 tjener kvinner 95,13% av hva menn tjener. Dette er en økning fra 2018, og fra de siste årene. Det er ikke sett på lønnsforskjeller innenfor de ulike fagfelt. Relevante skjevheter tas stilling til ved lokale lønnsforhandlinger.

Det utarbeides kjønnsdelt lønnsstatistikk for Gran kommune.

Grunnlønn	Alle	Kvinner	Menn	Kvinner lønn i gj.snitt av menns lønn
Gjennomsnittlig årslønn i 2016	442772	435467	471033	92,45
Gjennomsnittlig årslønn i 2017	455182	448176	481159	93,15
Gjennomsnittlig årslønn i 2018	465132	458167	488790	93,73
Gjennomsnittlig årslønn i 2019	483706	478332	502844	95,13

Tabellen viser at kvinners gjennomsnittslønn er noe lavere enn hos menn. Gjennomsnittlig tjente kvinner kr 24 512 mindre enn menn i 2019. Siste år har vist en svak dreining til kvinners fordel, da forskjell i 2018 var kr 30 623. Arbeidsgiver må vurdere tiltak for å utjevne disse forskjellene i forbindelse med lokale forhandlinger.

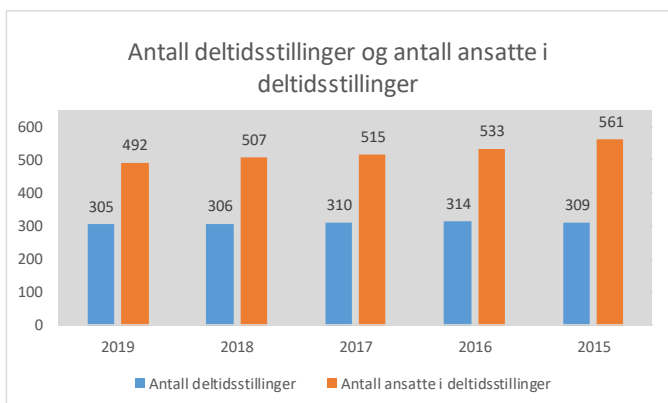
Arbeidstid

For å redusere deltid ble det i 2016 satt i gang målrettet arbeid ved hjelp av Kommunenes Sentralforbund KS; og «Det store heltidsvalget». Dette arbeidet er videreført også i 2019. Mange kommunalt ansatte har fleksitidsordning. Ønsketurnus, lange vakter på helg, og andre arbeidstidsordninger er fortsatt under utprøving.

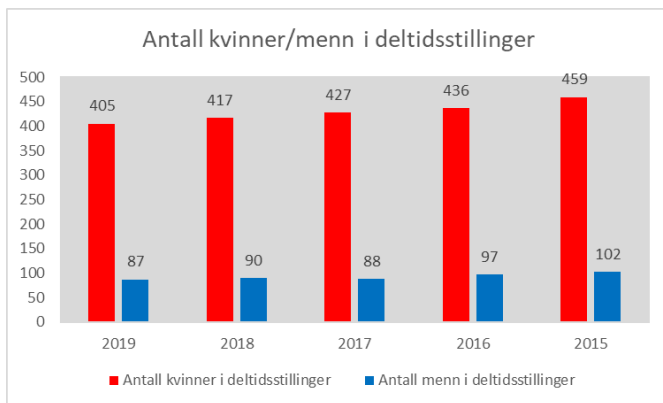
Tabellen viser fordeling av heltid og deltidsarbeid fordelt på kjønn.

Tekst	Regnskapsåret 2019	Regnskapsåret 2018	Regnskapsåret 2017	Regnskapsåret 2016	Regnskapsåret 2015
Antall deltidsstillinger	305	306	310	314	309
Antall ansatte i deltidsstillinger	492	507	515	533	561
Antall kvinner i deltidsstillinger	405	417	427	436	459
Andel kvinner i deltidsstillinger i %	82	82	83	82	78
Antall menn i deltidsstillinger	87	90	88	97	102
Andel menn i deltidsstillinger i %	18	18	17	18	22

I perioden 2015 – 2019 viser antall ansatte i deltidsstillinger en svak nedgang, noe som forventes å fortsette etter hvert som prosjektet om heltidskultur videreføres.

Figuren viser at antall ansatte i deltidsstilling har gått ned i perioden. Samtidig ser en at antall deltidsstillinger er redusert noe. Ønsket overgang til heltidsstillinger tar lenger tid enn ønskelig.

Figuren viser antall kvinner og menn i deltidsstillinger.

Kjønnsfordelingen i deltidsstillinger viser at det er betydelig i antall kvinner i deltidsstilling, mens menn i deltidsstilling også viser et noe redusert nivå i perioden. Utfordringen er i første rekke å tilby flere kvinner heltidsstillinger.

Organisasjonsutvikling

Gran kommune legger vekt på at ledere og ansatte tenker helhetlig og på tvers av tjenester/organisasjon. Kommuneorganisasjonen må påregne å stadig være i endring, og etter to år i omstilling var det naturlig men en konsolideringsfase i 2019.

Nærvær og sykefravær

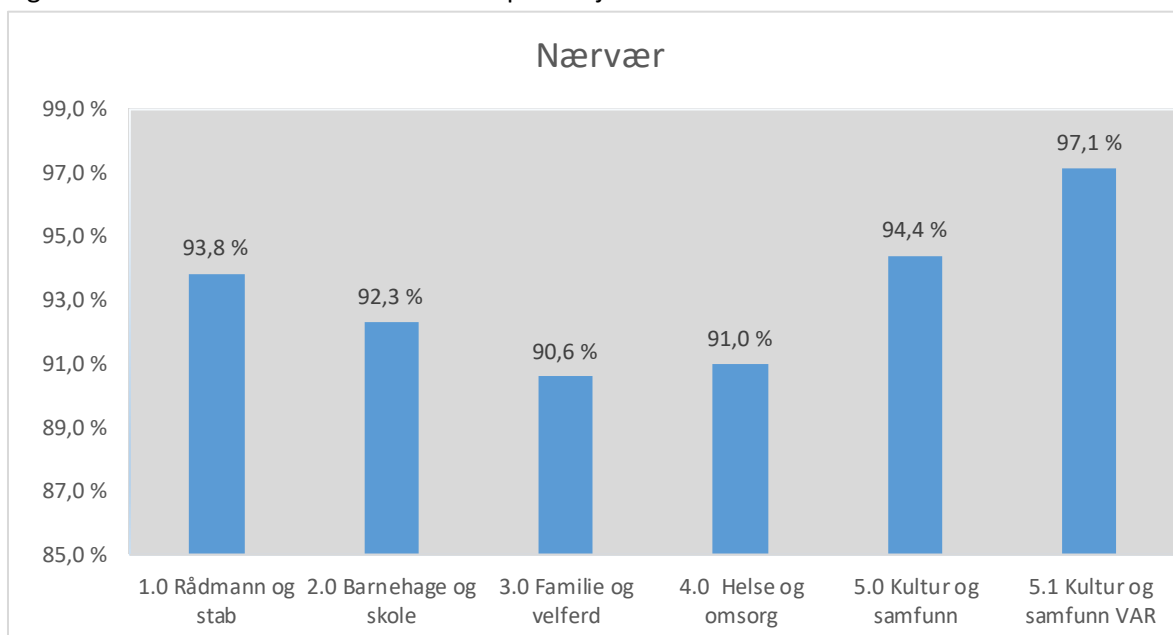
Det pågår et kontinuerlig arbeid i Gran kommune med å øke nærværet og forebygge og redusere sykefravær. Vi benytter oss av eksterne ressurser som bedriftshelsetjenesten og NAV Arbeidslivsenter ved behov.

Tabellen viser nærvær i perioden 2015 -2019.

Nærvær	2015 Alle	2016 Alle	2017 Alle	2017 Kvinner *	2017 Menn *	2018 Alle	2018 Kvinner *	2018 Menn *	2019 Alle	2019 Kvinner *	2019 Menn *
Antall mulige årsverk: *	909	913	907	716	191	913	718	195	925,8	725,8	200
Sykefravær i %	7,9	7,9	8,1	9,2	4,3	9,7	10,8	5,2	8,1 %	9,2 %	4,0 %
Nærvær i %	92,1	92,1	91,9	90,8	95,7	90,3	89,2	94,8	91,9 %	90,8 %	96,0 %
Alle permisjoner relatert til barn	Alle										
Prosent	1,1	0,8	0,8	0,8	0,6	0,9	0,9	0,7			
Velferdspolisjoner med lønn											
Prosent	0,3	0,2	0,3	0,2	0,6	0,2	0,3	0,2			

* Differanse i årsverk mellom grunnlønn og fravær skyldes at fraværet er registrert på den stillingen vedkommende arbeider, og ikke den stillingen som vedkommende er ansatt i.

Figuren under viser oversikt over nærvær pr budsjettområde i 2019.

Figuren viser at det er betydelig variasjon mellom budsjettområdene. Samtidig må det forventes forskjeller i nærvær mellom de ulike tjenesteområdene.

Snittet for sykefravær for alle landets kommuner fra 4. kvartal 2018 til 3. kvartal 2019 var iflg KS 9,83 %. Gjennomsnittet for Gran kommune er 8%, som viser et lavere sykefravær enn landsgjennomsnittet i kommunesektoren.

Bruk av personalpolitiske tiltak

Gran kommune gir støtte til ulike utdanningstiltak som er til nytte for arbeidsgiver og arbeidstaker for å opprettholde eller videreutvikle kompetanse.

Dette har primært vært til ansatte innen skole og helse- og omsorgstjenesten. For disse ansatte gruppene er det nasjonale satsninger som også bidrar med noe finansiering, Kompetanse for kvalitet og Kompetanseløftet.

Bruk av seniorpolitiske tiltak

Arbeidstakere som har fylt 55 år blir spurt om hva som skal til for at han/hun skal kunne stå i arbeid fram til pensjonsalder. I praksis dreier dette seg om eventuelle ønsker eller behov for tilrettelegging i stilling.

Det gjennomføres seniorkurs for alle 60-åringene i samarbeid med KLP. Der blir det lagt vekt på arbeidsglede og at det er viktig å stå i jobben så lenge som mulig.

Gran kommune gir tilbud om redusert arbeidstid eller lønnskompensasjon fra måneden etter fylte 62 år. Dette er en individuell ordning, som ikke er avtalefestet. Ordningen vurderes årlig i forbindelse med medarbeidersamtale.

ETIKK OG INTERNKONTROLL

Etikk og varsling

Gran kommune har i mange år hatt etiske retningslinjer for ansatte og politikere vedtatt i Ksak 19/15. I tillegg har kommunen retningslinjer for intern varsling av kritikkverdige forhold, hvor ansatte kan varsle i linja, via leder, anonymt eller via varslingsombud til varslingssekretariatet. Varslingsrutinen ble senest revidert i 2018/2019, hvor det også er åpnet for at varsling kan gjøres av innbyggere eller næringsliv til kontrollutvalg og-/eller varslingssekretariat. Det har ikke vært varslinger til varslingssekretariatet i 2019.

Alle virksomhetene melder at de har drøftet temaer som menneskesyn, brukerperspektiv, elevsyn, korrupsjon mm i forbindelse med ledermøter eller personalmøter siste året.

Det er viktig at barnehager og skoler har arenaer hvor etikk og etiske dilemmaer kan tas opp til diskusjon. Menneskesyn, voksenrollen, holdninger til læring og utvikling og til barn og barndom, er temaer som jevnlig diskuteres på møter blant ansatte i barnehager og skoler.

Det benyttes etikk kort i tilrettelagte tjenester. I Tilrettelagte tjenester gjennomfører et fagteam «internrevisjon» av fagadministrativt system i de ulike boligene. Målet med dette er at alle boligene skal ha likt system, og at innholdet skal holdes oppdatert kontinuerlig. I forbindelse med diverse tilsyn bistår de også andre avdelinger/enheter etter behov. Dette videreutvikles og er en del av internrevisjon i virksomheten.

I andre tjenesteområder med brukere diskuteres jevnlig etiske dilemmaer som er bruker/pasientrelatert og/eller personalrelatert i daglige møtearenaer.

Internkontroll

Økonomireglementet, som sist ble revidert i 2018, inneholder egne punkt om etiske retningslinjer og andre kontrollordninger. Tilsvarende er det publisert stoff om kommunens innkjøpsordning på intern nettressurs «ansattportalen», deriblant etiske retningslinjer vedrørende innkjøp.

Finansreglementet ble revidert og vedtatt høsten 2017, Ksak 55/17, som en tilpasning til nye forskrifter. Det er fortsatt ett reglement med lite spillerom for risiko og spekulasjon.

Rådmannen har videreført rutinene knyttet til å gi fullmakter til innkjøp, attestasjon og anvisning, også over i ny organisasjon fra 2018. Det innebærer at alle som gjør anskaffelser eller skal attestere eller anvise må ha gyldig fullmakt for å kunne gjøre dette i økonomisystemene. Dette grepet sikrer både rådmannen og ledere med nye ansvarsområder full oversikt over alle som skal ha slike fullmakter.

I tillegg har rådmannen ajourført kartlegging av alle fagsystemer som leverer data til økonomisystemet og saksbehandlingssystemet blant annet etter innføring av flere nye digitale moduler. Det er fortsatt behov for å jobbe videre med å skaffe dokumentasjon og rutinebeskrivelser for tilgangskontroll i noen av forsystemene til økonomisystemet.

Gran kommune har en E-handelsløsning som bidrar til bedre og sikrere innkjøp for hele organisasjonen, blant annet i form av at flest mulige bestillinger skal være ferdig attestert og anvist elektronisk før de sendes leverandøren. I tillegg gir systemet bedre og sikrere/tydeligere oversikt over prefererte avtalevarer og lojalitet til eksisterende rammeavtaler. I tillegg bruker kommunen konkurransegjennomføringsverktøy som er med å kvalitetssikre og dokumentere større anskaffelser og anbudsprosesser.

Informasjonssikkerhet og GDPR

Dette året har vært det første hele året etter at GDPR trådte i kraft, og det har preget arbeidet med informasjonssikkerhet.

Gjennomførte tiltak

- Tatt i bruk verktøy for å systematisere sikkerheten rundt personopplysninger med tanke på GDPR
- Startet arbeidet med protokoller over kommunens behandlinger av personopplysninger
- Opplæring av ansatte i informasjonssikkerhet, bl a ved hjelp av KS-læring
- Startet arbeid med kvalitetssikring av styrende dokumenter med tanke på informasjonssikkerhet (Retningslinjer for IKT)

Systematisk opplæring av ansatte på dette området er viktig og må få ytterligere prioritet slik at alle ansatte har tilstrekkelig forståelse for ny personvernforordning (GDPR). Det er igangsatt e-læringskurs for alle ledere og stabsmedarbeidere høsten 2019 i informasjonssikkerhet. Dette vil også bli introdusert ovenfor alle ansatte i 2020. Gran kommune oppnevnte i 2018 personvernombud.

Ledelsens årlige gjennomgang

Ledelsens årlige gjennomgang av informasjonssikkerhet konkluderer med at arbeidet med å få på plass flere protokoller over behandlinger og arbeidet med ROS- Analyser må gis høyere prioritet. Dette gjelder også for aktiviteten for opplæring i informasjonssikkerhet(KINS) på KS-læring.

Ledergruppa er innforstått med sitt overordnede ansvar for informasjonssikkerhet og personvern og at dette arbeidet må være forankret på rådmannsnivået. I den forbindelse må vi jobbe med en nærmere kobling mellom kvalitetssystem, beredskap og informasjonssikkerhet.

Kvalitetssystem og avvik

Arbeidet med digitalisering av kommunens kvalitetssystemer og tilhørende avvikshåndtering er videreført. Status ved utgangen av året er at HMS-bok og retningslinjer for personsikkerhet er på plass. Alle ansatte kan nå melde avvik for disse temaene digitalt. Lederne kan også håndtere avvikene i det digitale systemet, i tillegg til at rådmannen, kvalitetsansvarlig og systemansvarlig kan få ut rapporter på typen avvik med tilhørende løsning avdelingsvis og for kommunen samlet.

Avvik fordelt på kommunalsjefområder:

Kommunalsjefområde	Antall avvik
Barnehage og skole	21
Familie og velferd	324
Helse og omsorg	494
Kultur og samfunn	27
Stab og støtte	7
Sum	876

De fem mest vanlige avvikstypene:

Avvikstype	Antall
Medisiner/medikamenthåndtering	400
Mangelfull/forsinket tjenesteyting helse	183
Personalmangel	77
Vold/trusler mot ansatt	67
Feil på utstyr	41
Sum (88% av avvikene)	768
<i>Øvrige avvik er fordelt på 44 ulike kategorier, fra 1 til 8 tilfeller av hver</i>	

Tabellene tyder på at det er kulturforskjeller på å melde avvik i ulike deler av organisasjonen. Rådmannen ser at det er ulik bevissthet og bruk av kvalitetssystemet i organisasjonen, slik at denne typen arbeid bør prioriteres høyere i deler av organisasjonen.

3. Etiske retningslinjer for folkevalgte og ansatte i Gran kommune

Hvorfor etiske retningslinjer?

Etikk i Gran kommune handler om at vi som kommune skal stå for de valgene vi gjør i jobbsituasjonen. Vil valgene vi tar tåle offentlighetens lys? Kan jeg for eksempel ta i mot en konsertbillett eller en vinflaske fra en fornøyd innbygger? Kan jeg leie inn naboen min til et oppdrag? Kan jeg forsvare at vi ikke valgte det billigste hotellet til tjenestereisen? Ansatte og folkevalgte i Gran kommune skal behandle brukere og kolleger med respekt, bruke fellesskapets midler på den mest effektive måten og følge gjeldende lover og regler. Vi tar både hodet, magefølelsen og ryggmargsrefleksen i bruk når vi handler, og som regel ender vi opp med de gode valgene.

Etiske retningslinjer – hjelp til å handle riktig og foreta etiske refleksjoner.

Noen situasjoner er vanskeligere enn andre, og derfor har Gran kommune utviklet etiske retningslinjer for alle oss som har Gran kommune som arbeidsplass. Denne brosjyren tar for seg disse reglene. Reglene sørger for at valgene våre ikke går på bekostning av fellesskapets beste, og de setter en standard for hvordan vi skal utføre oppgavene våre på en måte som gjør at innbyggerne kan ha tillitt til oss.

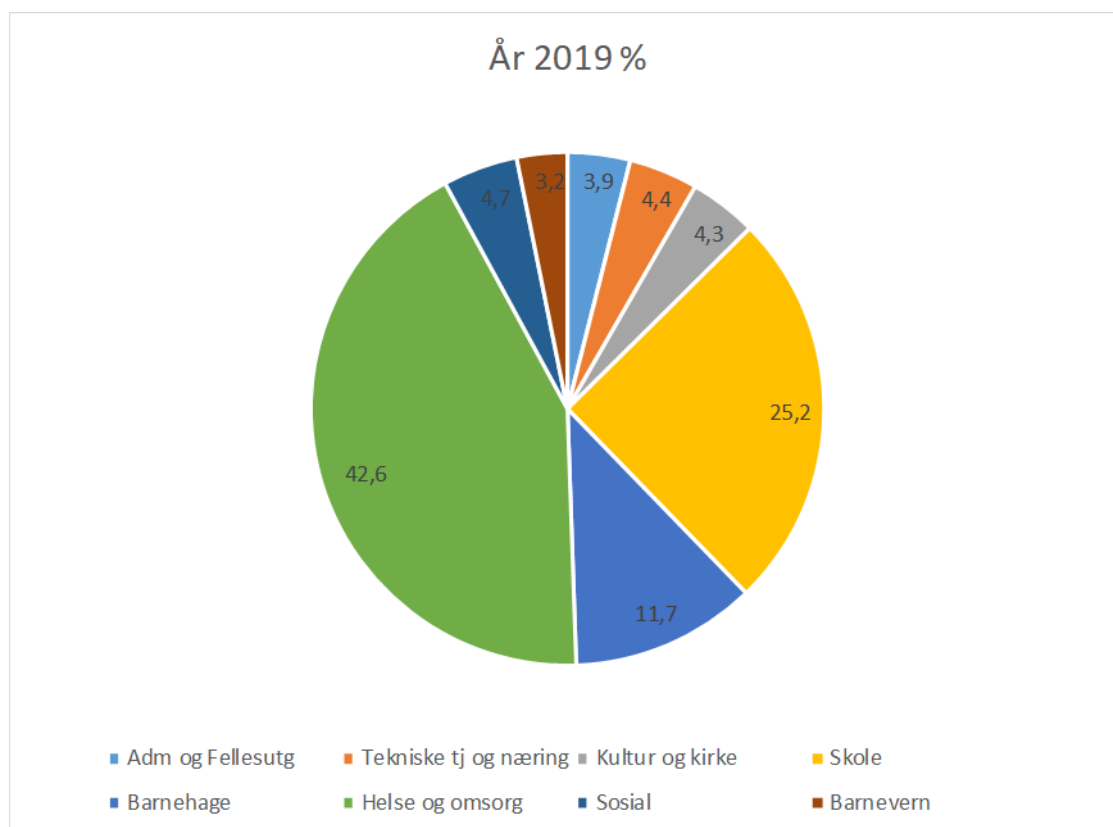
Nøkkeltall fra KOSTRA - samlet for alle tjenestene

Kostratall som ble offentliggjort 16/3-2019 er ureviderte tall som ikke vil være endelige før 15/6-2020. Det har vært kort tid mellom kunngjøringen 16/3 og tida for ferdigstillelse av årsmeldinga.

Område	År 2019 kr	År 2018 kr	År 2017 kr	År 2016 kr	År 2015 kr
Adm, politisk, fellesutg	32 600 230	34 838 713	41 326 331	36 630 706	44 205 673
Tekniske tj og næring	36 031 369	31 351 082	32 779 171	30 565 275	34 722 962
Kultur og kirke	35 208 186	34 367 127	35 480 002	35 939 209	35 193 930
Skole	207 782 729	197 520 069	191 614 009	191 723 895	184 441 056
Barnehage	96 702 155	93 318 987	91 094 594	86 354 798	82 478 178
Helse og omsorg	351 971 180	328 014 601	318 617 797	320 783 724	292 154 272
Sosial	39 048 295	46 564 397	48 164 137	48 570 178	43 555 357
Barnevern	26 299 973	24 467 892	22 916 983	19 128 167	16 418 188
Sum	825 644 117	790 442 868	781 993 024	769 695 952	733 169 616

*Adm, politisk, fellesutgifter inneholde premiavik pensjon som gir store variasjoner mellom år.

Samlet i en grafisk framstilling ser fordelingen slik ut:

Den %-vise andelen av utgiftene på området «Helse og omsorg» fra 41,5% i 2018 til 42,6% i 2019. Motsatt er den %-vise andelen for utgifter til «Sosial» redusert» fra 5,9% i 2018 til 4,7% i 2019.

ANALYSE AV GRAN KOMMUNES RESSURSBRUK PÅ UTVALGTE OMRÅDER

De økonomiske rammebetingelsene er styrende for det tjenestetilbudet som kommunen kan tilby sine innbyggere. **Telemarksforskning** har levert en analyse som viser hvordan kommunens ressursbruk på sentrale tjenesteområder harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser. Kommunens faktiske ressursbruk i 2019 sammenlignes med et normert nivå der både utgiftsbehov og reelt inntektsnivå er hensyntatt. Mer-/mindreforbruk er beregnet for ulike tjenesteområder, og vises under:

KOSTRA- og effektivitetsanalyse, Gran kommune 2019

KOSTRA- og effektivitetsanalyse Gran kommune 2019. Kilde: KOSTRA/KMD, beregninger ved TF

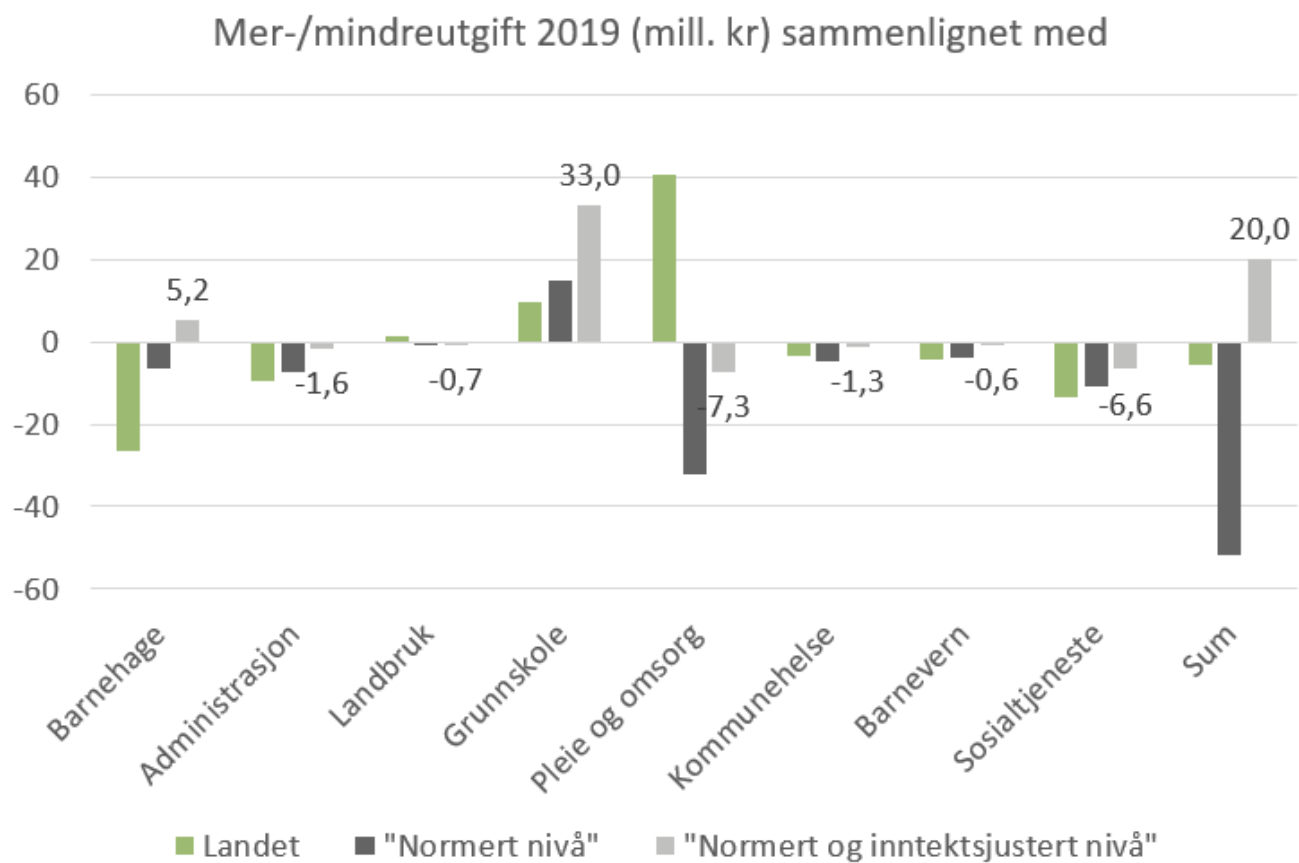
	Beregnet utgiftsbehov 2019	Netto driftsutgifter 2019			Mer-/mindreutgift sammenlignet med		
		Gran kommune	Landsgjennomsnitt	Gran "normert nivå"	Landsgjennomsnittet	"Normert utgiftsnivå"	«Normert og inntektsjust. nivå»
		kr pr innb	kr pr innb	kr pr innb	Mill. kr	Mill. kr	Mill. kr
Barnehage	0,8389	7 125	9 072	7 610	-26,5	-6,6	5,2
Administrasjon	0,9712	4 245	4 931	4 789	-9,4	-7,4	-1,6
Landbruk	2,5310	228	114	289	1,5	-0,8	-0,7
Grunnskole	0,9744	14 822	14 107	13 747	9,7	14,7	33,0
Pleie og omsorg	1,2038	22 503	19 542	23 524	40,4	-32,0	-7,3
Kommunehelse	1,0361	2 772	3 024	3 133	-3,4	-4,9	-1,3
Barnevern	0,9793	1 935	2 260	2 213	-4,4	-3,8	-0,6
Sosialtjeneste	0,9312	1 749	2 726	2 538	-13,3	-10,8	-6,6
Sum	1,0350				-5,4	-51,7	20,0

* På tjenesteområdet for pleie og omsorg er utgiftene nedjustert med med 18 mill kr, tilsvarende inntekt vertskommunetilskudd, da det er forutsatt at hele vertskommunetilskuddet benyttes innen pleie og omsorg.

Det er «netto driftsutgifter» innen de ulike tjenesteområdene som analyseres og brytes ned til tall pr innbygger. Utgiftsbehovet er veldig forskjellig fra kommune til kommune. Telemarksforskning har tatt høyde for dette ved å benytte beregnet utgiftsnivå i kommunenes inntektssystemet, se kolonnen «Beregnet utgiftsbehov 2019». Samlet er utgiftsnivået for kommunen beregnet til å være ca 3,5% over landsgjennomsnittet (1,0350). Tilsvarende er beregnet utgiftsnivå for f eks barnehage ca 16 % under landsgjennomsnittet, og pleie og omsorg ca 20 % over landsgjennomsnittet. Ved å justere landsgjennomsnittet for beregnet utgiftsnivå i Gran, kommer en frem til «normert nivå» for Gran. Differansen mellom Gran kommunes tall pr innbygger og landsgjennomsnittet og Gran kommunes normerte nivå gjøres om til faktiske mer/mindreutgifter ved å gange opp med Gran kommunes innbyggere (13 630).

Som tabellen videre viser, ligger Gran kommunes netto driftsutgifter samlet 5,4 mill kr under landsgjennomsnittet. Justert for utgiftsbehovet i Gran ligger Gran kommune 51,7 mill kr under landsgjennomsnittet. Tar vi i tillegg høyde for at Gran er en lavinntektskommune, viser beregningene imidlertid at **Gran kommune samlet sett hadde merutgifter på om lag 20 mill kr i forhold til kommunens normerte og inntektsjusterte utgiftsnivå**. Tilsvarende tall for 2018 var netto driftsutgifter samlet 15,2 mill kr under landsgjennomsnittet, justert for utgiftsbehov 62,3 mill kr under landsgjennomsnittet, og tatt høyde for at Gran er en lavinntektskommune merutgifter på om lag 14,6 mill kr. Dette er noe forverring i fht 2018, men likevel bedre enn 2017 for Gran kommune, sammenlignet med landsgjennomsnittet.

Telemarksforsking tallmateriale vist Grafisk nedenfor:

UTVALGTE KOSTRATALL FOR TJENESTENE I GRAN KOMMUNE

Tabellene viser Gran kommunes kostratall fra 2016 til 2019. I tillegg til «Landet u/Oslo» og «KOSTRA-gruppe 10» viser tabellene Østre Toten fordi den er ganske lik Gran, men ikke med i gruppe 10. Lunner er med i gruppa og interessant som nabo og samarbeidskommune. Kostragruppe 10 er en gruppe SSB klassifiserer til å være: «Mellomstore kommuner med middels bundne kostnader per innbygger, lave frie disponible inntekter». Kostragruppe 10 inneholder i år 24 kommuner.

Forklaring på merknadene angående oppsett for Kostra-tabeller

Noen steder mangler det tall. SSB forklarer dette med følgende symboler:

- ... Oppgave mangler foreløpig
- Tomme celler viser at det ikke er funnet tall for respektive år
- :
- Tall kan ikke offentliggjøres
- .. Oppgave mangler

Administrasjon	Enhet	Gran				Østre Toten	Lunner	Kostra-gruppe	Landet u/ Oslo
		2016	2017	2018	2019	2019	2019	2019	2019
Netto driftsutgifter til adm. og styring i % av totale netto driftsutgifter	prosent	6,2	6,7	6,6	7,0	7,7	7,2	8,1	8,3
Lønn fratrukket sykelønn, adm og styring i % av totale lønnsutgifter	prosent	5,6	5,8	5,8	6,0	6,0	5,7	6,8	6,9
Netto driftsutgifter til adm. og styring	pr innb	3 494	3 753	3 853	4 245	4 704	4 440	4 962	5 194

Netto driftsutgifter til administrasjon og styring ligger lavt sammenlignet med både Østre Toten, Lunner og Kostragruppe 10. Andel lønnsutgifter til administrasjon og styring er lavt sammenlignet med Kostragruppe 10 og landet utenom Oslo, noe høyere enn Lunner men på samme nivå som Østre Toten. Utgifter til administrasjon og styring er noe høyere enn foregående år.

Skole	Enhet	Gran				Østre Toten	Lunner	Kostra-gruppe 10	Landet u/ Oslo
		2016	2017	2018	2019	2019	2019	2019	2019
Årstimer til særskilt norskopplæring per elev med særskilt norskopplæring (antall)	antall	81,8	66,5	80,9	67,1	51,1	53,2	50,1	36,3
Årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning (antall)	antall	137,5	173,8	164,9	159,5	122,1	170,4	146,8	139,9
Elever i kommunale og private grunnskoler som får særskilt norskopplæring (prosent) ¹	prosent	3,3	3,7	3,1	3,8	6,7	3,2	3,3	4,9
Elever i kommunale og private grunnskoler som får spesialundervisning (prosent)	prosent	8,6	6,8	7,1	7,4	9,3	4,4	7,7	7,8
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i lesing 8.trinn (prosent)	prosent	73,9	62,3	75,9	83,9	73,6	80,6	73,6	75
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i regning 8.trinn (prosent)	prosent	66,5	63,1	65,2	71,3	61	66,1	68,7	68,7
Gruppestørrelse 2 (antall)	antall	15,6	16	15,6	16,3	14,5	17,4	15,8	15,8
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)	antall	39,2	40	40,7	41,5	41,4	43,1	41,4	41,7
Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), i prosent av samlede netto driftsutgifter (prosent)	prosent	24,1	24,1	24,3	24,3	23,8	23,1	24,6	23
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år (kr)	kr	112 979	112 806	120 528	128 513	132 580	114 244	117 559	117 107

Antall årstimer pr. elev til spesialundervisning er høy sammenlignet med KOSTRA gruppen og Østre Toten. Til forskjell fra Lunner er andelen elever som får spesialundervisning i prosent høyere i Gran. Dette betyr at vi bruker mye ressurser på spesialundervisning i skolene i Gran. Gruppestørrelsen i Gran skiller seg ikke vesentlig fra KOSTRA gruppen, men er lavere enn i Lunner, men høyere enn i Østre Toten. Netto driftsutgifter til grunnskolesektoren er litt høyere enn i Kostragruppen men lavere enn i Østre Toten som har tilnærmet lik skolestruktur.

Barnehage	Enhet	Gran				Østre Toten	Lunner	Kostra-gruppe 10	Landet u/ Oslo
		2016	2017	2018	2019	2019	2019	2019	2019
Andel barn 1-2 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-2 år (prosent)	prosent	80,3	81,3	90,3	88,5	82,4	88,3	81,3	84,6
Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent)	prosent	90	90,5	94,6	94,4	91,1	93,5	90,8	92,4
Andel barn 3-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 3-5 år (prosent)	prosent	96,2	96,5	97,1	97,1	96,5	96,7	96,6	97,3
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage (prosent)	prosent	45,2	47,7	49,4	48,5	49,8	67,7	55,7	49,1
Antall barn korrigert per årsverk til grunnbemanning, alle barnehager (antall)2	antall	5,9	6,1	6,1	5,8	5,8	5,8	5,8	5,7
Andel barnehagelærere i forhold til grunnbemanning (prosent)4	prosent	36,4	39,6	40,4	40	42,8	43,6	41,3	41,5
Andel barn som får spesialpedagogisk hjelp, i forhold til alle barn i kommunale barnehager (prosent)1	prosent	4,7	4,3	3,8	4,2	2,9	4,9	3,4	3,9
Korrigerte brutto driftsutgifter til barnehager (f201, f211, f221) per korrigerte oppholdstimer i kommunale barnehager (kr)3	kr	68,8	61,2	75,7	86,7	77	77,4	76	78,7
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn 1-5 år (prosent)	prosent	68,5	75,2	85,3	89,5	88,5	88,8	83,7	86,3
Netto driftsutgifter barnehager i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)	prosent	11,4	11,8	11,8	11,7	13,1	14,7	14,8	14,3
Netto driftsutgifter barnehager, per innbygger 1-5 år (kr)	kr	128 947	129 852	141 165	160 781	159 103	169 921	157 058	163 025
Korrigerte brutto driftsutgifter f201 per korrigerte oppholdstimer i kommunale barnehager (kr)5	kr	56,5	49,3	60,3	67,8	62,7	61,5	61,6	62,7

Gran kommune har høyere barnehagedeltakelse i aldergruppen 1-2 år enn kommuner i Kostragr. 10, samt Lunner og Østre Toten. Bemanningsfaktoren er lik sammenligningskommunene og Kostragruppa. Barnehagedeltakelsen hos minoritetsspråklige barn har økt, det er positivt. Barnehageområdet har det siste året hatt en økning i andelen barn som får spesialpedagogisk hjelp.

Barnevern	Enhet	Gran				Østre Toten	Lunner	Kostra-gruppe 10	Landet u/ Oslo
		2016	2017	2018	2019	2019	2019	2019	2019
Netto driftsutgifter til barnevernstenesta per innbygger 0-22 år (kr)	kr	5 280	6 325	6 897	7 631	11 825	9 211	8 541	8 387
Barn med melding ift. innbyggerar 0-17 år (prosent)	prosent	5,3	4,5	4,4	4,4	7,2	4,2	4,7	4,6
Prosentdelen barn med undersøking ift. innbyggerar 0-17 år (prosent)	prosent	4,8	4,1	4,2	3,8	6,4	4,5	4,9	4,8
Barn med barnevernstiltak ift. innbyggerar 0-22 år (prosent)	prosent	4,3	4,1	4,4	3,9	5,1	4,2	4,8	3,8
Brutto driftsutgifter (funksjon 244) per barn med undersøking eller tiltak (kr)	kr	40 567	42 996	56 201	69 843	61 858	59 912	50 410	54 645
Brutto driftsutgifter per barn som ikke er plassert av barnevernet (funksjon 251) (kr)	kr	22 116	30 643	37 158	53 673	34 039	33 582	33 930	41 869
Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (funksjon 252) (kr)	kr	284 400	333 054	285 692	250 000	403 552	383 909	395 071	442 333
Barn med undersøking eller tiltak per årsverk (funksjon 244) (antall)	antall	21,3	22	19	15,9	20,7	16,3	21,5	19,2
Undersøkingar med handsamingstid innan 3 månader (prosent)	prosent	97	85	91	94	68	81	86	88

Nettodriftsutgift til barneverntjenesten er økende, men ligger under kostra-gruppe 10, landet og sammenligningskommunene. Dette skyldes i hovedsak at kommunen har betydelig lavere brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet. Samtidig har kommunen en økning i brutto driftsutgift til barn som mottar tiltak uten å være plassert. Kostnaden er også betydelig høyere enn kostra-gruppe 10, landet og sammenligningskommunene. Dette skyldes at det var mange ungdommer som gikk fra plassering til ettervern fra 2019. Samtidig har kommunen i 2019 hatt flere kostnadskrevede tiltak i denne gruppen. Andelen barn med melding er uendret, mens andelen barn med undersøkelse og tiltak er redusert. Samtidig har tjenesten økt saksbehandlingskapasiteten som ett ledd i å redusere kostnader til konsulenter og møte barnevernsreformen. For 2019 gir dette økt saksbehandlingskapasitet pr. undersøkelse og tiltak. Resultatet er at kommunen har få undersøkelser som overstiger 3 måneders behandlingstid.

Sosial	Enhet	Gran				Østre Toten	Lunner	Kostra-gruppe 10	Landet u/ Oslo
		2016	2017	2018	2019	2019	2019	2019	2019
Sosialhjelpsmottakere (antall)	antall	412	387	374	354	262	190	4 758	116 032
Antall sosialhjelpsmottakere 18-24 år (antall)	antall	105	101	79	72	54	38	963	22 465
Antall barn i familier som mottok sosialhjelp (antall)	antall	226	223	216	217	163	109	2 344	58 573

Kostratall for sosialområdet gis i antall og er derfor ikke egnet til å sammenlikne kommunen med andre kommuner, men er interessante for å se egen utvikling. I Gran kommune er det nedgang i antallet sosialhjelpsmottakere. Det er en liten økning i antall barn i familier som mottok sosialhjelp, antallet synes å være høyt.

Helse og omsorg	Enhet	Gran				Østre Toten	Lunner	Kostra-gruppe 10	Landet u/ Oslo
		2016	2017	2018	2019	2019	2019	2019	2019
Andel brukerretnede årsverk i omsorgstjenesten m/ helseutdanning (prosent) ⁴	prosent	70,1	72,3	73,7	74,9	83,5	74,9	79,3	77,7
Andel brukertilpassede enerom m/ eget bad/wc (prosent)	prosent	70,6	70,9	74,8	75,3	98,8	74,1	89,5	90,9
Andel private institusjonsplasser (prosent)	prosent	19,4	16,2	18,1	18,8	0	0	4,5	5,3
Avtalte legeårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	årsverk	11,4	11,3	11,4	11,4	11,4	11,2	10,8	11,4
Avtalte fysioterapeutårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	årsverk	9,7	11,1	10,9	11,8	11,7	11,4	9,1	9,7
Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-20 år (årsverk)	årsverk	34,9	36,5	42,6	41,8	53,5	49,3	49	44,1

Det er en reduksjon i antall årsverk i helsestasjon- og skolehelsetjeneste pr. 10 000 innbyggere i alderen 0-20 år og Gran kommune ligger lavere enn sammenligningskommunene. Gran har lavere andel brukerretnede årsverk i omsorgstjenesten med helseutdanning enn sammenligningskommunene, kostragruppe 10 og landet. Det er økende antall ansatte med fagutdanning i brukerretnede tjenester. Andel brukertilpassede rom med bad/ wc har en prosentvis økning fra 2016. Dette er fordi det er lagt ned rom. Av de rommene som er avviklet er det flere rom som ble brukt som dobbeltrom, det vil si at to personer delte rom og bad. Andel private institusjonsplasser er ikke økt men det er en prosentvis økning med bakgrunn i at vi har redusert kommunale plasser.

Kultur og samfunn	Enhet	Gran				Østre Toten	Lunner	Kostra-gruppe 10	Landet u/ Oslo
		2016	2017	2018	2019	2019	2019	2019	2019
Eiendom									
Netto driftsutgifter til eiendomsforvaltning i prosent av samlede driftsutgifter (prosent)	prosent	7,4	7,9	7,9	8,2	6,9	8,9	8	9
Brann og redning									
Netto driftsutgifter til funksjon 338 og 339 pr. innbygger, konsern (kr)	kr	632	697	701	808	530	757	859	917
Landbruk									
Netto driftsutgifter til landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling i prosent av totale netto driftsutgifter (prosent)	prosent	0,4	0,3	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	0,2
Vann og avløp									
Andel fornyet kommunalt spillvannnett, gjennomsnitt for siste tre år (prosent)	prosent	0,39	0,37	0,56	0,62	..	1,26	..	0,64
Andel fornyet kommunalt ledningsnett, gjennomsnitt for siste tre år (prosent)	prosent	0,55	0,43	0,62	0,63	1,43	0,77	..	0,65
Samferdsel									
Netto driftsutgifter til kommunale veier og gater per km (kr)	kr	89 294	92 163	94 938	114 602	126 941	145 929	114 736	156 892
Kultur									
Netto driftsutgifter til kultursektoren per innbygger (kr)	kr	1 892	1 876	1 735	1 786	1 657	1 768	2 165	2 541

Ovenfor vises noen Kostra-tall for virksomheter innenfor Kultur og samfunn. Det er i hovedsak lagt vekt på netto driftsutgifter sammenlignet med kostragruppe 10 som omfatter ca. 40 kommuner med noenlunde de samme karakteristika som Gran ifht til bl.a. befolkning, sentralitet, mv. og landet for øvrig.

Netto driftsutgifter til eiendomsforvaltning ligger omtrent på samme nivå som for Kostragruppe 10, men noe lavere enn for landet som helhet.

Netto driftsutgifter per innbygger for brann og redningstjenester ligger en del lavere enn landet og kostragruppe 10.

Andelen av netto driftsutgifter til landbrukssektoren ligger noe høyere i Gran enn for sammenligningsgruppene, med unntak av Østre Toten som har samme nivå.

På vann og avløp har vi valgt å se på fornyelsesgraden av ledningsnettet i forhold til sammenligningsgruppene og her ligger Gran kommune omtrent på samme nivå som landet for øvrig.

Netto driftsutgifter til kommunale veier per km ligger litt lavere enn sammenligningsgruppene.

Videre ser en at kultursektoren nå ligger noe lavere enn kostragruppen og landet for øvrig. Samtidig ser vi at det har vært en svak nedgang de siste årene. Det er i tråd med de reduksjoner som har vært gjort i kulturbudsjettet de siste årene.

Rådmann og stab

BESKRIVELSE AV VIRKSOMHETEN

Øverste leder: Rådmannen

Årsverk: 32

Stabenes oppgaver er å forvalte lover og avtaleverk, legge til rette for effektiv utnyttelse av IKT-systemene, bidra til god økonomistyring og gi veiledning og støtte. Hensikten er å bidra slik at Gran kommune når sine mål, framstår som en god

arbeidsgiver og leverer gode tjenester til innbyggerne.

Staben ivaretar fagområdene Informasjon og kommunikasjon, IKT, økonomi, regnskap, lønn, ikt, HR/personalforvaltning, eiendomsskatt, kommunaltekniske avgifter og investeringsprosjekter.

DETTE FIKK VI GODT TIL I 2019

Det er gjennomført mange digitaliseringstiltak i stabens oppgaver og i tjenestene hvor staben har vært en medvirkende aktør. Noen av tiltakene medfører mer effektiv oppgaveløsning, mens andre tiltak forflytter oppgaver mellom stab og tjenestene eller internt i stab.

Ny hjemmeside utvikles stadig med tanke på bedre brukeropplevelse og økt tilbud om selvbetjening for innbyggerne, se blant annet <https://www.gran.kommune.no/selvbetjening.476284.no.html>.

Ny og moderne telefoniløsning med mobiltelefoni har spart kommunen for betydelige investeringer ved å ikke videreføre IP-telefoni. Dette gir også nye muligheter for innbyggerne til å nå tjenesteutøverne direkte, uten å gå om ett sentralbord, jfr hjemmesidens «Finn en ansatt».

Det ble i løpet av året innført nye digitale løsninger i kommunetorget. Ny digital møteromsoversikt og digital besøkeregistrering, samt publikums-PC hvor vi kan styre aktuelle hjemmesideoppslag som er dagsaktuelle.

Det er innført fulldigitale arkivløsninger i flere fagsystemer, som tilrettelegger for digital utsendelse og mottak av brukerhenvendelser. I tillegg er det tilrettelagt for at innbyggere kan velge å få faktura på kommunale avgifter 12 ganger i året i stedet for 4 ganger pr år.

DETTE MÅ VI FÅ TIL BEDRE I 2020

Det er fortsatt mye arbeid som gjenstår før vi kan si at staben er «En stab». Det er satt i gang ytterligere arbeid med dette i januar 2020. Dette utviklingsarbeidet antas å ta lang tid før det kan sies å være fullført.

INTERKOMMUNALT INNKJØPSSAMARBEID FOR HADELAND

Innkjøps samarbeidet har i 2019 videreført arbeidet med strategiske innkjøpsoppgaver med fortsatt størst fokus på oppfølging og inngåelse av rammeavtaler innen prioriterte innkjøpsområder. Koordinering og samarbeid med andre innkjøps samarbeid har også vært viktig for å kunne opprettholde en relativ høy andel rammeavtaler i samarbeidet.

Av aktivitetene i handlingsplan har digitalisering av anskaffelsesprosessen fortsatt stått sentralt. Herunder innføring av elektroniske verktøy for konkurransegjennomføring og kontraktsadministrasjon (KGV/KAV) og oppfølging av eHandel som elektronisk innkjøpssystem. Bruk av sentrale rammeavtaler og elektroniske innkjøpsverktøy viser positive effekter gjennom kvalitative og økonomiske gevinster, samt at det reduserer risiko for kostnadsøkninger.

Felles anskaffelsesstrategi for Hadelandskommunene

Felles anskaffelsesstrategi for Hadeland ble vedtatt i IS-møte 25 okt 2011. Strategien har vært under revidering i 2019 og forslag til revidert strategi er utarbeidet.

Status rammeavtaler

Ved årsskiftet har kommunene samarbeid om 55 rammeavtaler. Samlet omsetning på avtaleporteføljen varierer, men var på rundt 75 millioner kroner i 2019 inklusiv forsikring og strøm. Det ble i 2019 inngått 16 nye felles rammeavtaler. 11 erstatter avtaler som utløp i løpet av fjoråret. I tillegg inngikk vi 18 nye rammeavtaler på byggentreprenør, elektriker og håndverktjenester like før jul, men oppstartsdato var 01.01.2020. De er derfor ikke med på oversikten over aktive rammeavtaler 31.12.2019.

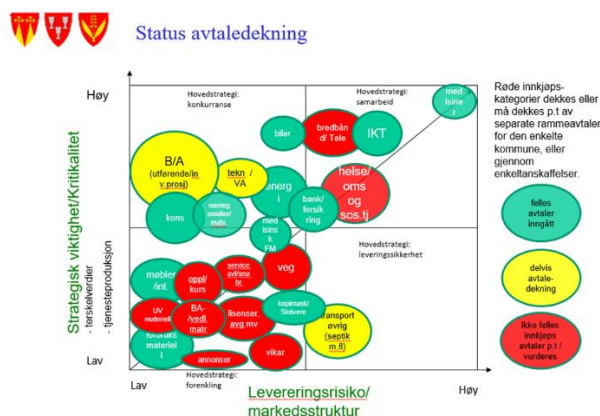
Samarbeidet har tatt aktivt i bruk elektronisk konkurransegjennomføringsverktøy(KGV) og kontraktsadministrasjonsverktøy(KAV), Mercell. Alle gjeldende rammeavtaler er registrert offentlig i Mercell, slik at alle ansatte i alle 3 kommunene enkelt kan se hvilke rammeavtaler som gjelder.

Ved årsskiftet var 10 rammeavtaler under arbeid. Vi må i 2020 ut med ny konkurranse for 9 avtaleområder.

Avtaledekningen vurderes som god sett i forhold til kapasiteten i samarbeidet. Det vil på noen områder fortsatt kunne være hensiktsmessig å inngå nye rammeavtaler ved siden av behov for å rullere utgående avtaler. Kapasiteten til å utvide avtaleporteføljen ytterligere med nye avtaleområder gjennom innkjøpssamarbeidet er fortsatt begrenset.

I matrisen nedenfor er kommunenes kjøp av varer og tjenester gruppert i ulike innkjøps- og avtaleområder hvor størrelsen på den enkelte gruppe angir en relativ størrelse i forhold til det samlede innkjøpsvolumet i kommunene. Gruppene har fargekoder som angir hvilke avtalegrupper som koordineres og følges opp gjennom innkjøpssamarbeidet per i dag. Gruppens plassering i matrisen angir

samarbeidets vurdering av avtaleområdets strategiske viktighet for kommunene og leveringsrisiko i de aktuelle markedene. Matrisen gir innkjøpssamarbeidet et utgangspunkt og støtte til å prioritere hvilke avtaleområder samarbeidet skal ha felles rammeavtaler på, og hva slags hovedstrategi som bør velges for de enkelte avtaleområdene.

Oversikt over gjeldende rammeavtaler ligger på www.gran.kommune.no. Spør «kommuneKari» etter rammeavtaler og hun viser vei.

Ved siden av arbeidet med inngåelse av nye rammeavtaler gjennomføres implementering og oppfølging av inngåtte avtaler. Dessverre ble det ingen økning av kapasitet i innkjøpssamarbeidet, vi vil derfor forsøke å opprettholde og videreutvikle avtaleporteføljen slik den er i dag, samt bidra ytterligere til å sikre oppfyllelse av rammeavtalenes vilkår og at potensielle gevinster oppnås.

PERSONALSITUASJONEN

Årsverk

Vi er samme antall årsverk som i 2018, men antall årsverk må reduseres pga reduserte økonomiske rammer til stab. Dette vil også medføre endringer i oppgaveløsning og fjerning av noen oppgaver.

Nærvær

Nærværet 93,8% var ca 2 % lavere enn i 2018. Noe av nedgangen i nærværet skyldes forhold som ikke er relatert til arbeidsplassen, men det er usikkert

om noe av fraværet skyldes omlegging av arbeidsoppgaver i forbindelse med digitalisering og redusert økonomisk ramme.

Kompetanse

Digitalisering av arbeidsprosesser er utfordrende i forhold til eksisterende kompetanse i

arbeidsstokken. I tillegg er det stadig behov for økt spisskompetanse på flere av stabens fagområder, noe som blir ekstra krevende i tider med reduserte budsjettammer. Endring i kommunelov og tilhørende forskrifter er eksempler på dette.

MÅLOPPNÅELSE

Mål for virksomheten – 4-årsperioden:	Kommentarer
Gran kommune skal følge den digitale utviklingen som skjer i offentlig sektor	Det arbeides kontinuerlig med digitalisering. Se nærmere om status i tekstdokumentet
Forenkling av rutiner og arbeidsmåter for ledere	Mye av dette forenklingsarbeidet skjer i forbindelse med digitalisering
God styring med økonomien gjennom gode rapporteringsrutiner, tertialvis	Rapporterer økonomi månedlig til FSK og tertialvis til kommunestyret
Informasjon fra kommunen til innbyggerne skal være nyttig, lett å forstå og lett å finne	Det arbeides med forbedringer på kommunens hjemmesider og det gjennomføres klarspråk arbeid

Mål for virksomheten – 2019 Prioritert rekkefølge:	Kommentarer
Virksomhetene holder sine budsjetter: Totalbudsjettet holdes Eget (Rådmannens ledelse og stab samt Fellestjenester) holdes	Se økonomikommentarer i rapporten
Utvikle organisasjonen - 80 % «Tilfreds» eller bedre på ansattundersøkelse - Totalt 93 % nærvær i hele organisasjonen - 6 % nærvær i egen del av organisasjonen (Stab og ledelse)	10 faktor undersøkelse gjennomført og redegjort for i KST, måler ikke i henhold til målet. 92,0% 93,8% Mål for rådmann og stab er nådd, mens nærværet i hele organisasjonen er litt under måltallet, men bedre enn de siste to årene.

Mål for virksomheten – 2019 Prioritert rekkefølge:	Kommentarer
<p>Gode tjenester og godt omdømme</p> <ul style="list-style-type: none"> - Blant de 200 beste på kommunebarometeret 	<p>Plass nr. 127 når en korrigerer for inntektsnivå og nr. 233 uten korrigerer for at Gran har lavt inntektsnivå.</p>
<p>Rettidig og korrekt rapportering mot budsjett</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1. tertial rapporteres i KST - 2. tertial rapporteres i KST - Månedsslutt rapporteres til neste måneds FSK-møte 	<p>Se økonomikommentarer i rapporten</p>
<p>Sørge for at kommunens dokumenter er lettlesle og forståelige</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sakspapirer - Nettsider - Kommunale planer - Informasjon til publikum 	<p>Klarspråk arbeid gjennomføres når det er kapasitet.</p> <p>Gjennomført konkrete tiltak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - To skriveverksteder med Plan, bygg og oppmåling hvor vi har jobbet med å forbedre flere brevmaler - Ett kurs i klarspråk med lokale Nav-ansatte - Bistått med veteranplan og handlingsplan for skolefravær

Prøvevalg.

STATISTIKK OG DOKUMENTASJON

Driftsstatistikk økonomi	2015	2016	2017	2018	2019
Omsetning drift	1 097 mill kr	1 167 mill kr	1 216 mill kr	1 238 mill kr	1 254 mill kr
Omsetning investering	217 mill kr	193 mill kr	165 mill kr	121 mill kr	146 mill kr
Bilag, eget regnskap	24 196	24 728	24 368	24 573	25 452
Bilag, andre regnskap*	4 021	4 613	4 971	4 738	3 919
Antall utsendte faktura**	42 747	42 764	40 710	42 965	43 134
Antall kunder på avtalegiro	1 802	1 897	1 985	2 088	2 240
Antall fakturaer på avtalegiro	7 077	7 114	7 156	7 677	6 798
Antall kunder på e-faktura	2 699	3 001	3 328	4 018	5 624
Antall fakturaer på e-faktura	11 020	11 083	11 462	12 766	16 845
Antall kunder på EHF utgående fakturaer	150	150	200	194	222
Antall fakturaer på EHF utgående	618	792	1 029	1 110	1 334
Antall leverandører på EHF innkomne fakturaer	281	463	571	720	819
Antall fakturaer på EHF innkomne	9 536	11 478	13 201	14 193	16 191
Driftsstatistikk post/arkiv	2015	2016	2017	2018	2019
Registrerte saksnummer***	2 705	3 451	2 468	4 116	2 257
Inngående journalposter	7 309	6 966	8 569	9 229	9 434
Inngående e-post	4 906	5 638	6 222	7 059	5 793
Elektronisk skjemamottak	179	249	207	263	298
SvarUt****		714	10 747	24 218	29 484

*Fra 2019 føres ikke regnskap for Frivilligsentralen

**Fra september 2019 ble det tilrettelagt for at innbygger kan velge månedlig faktura på kommunale avgifter

*** Gran kommune avsluttet arkivperiode 31.12.2015, derfor er det opprettet mange nye saker i 2016. I tillegg er det opprettet nye elevmapper på alle elever ved Brandbu barneskole i 2016 (ca 350 elever)

****Gran kommune tok i bruk SvarUT 20.10.2016, det er sendt 714 digitale svar i 2016

Fellestjenester

BESKRIVELSE AV VIRKSOMHETEN

Øverste leder: Rådmannen.

Årsverk: 0

Budsjettområdet omfatter fellesutgifter som: Avsetninger til ansattes pensjonspremie, ufordelt lønnsvekst for kommende lønnsoppgjør, strømutfgifter og energiutfgifter for hele

kommunen, samt utgifter til Hadeland skatteoppkreverkontor som driftes av Lunner kommune. Midler til kommunens lærlingeordning og tillitsmannsordning er lagt hit. I tillegg er overføringer til Gran kirkelige fellesråd og andre næringsformål budsjettet her.

SKATTEOPPKREVEREN FOR HADELAND

Skatteoppkreveren for Hadeland er skatteoppkreverkontor for kommunene Jevnaker, Lunner og Gran. Kontoret ble etablert 1. april 2005 som ett vertskommunesamarbeid og er lokalisert i Lunner kommune.

Utgifter til drift av kontoret fordeles etter innbyggertall i den enkelte kommune pr. 01.01. Grans andel av kostnaden for 2019 er på ca 46 %. Skatteoppkreverkontoret er organisatorisk og administrativt underlagt den kommunale administrasjonen og kommunale myndigheter. Skatteoppkreverens ansvar og myndighet følger av skattebetalingsloven og «Instruks for Skatteoppkrevere». Skatt øst har det faglige ansvaret og instruksjonsmyndigheten overfor skatteoppkreverkontoret i faglige saker. Resultatkrav fastsettes av Skatt øst i dialog med skatteoppkreveren.

Intern kontroll

Basert på skatteoppkreverens rapport, synes kontoret å ha tilfredsstillende intern kontroll.

Regnskapsføring og rapportering

Skatteoppkreveren melder at rapporteringen og avleggelsen av skatteregnskapet er i samsvar med gjeldende regelverk. Gran kommunes marginavsetning ble i 2011 hevet fra 8 % til 9 %. Det viser seg at dette fortsatt er noe lavt, men rådmannen ser ikke grunn til å foreslå ytterligere økning i marginavsetningen.

Skatte- og avgiftsinnkrevingen

Utførelsen av innkrevingsarbeidet og oppfølgingen av restansene er i samsvar med gjeldende regelverk. For Gran kommunes del viser utviklingen i restansene en stabil situasjon i restskatt og forskuddsskatt for personlige skatteyttere.

Arbeidsgiverkontroll

Arbeidsgiverkontrollen har slitt med rekruttering og kjøper ca 1 årsverk fra Nedre Romerike og Oslo kemnerkontor. I Gran er det i 2019 gjennomført kontroll av 55 arbeidsgivere, tilsvarende kravet fra skatt øst.

STRØMFORBRUK 2019

Kraftprisene har vært variabel i løpet av 2019. Gran kommunes forbruks- og kostnadsutviklingen de siste 5 årene er som vist i tabellen. Pris per kwh inkluderer nettleie og kraft, samt offentlige avgifter.

Gran kommune har i noen år handlet kraft på Nordpool sammen med kommunene i Vestoppland og Ringsaker kommune. Ringsaker gikk ut av samarbeidet i 2016. Kommunene har i senere år samarbeidet med Gjøvikregionen om sin handel av strøm. Det er fortsatt lagt vekt på stabilitet og forutsigbarhet når det gjelder kraftprisen, en har i alle disse årene operert med noe prissikring.

Gran	2015	2016	2017	2018	2019
Forbruk (kwh)	13 058 230	13 015 958	12 773 712	12 070 627	13 129 749
Kost kr eks.mva	8 440 600	9 117 174	9 385 367	8 741 812	8 627 934
Pris pr. kWh:	0,65	0,70	0,73	0,72	0,66

Barnehage og skole

BESKRIVELSE AV VIRKSOMHETEN

Øverste leder: Kommunalsjef barnehage og skole

Årsverk: 317,7

Virksomhetsområdet består av 10 skoler totalt, sju er barneskoler, en kombinert barne- og ungdomsskole og to ungdomsskoler. Alle

barneskoler har SFO-tilbud. Totalt er det 15 barnehager i kommunen, sju av dem er kommunale. I alt går det 586 barn i barnehage og 1583 elever i skolene i Gran ved årsskiftet.

Området er det største virksomhetsområdet både i antall årsverk og mht økonomi.

DETTE FIKK VI GODT TIL I 2019

Kompetansesatsingen i barnehage og skole:

Skole har jobbet godt med kompetanseutvikling knyttet til overordnet del og nye læreplaner (fagfornyelsen) fra høsten 2020. Samarbeidet i Hadelandsregionen og med Høgskolen Innlandet har fungert godt både organisatorisk og faglig. Og vi opplever at vi er godt i gang i praksisfeltet med å prøve ut tiltak og arbeidsmetoder i tråd med føringer i de nye læreplanene. Barnehagene både kommunale og private har gjennomført felles fagøkter, planleggingsdag og foreldremøte. Det er en kultur for samarbeid og kompetansedeling på området, og dette bidrar til å løfte kvaliteten i alle barnehager. Oppvekstområdet er avhengig av og opptatt av samarbeid med foreldrene, derfor er også foreldrene invitert til fagøkter med samme tema som de ansatte i skole og barnehage. I 2019 var temaet: Inkluderende barnehage og skolemiljø.

Endringskompetanse i barnehagene:

2019 ble preget av lavt fødselstall i 2018 og flere barnehager hadde utfordringer med å fylle opp plassene. Endringsvilje og evne i barnehagene har ført til at tilbudet av plasser er justert etter behov og dermed har vi unngått overkapasitet. Fleksibilitet, handlingsvilje og samarbeid er mye av årsaken til at dette har lyktes.

Miljøterapeut team:

Oppvekstområdet har etablert et miljøterapeutteam i 2019 for å ivareta elever med store psykososiale vansker. Teamet er organisert under enhetsleder skole og skal ivareta behov på alle skolene i kommunen. Tanken er at

kompetansen og fleksibiliteten i teamet skal bidra til bedre tilbud til elevene og øke kompetansen på skolene. Det er fortsatt behov for å justere rutiner, organisering og oppfølging for øvrig, likevel har vi tro på det nye tiltaket.

DETTE MÅ VI FÅ TIL BEDRE I 2019

Spesialpedagogisk hjelp/spesialundervisning

Gran kommune har mange barn og elever som får tilbud om spesialpedagogisk hjelp/spesialundervisning. Ledelsen på oppvekstområdet samarbeider tett med PP-tjenesten og barnehagene/skolene for å benytte mulighetsrommet i ordinære tilbudet. Målet er å ivareta det pedagogiske og faglige innholdet for barn med lavere måloppnåelse innenfor det ordinære tilbudet, slik at ressursene blir i «avdelingen/klasserommet» og at barn/elever blir inkludert i gruppa.

ANDRE KOMMENTARER

Gran kommune arrangerte for første gang sommerskole i 2019. Tilbudet ble gitt til elever som skulle begynne på ungdomskolen inneværende høst. Evalueringen viser at elevene opplevde tilbudet som lærerikt og motiverende. Skole mottok en svært kjærkommen gave fra SpareBankstiftelsen Gran i 2019, fornying av Pc-parken og ikke minst flere Pcer har blitt svært godt mottatt av både elever, lærere og kommunen for øvrig.

I desember ble det besluttet at PP-tjenesten skal flyttes til kommunalsjefområdet barnehage og skole. Barnehage og skole samarbeider tett med PP-tjenesten i dag, og vi har tro på endra bedre

utnyttelse av ressursene og samhandling framover.

PERSONALSITUASJONEN

Årsverk

Barnehage og skole er det største virksomhetsområdet i Gran kommune målt i årsverk. Inneværende år har det vært behov for flere ansatte på grunn av store behov nytt til barn med ulike diagnoser både i barnehage og skole. Dette er barn/elever med behov for oppfølging 1-1 eller 2-1, noe som er ressurskrevende, men nødvendig når utfordringene er så vidt store. Tidlig innsats og kvalitative gode tilbud nå, kan for noen av disse barna kan bety mindre hjelpebehov framover i tid.

Kompetanse

Inkluderende barnehage- og skolemiljø jobbes det med jevnlig, både på den enkelte skole og barnehage og på fellesarenaer (fagdager, møter ol). Det er satset på å øke kompetansen knyttet til

barn med utagerende atferd, både lærere og andre ansatt i skole har fått tilbud om opplæring. I tillegg er det satset på kompetanse ved at det er rekruttert flere ansatte med fagbakgrunn som miljøterapeuter og vernepleiere for å imøtekomme behov hos barn med psykososiale vansker.

Annet

Sykefravær har vært utfordrende på barnehageområdet i hele 2019, dette er krevende både mht kvalitet, økonomi og ikke minst for den det faktisk gjelder. Det er besluttet at barnehager med særlig høyt sykefravær skal få bistand fra NAV arbeidslivsenteret i håp at vi får snudd trenden. Kompetansen som erverves skal deles med de øvrige barnehagene i kommunen.

MÅLOPPNÅELSE- BARNEHAGE

Mål for virksomheten – 4-årsperioden:	Kommentarer
Barnehage skal bidra til å fremme god omsorg, læring for barn i kommunen i nært samarbeid med foresatte.	
Barnehage og skole skal i samarbeid med virksomheten Familie og velferd forbedre systemarbeidet, og forsterke tidlig innsats ved at fagkompetansen kommer ut i barnehagene.	PPT gjennomfører konsultasjon ute i barnehagene sammen med helsestasjonen, tiltaket oppleves som nyttig av alle involverte. I tillegg er det faste møter mellom skole, barnehage og hjelpeinstansene i Familie og velferd som er viktig for systemarbeidet.
Kvaliteten i barnehagene skal økes gjennom systematisk og praksisnær kompetanseutvikling, hvor alle ansattgrupper deltar.	I forbindelse med den barnehagebaserte kompetansebyggingen er det jobbet med temaet: Livsmestring og identitetsutvikling gjennom estetiske fag.
Barnehage skal regelmessig gjennomføre brukerundersøkelser i alle barnehagene i kommunen.	Barnehagene oppfordres til å delta i den nasjonale foreldreundersøkelsen årlig.

Mål for virksomheten – 4-årsperioden:	Kommentarer
Lederne skal bidra til å styrke medarbeideres tiltro til egen jobbkompetanse og mestringsmulighet.	Planleggingsdagene er et viktig bidrag mht faglig påfyll, lederne jobber sammen med de ansatte mht å få teorien ut i praksisfeltet. I tillegg er det jobbet med medarbeiderskap, arbeidsmiljø og lovverk knyttet til området.

Mål for virksomheten – 2019 Prioritert rekkefølge:	Kommentarer
God kvalitet i barnehagene <ul style="list-style-type: none"> - 90% av ungene skal trives i Trivselsundersøkelse - 90% av foreldrene skal være «Tilfreds» eller bedre i trivselsundersøkelse 	Brukerundersøkelsen gjennomføres årlig i november. Årets score på tilfredshet hos foresatte er på 4,6, på en skala fra 1-5 hvor 5 er høyeste score
Holde budsjettet	Som rapportert tidligere mht økonomi så har antall barn med store hjelpebehov økt. I praksis er dette barn med behov for 1-1 ressurs gjennom barnehagedagen. Mindre inntekter på foreldrebetaling grunnet inntektsgradert betalingsordning og høyt sykefravær er årsaker til en utfordrende økonomi.
Nærvær 94 %	88,9% Sykefraværet er for høyt, men vi ser ikke at det er arbeidsplassrelatert. Barnehagene scorer godt i medarbeiderundersøkelsen, vi har hatt fokus på medarbeiderskap og arbeidsmiljø.

MÅLOPPNÅELSE- SKOLE

Mål for virksomheten – 4-årsperioden:	Kommentarer
Ved overgang til neste klassetrinn har elevene et kunnskaps- og ferdighetsnivå som gjør dem godt forberedt på kravene de møter, og elevene er motiverte for videre læring og skolegang.	

Mål for virksomheten – 4-årsperioden:	Kommentarer
Fellesskolen skal bidra til mestring for alle og tilegnelse av grunnleggende ferdigheter	Skolene arbeider kontinuerlig med å utvikle elevenes grunnleggende ferdigheter. Disse er en del av den faglige kompetansen og nødvendige redskaper for læring og faglig forståelse. I kompetansesatsingen som pågår er det fokus på at skolene skal prøve ut nye arbeidsmetoder, jobbe temabasert og legge til rette for elevaktive opplegg.
Skolen skal bidra til å fremme elevenes fysiske og psykiske helse, trygghet, trivsel og læring	Inkluderende fellesskap og trygge læringsmiljøer er grunnlaget for å forebygge krenkelser og for at elevene skal utvikle seg godt sosialt og faglig. Opplæringsloven understreker skolens plikt til systematisk arbeid med skolemiljøet. Det arbeides på den enkelte skole med temaet, på ledermøter og på planleggingsdager.
Skolene skal videreutvikle foreldresamarbeidet slik at foresattes innsyn øker, og bidrar til forpliktende samarbeid rundt elevens utvikling.	Eksempelvis har flere av skolene arrangert åpen dag hvor foresatte mfl. ble invitert til å se hvordan det jobbes i ulike fag. I tillegg blir det arrangert foreldremøter hvor lærere og andre fagpersoner deler kompetanse med foreldrene, og dermed skaper felles «plattform» for samhandling skole – hjem.
Skole skal sammen med familie og velferd bygge opp et system som ivaretar elever som har behov for et alternativt skoletilbud.	Faste møter mellom skole, barnehage og hjelpeinstansene i Familie og velferd er viktig for systemarbeidet. I tillegg er det utarbeidet rutiner på ulike nivå mht elever med store psykiske vansker, tiltak prøves ut løpende.
Lederne skal bidra til å styrke medarbeideres tiltro til egen jobbkompetanse og mestringsmulighet.	Den skolebaserte kompetansebyggingen er et viktig bidrag i dette arbeidet. Skolene har også jobbet med medarbeiderskap, arbeidsmiljø og lovverk i sine ansattgrupper.

Mål for virksomheten – 2019 Prioritert rekkefølge:	Kommentarer
<p>Godt læringsutbytte</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eksamensresultater likt med/bedre enn landsgjennomsnittet - Nasjonale prøver 9. klasse likt med/bedre enn landsgjennomsnittet - Nasjonale prøver 8. klasse likt med/bedre enn landsgjennomsnittet - Nasjonale prøver 5. klasse: Under 20 % på nivå 1 i regning - Nasjonale prøver 5. klasse: Under 20 % på nivå 1 i engelsk - Nasjonale prøver 5. klasse: Under 20 % på nivå 1 i lesing 	<p>Engelsk: Gran 3,3 vs. Lands. 3,7</p> <p>Matematikk: Gran 3.2 vs. Lands. 3,6</p> <p>Norsk hovedmål: Gran 3,2 vs. Lands 3,4</p> <p>Norsk sidemål: Gran 2,8 vs. 3,1 (alle resultater er fra skriftlig eksamen)</p> <p>9. trinn ligger Grans elevene over nasjonalt snitt i lesing og likt ned nasjonalt snitt i regning.</p> <p>8. trinn ligger Grans elevene likt med nasjonalt snitt i lesing og engelsk og litt under nasjonalt snitt i regning.</p> <p>Res: 26,8</p> <p>Res: 30,1</p> <p>Res: 21,9</p>
<p>Godt læringsmiljø</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elevundersøkelse 10. klasse: 1,4 eller bedre i mobbing - Elevundersøkelse 10. klasse: Bedre enn landsgjennomsnittet i snitt på øvrige indikatorer (Motivasjon, etc.) - Elevundersøkelse 7. klasse: 5 % eller bedre i mobbing - Elevundersøkelse 7. klasse: Vesentlig bedre enn landsgjennomsnittet på Motivasjon - Elevundersøkelse 7. klasse: Bedre enn landsgjennomsnittet i snitt på øvrige indikatorer - Elevundersøkelse 7. klasse: BBS opp på nivå med snittet i Gran 	<p>Andel elever som opplever mobbing, endring i presentasjon/skala</p> <p>14,3 %</p> <p>Gran ligger likt med landsgj.snittet på tre av indikatorer og under med 0,1 - 0,2 på de øvrige indikatorene</p> <p>2,9 % Gran, nasjonalt 7,0 %</p> <p>4,1 Gran, nasjonalt 3,8</p> <p>Gran ligger likt med landsgj.snittet på mestring og over på øvrige indikatorer.</p> <p>Elevundersøkelsen for BBS viser en positiv utvikling.</p>
<p>Holde budsjettet</p>	<p>Nedgang i antall elever bosatt i Gran med folkeregistret adr. i andre kommuner fører til reduserte inntekter.</p> <p>Nye elever i Gran med stort behov for spesialundervisning og tett oppfølging i det daglige, utfordrer økonomien.</p>
<p>Nærvær 94 %</p>	<p>Nærvær 93,4 %</p>

STATISTIKK OG DOKUMENTASJON

BARNEHAGE

Barnehage:	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Solheim	77	84	92	86	89	92	93	85	70	63	59
Marka	51	51	56	49	52	51	52	51	50	49	42
Gran familie- barnehage	51	49	47	48	43	45	34	33	38	37	28
Leikvoll	36	35	37	32	34	34	31	30	30	32	21
Bjoneroa	13	17	15	17	13	14	14	12	13	17	13
Bjørklund	19	20	24	25	24	24	30	22	21	21	23
Moen	15	24	29	31	32	30	32	-	-	-	
Fagerlund								44	89	94	97
Barn totalt	262	280	300	288	287	290	286	277	311	313	283

Bjørnis Bjørklund barnehage.

SKOLE

Skolenavn	Elever 11/12	Elever 12/13	Elever 13/14	Elever 14/15	Elever 15/16	Elever 16/17	Elever 17/18	Elever 18/19
Bjoneroa skole	59	58	51	52	53	57	51	56
Bjørklund skole	65	58	44	46	49	Nedlagt	Nedlagt	
Fagerlund skole	77	85	80	79	71	Nedlagt	Nedlagt	
Brandbu barneskole						322	311	319
Fredheim skole	119	123	123	118	105	93	106	93
Grymyr skole	78	75	73	70	72	61	63	57
Jaren skole	148	148	148	143	139	130	141	136
Moen skole	142	132	141	137	150	145	135	132
Sanne skole	118	114	108	121	127	131	116	113
Solvang skole	158	160	159	163	167	Nedlagt	Nedlagt	
Trintom skole	204	222	216	216	202	203	202	202

Brandbu ungdomsskole	258	265	266	246	240	247	258	260
Gran ungdomsskole	246	254	269	267	265	251	242	232
Totalt	1 672	1 694	1 678	1 658	1 640	1 640	1 625	1 599

Elevtall per 1. oktober

Barneskoler	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Prognose høst 2020
Bjoneroa	38	39	37	37	40	36	34	37	39	38
Bjørklund	65	58	45	48	49	0				
Brandbu b.skole						322	309	320	302	302
Solvang	158	160	159	163	167	0				
Fredheim	119	123	123	118	105	93	107	92	90	91
Fagerlund	77	85	80	79	71	0				
Moen	142	132	141	137	150	145	137	134	147	146
Jaren	148	148	148	146	139	130	143	136	130	135
Trintom	204	222	216	216	202	203	202	202	201	204
Sanne	118	114	108	121	127	131	121	112	108	99
Grymyr	78	75	73	70	72	61	59	57	47	54
Sum barneskoler	1 147	1 156	1 130	1 135	1 122	1 121	1 112	1 090	1 064	1 069

Ungdomsskoler	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Høst 2019	Prognose høst 2020
Bjoneroa	20	21	19	14	13	21	22	19	13	12
Brandbu	244	258	265	266	240	247	250	259	257	248
Gran	240	246	254	269	265	251	245	232	234	238
Sum 8.–10. årstrinn	504	525	538	549	518	519	517	510	504	498
Sum elever totalt	1 663	1 672	1 694	1 679	1 640	1 640	1 629	1 600	1 568	1 567

Elever på Brandbu ungdomsskole fikk refleksvester.

Familie og velferd

BESKRIVELSE AV VIRKSOMHETEN

Øverste leder: Kommunalsjef Familie og velferd

Årsverk: 187,3

Familie og velferd omfatter jordmor-, helsestasjon-, og skolehelsetjeneste, pedagogisk-psykologisk tjeneste, barneverntjeneste, sosialtjeneste i NAV, rus- og psykiskhelsetjeneste, tilrettelagte tjenester og kommune psykolog. Tjenestene som leveres strekker seg fra forebygging og tidlig innsats til utredning,

behandling og tiltaksarbeid. Innen budsjettområdet legges det vekt på å utvikle systematikk og kultur for optimal samhandling innenfor eget området og med andre enheter i kommunen. Familie og velferd omfatter 3 vertskommunesamarbeid, der Gran er vertskommune for Sosialtjenesten i NAV og Lunner er vertskommune for flyktningtjenesten og voksenopplæringen.

DETTE FIKK VI GODT TIL I 2019

Barneverntjenesten, pedagogiskpsykologisk tjeneste, psykisk helse og rus tjeneste og helsestasjonen sammen med barnehage- og skoleadministrasjon har i 2019 flyttet inn i Familiens hus. Dette har gitt oss en flott ramme for å videreutvikle samarbeidet rundt barn, unge og deres familier. 2019 har handlet mye om å komme på plass i nye lokaler. Samtidig har alle tjenestene hatt fokus på å videreutvikle det tverrfaglige samarbeidet og flere pågående prosjekter har tverrfaglig samhandling som mål og/eller metode.

I 2019 har vi forsterket det rusforebyggende arbeidet gjennom SLT (Samordnede lokale rus og kriminalitetsforebyggende tiltak) i samarbeid mellom skole, politi, ungdomshelsestasjon, skolehelsetjenesten, barnevern og psykisk helse- og rustjeneste. Gjennom satsningen har vi sett at det er behov for ytterligere innsats på området som må videreutvikles i 2020

Både NAV, flyktningtjenesten og voksenopplæringen har gode resultater. Dette bidrar til at det er nedgang i sosialhjelpsutbetalinger og at flere innbyggere kommer i jobb og får en meningsfylt hverdag.

DETTE MÅ VI FÅ TIL BEDRE I 2020

Det har både i tilrettelagte tjenester og barneverntjenesten vært gjennomført omstillingstiltak i 2019. Begge tjenestene har hatt

betydelige merforbruk i år og tidligere år. I 2020 må de gjennomførte omstillingstiltakene få effekt, samtidig må det jobbes strategisk for å møte de utfordringene som ligger i en kommende barnevernreform og det økende antallet tjenestemottakere i tilrettelagte tjenester.

PERSONALSITUASJON

Årsverk

Det er i tilrettelagte tjenester opprettet en fag og bemanningsenhet. Det er gjennomført en reduksjon av bemanning i grunnturnus og denne ressursen er flyttet til fag og bemanningsenheten som dekker deler av vikarbehovet i tjenesten. Det har også i 2019 vært ansatte som etter krav på stilling har fått eller utvidet sin fast stilling.

Barnevernet har gjennom 2019 økt antall faste ansatte og samtidig redusert bruken av konsulenter til undersøkelse og oppfølging. Pr. 31.12.2019 er alle konsulentoppdrag avsluttet.

Helsestasjonen er redusert med 0,6 stilling innen merkantiltjenestefunksjon. Oppgaver er fordelt på helsesykepleiere og det sees på tvers av enhetene innenfor Familienshus for samarbeid om merkantiltjenestefunksjoner. I 2019 økte fødselstallet kraftig sammenliknet med 2018 og er nå litt over 2017. Kombinasjonen av redusert merkantiltjenestefunksjon og økning i antall fødsler medfører ett større press på tjenesten.

Kompetanse

Alle enheter har gjennomført kompetansehevede tiltak. Dette spenner seg fra kollegaveiledning, internkursing, videreutdanninger i prioriterte fagfelt og lederutdanning.

Nav har gjennomført opplæring i tydelig språk i notat, referat og vedtak. I tillegg har ansatte fått økt kompetansen når det gjelder tjenesten opplysning, råd og veiledning etter Lov om sosiale tjenester i NAV §17.

Helsesykepleiere er kurset i Utsett – rusforebyggende program ungdomsskole og

Kjentmann, 35 timers seminarrekke om ungdom, rusproblematikk, samtalemetodikk, for å kunne gi råd i forhold til å oppdage og se elever med rusmiddelproblemer.

Både helsestasjonen og barneverntjenesten har sertifisert flere i foreldreveiledningsprogrammet COS. En helsesykepleier er sertifisert Link veileder, som er et undervisningsprogram for skolen i tema Livsmestring.

MÅLOPPNÅELSE

Mål for virksomheten – 4-årsperioden:	Kommentarer
Bidra til å fremme den enkeltes selvstendighet, tilhørighet og styrke evnen til å mestre eget liv	
Familie og velferd skal forsterke tidlig innsats gjennom å øke kompetansen og forbedre systemarbeidet i samarbeid med Barnehage og Skole	
Barneverntjenesten skal gjennom forebyggende tiltak, tidlig innsats og tverrfaglig samarbeid bidra til at utsatte barn og unge får nødvendig hjelp til rett tid.	Barneverntjenesten samarbeider med andre tjenester i undersøkelser og fortsetter tett samarbeid når det fattes vedtak om tiltak. Barneverntjenesten prioriterer det forebyggende systemarbeidet så langt kapasiteten tillater det, eksempelvis gjennom deltagelse i ressursteam, foreldreveiledningsgrupper og Inntaksteam.
Helsesøster og jordmortjenesten skal bidra til å fremme psykisk og fysisk helse og forebygge sykdommer og skader hos barn, unge og gravide.	Tidlig innsats ved at sårbare grupper tilbys forsterket helsestasjon. Gjennom tverrfaglig samarbeid i inntaksteam gir vi foreldreveiledning i form av ulikegruppe/ kurs og individuelt, tilpasset de ulikes behov også på flere språk. Arbeidet med å forebygge uønskede svangerskap og abort er videreført. Vi har forsterket det rusforebyggende arbeidet i tverrfaglig samarbeid med skole, politi, og skolehelsetjenesten. Det er utarbeidet en samarbeidsavtale og Utsett et program for foreldremøter

Mål for virksomheten – 4-årsperioden:	Kommentarer
	<p>er igangsatt på ungdomstrinnene. En tverrfaglig gruppe er utdannet som Kjentmann, for tidlig identifisere rusbruk hos elever og gi konstruktive handlingsalternativer til elever som ruser seg.</p> <p>I samarbeid med politi, HFU og psykisk helse har vi nå mange flere ungdommer på ruskontrakt</p> <p>Systematiske tverrfaglige møter i barnehager og skoler fortsetter</p>
<p>NAV Hadeland skal arbeide for å bidra til at flere kommer i arbeid eller aktivitet.</p>	<p>Oppfølging av ungdom under 30 år prioriteres. Egne ungdomsveiledere, tett samarbeid med videregående skole og fokus på aktivitetsplikt sosialhjelpsmottakere under 30 år. Opplever nå et bedre samarbeid om aktivitetsplasser i de ulike tjeneste i Gran og Lunner kommune.</p> <p>Flytninger også en prioritert gruppe.</p> <p>Stort behov for tjenesten økonomisk rådgivning/økonomisk forvaltning. Stor pågang av gjeldssaker, voksne med forsørgeransvar prioriteres. Fokus på veiledning som kan bidra til egen forsvarlig økonomistyring, men på grunn av press i tjenesten mindre tid til forbyggende arbeid.</p> <p>Erfaring tilsier at tett oppfølging av arbeidssøkere gir resultater når det gjelder overgang til arbeid.</p>
<p>PP-tjenesten skal gjennom tidlig innsats bidra til at flere barn fullfører skolegangen, uten behov for spesialundervisning.</p>	<p>Faste utedager i barnehager og skoler. Konsultasjon som lavterskeltilbud i barnehage. Deltakelse i skolens ressursteam (eller lign) der skolen har etablert dette.</p>
<p>Psykisk helse- og rustjeneste: skal forebygge lidelser, samt behandle og forebygge forverring av eksisterende sykdom.</p>	<p>Tidlig innsats prioriteres ved at en av stillingene i behandlings- og oppfølgingsteamet er spesielt knyttet til arbeid med barn og unge og er fast med i inntaksteamet. Voksne med mindreårige barn prioriteres ved henvendelse til tjenesten.</p> <p>Kommunal rusoppfølging er nå samordnet med psykisk helsetjeneste for å imøtekomme nasjonale ROP-retningslinjer om at personer med samtidig psykisk helse problemer og</p>

Mål for virksomheten – 4-årsperioden:	Kommentarer
	<p>ruslidelser skal få hjelp for begge lidelser på samme sted og av samme personell.</p> <p>Driften ved Haugsbakken bo- og oppfølgingstjeneste gir mulighet for et fleksibelt tilbud innen rus og psykisk helse.</p>
<p>Tilrettelagt tjenester: Tilrettelegge for at den enkelte bruker kan opprettholde sin egenomsorgsevne og selvstendighet så langt det er mulig.</p> <p>Trygge og sikre tjenester som ivaretar omfattende og sammensatte behov hos tjenestemottakere.</p> <p>Samordnet ressursutnyttelse og økt fleksibilitet som hjemmetjeneste.</p> <p>Økt kompetanse på forebygging, hverdagsmestring og velferdsteknologi. Utnytte digitale muligheter for undervisning og kompetanseutvikling.</p>	<p>Dette ivaretas gjennom kartlegginger og evaluering av vedtak.</p> <p>Dette har stort fokus i omstillingsprosessen tilrettelagte tjenester har hatt i 2019. Gjennom å se tjenesten mere under ett og finne løsninger for fleksibel og god ressursutnyttelse.</p> <p>Benytter KS læring som plattform for å øke kompetanse på ulike områder. Prioritering av temaer gjøres i opplæring og veiledningsplanen som rulleres årlig.</p>
<p>Flyktninger: skal komme over i arbeid og utdanning, bli økonomiske selvstendige og delta i samfunnslivet etter endt introduksjonsprogram</p> <p>Gran kommune skal ha fokus på integrering, ved bl.a. videreføring av prosjektet Eureka i samarbeid med Lunner kommune</p>	<p>Det er et stort fokus på arbeid hos både NAV, Flyktning tjenesten og voksenopplæringen. Dette synes å gi resultater.</p> <p>Samarbeidsarenaer og tiltak utviklet i prosjekt Eureka er videreført og bidrar til gode resultater innen overgang til arbeid</p>

Mål for virksomheten – 2019 Prioritert rekkefølge:	Kommentarer
FELLES:	
Holde budsjettene	Se egen økonomirapportering
Nærvær: Minst 95 %	<p>90,6%</p> <p>Dette er en forbedring fra 2018 med 1,5 % prosentpoeng.</p> <p>Alle enheter søker å avdekke arbeidsrelatert fravær, samt tilrettelegge for å raskt komme tilbake i jobb.</p> <p>Nærværarbeid er prioritert. I en av tjenestene er det gjennomført prosesser med bistand fra NAV – arbeidslivssenteret.</p>

Mål for virksomheten – 2019 Prioritert rekkefølge:	Kommentarer
	Det er store variasjoner i fraværet mellom enheter 4 % til 11,3%.
<p>Sikre rett tjeneste og stønad til rett tid</p> <ul style="list-style-type: none"> - Antall klager med omgjøring: Under 10% 	Ingen
<p>NAV:</p> <p>Flere i arbeid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Antall arbeidssøkere hos NAV i jobb innen 3 md: Minst 65% - Antall personer med nedsatt arbeidsevne med overgang til arbeid: Minst 45 % 	<p>Ingen mulighet for måling etter tre måneder.</p> <p>Overgang til arbeid:</p> <p>Arbeidssøkere: 69 %</p> <p>Nedsatt arbeidsevne: 47 %</p>
<p>BARNEVERN:</p> <p>Sikre barn rett hjelp til rett tid</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gjennomført saksbehandling og tiltak maks 3 mnd – antall undersøkelser med utvidet frist <4 - Andel barn med tiltaksplan og omsorgsplan: Minst 98 % 	<p>4 saker over 3 mnd frist hvorav 3 har fått utvidet frist.</p> <p>99 % har tiltaksplan. 100 % har omsorgsplan.</p>
<p>JORDMOR- OG HELSESØSTERTJ.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Andel førstegangs- og risikofødende som får hjemmebesøk innen 3 dager etter hjemkomst > 85% - Andel nybakte foreldre som får hjemmebesøk innen 10 dager > 80% 	<p>Av 113 fødsler fikk:</p> <p>95 hjemmebesøk av jordmor 1-3 dager (84%) 7 fikk telefon (6%) 3 kom på Drop in (2,6%)</p> <p>100 fikk hjemmebesøk av helsesykepleier innen 10 dager etter hjemkomst (88 %) 1 fikk telefon (0,8%) 6 kom på Drop in (5,3%) Alle får tilbud om hjemmebesøk</p>
<p>PP-TJENESTEN:</p> <p>Saker igangsatt i rett tid</p> <ul style="list-style-type: none"> - Innen 1 mnd fra henvisning: 90 % - Innen 3 mnd fra henvisning: 98 % 	<p>86 nye saker. 19 av disse er logoped saker.</p> <p>48% startet opp innen 1 mnd 99% startet opp innen 3 mnd</p>
<p>FLYKTNINGTJENESTEN:</p> <p>Flyktninger skal raskest mulig komme i jobb eller utdanning</p> <ul style="list-style-type: none"> - 50% etter endt introduksjonsprogram - 70% innen november året etter endt introduksjonsprogram <p>Barn og unge skal delta i fritidsaktiviteter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 75% i grunnskolealder deltar i organiserte aktiviteter 	<p>68 % (Inkl. grunnskole blir det 79%) 67 % (Inkl. grunnskole blir det 77 %). Status er ukjent for 3 %.</p> <p>For å få data må tjenesten ringe til alle familier (i 5årsperioden) med barn i aktuell alder. Tjenesten har i 2019 slitt</p>

Mål for virksomheten – 2019 Prioritert rekkefølge:	Kommentarer
	med kapasiteten og derfor ikke prioritert dette.
VOKSENOPLÆRINGEN: <ul style="list-style-type: none"> - 70% av fremmedspråklige elever består norskprøve A2 eller bedre - 95% av elever består grunnskoleopplæring etter endt opplæringsperiode 	<p>For 2020 er det foreslått andre måleindikatorer. Det har skjedd endringer i voksenopplæringen som gjør at indikatorene ikke lenger er mulige å bruke.</p> <p>190 elever går nå i modulstrukturert grunnskole for voksne</p> <p>ALLE elever som trenger det, får tilbud om grunskole – 5 fag – helt fra dag en.</p> <p>Ca. 45 elever går på modulbasert grunnskole, modul 4 (avsluttende). De skal ta eksamen i mai/juni 2020.</p>

STATISTIKK OG DOKUMENTASJON

Psykisk helsetjeneste, totalt antall brukere med direkte oppfølging

2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
213	240	315	305	302	385	394	413	418	465	552

Sosialtjenesten i NAV Hadeland, utvikling antall personer og saker

Antall	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Personer totalt	356	412	399	409	413	400	369	367
Nye personer	173	177	171	155	152	150	124	115
Kvinner / menn	148/208	171/241	195/204	206/203	200/213	190/210	170/199	174/193
Sosialhjelpsaker	1 383	1 703	1 729	1 688	1 511	1 398	1 609	1 648
Antall ferdigbehandlede gjeldsrådgivningssaker	128	136	151	159	158	150	160	167

Barneverntjenesten, antall meldinger, undersøkelser og barn i barnevernet

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Meldinger	51	85	73	74	119	115	103	169	139	138	137
Nye undersøkelser	48	82	66	67	104	103	87	123	88	112	101
Barn i barnevernet i løpet av året (med tiltak)	156	162	173	191	224	224	203	250	248	235	239

Flyktninger og utvikling i flyktningtjenesten

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Bosatt på vedtak	24	36	30	30	35	38	40	46	45	22	21
Familiegjenforening	2	17	17	14	12	14	14	17	18	4	6
Bosatt totalt	26	53	47	44	47	52	54	63	63	26	27
Antall på intro pr.31.12				63	71	82	81	92	87	77	58
Antall i 5 årsperioden			158	188	199	227	222	237	263	240	216
Gransandel antall ansatte				4,7	4,8	5,4	5,7	6,3	6,6	6,7	5,5
Grans andel i samarbeidet								54 %	55 %	56 %	58 %

Tilrettelagte tjenester

Antall brukere og tjenester pr. desember	2015	2016	2017	2018	2019
Antall brukere som bor i bolig	61	61	62	62	64
Antall brukere utenfor	15	16	14	18	23
Antall brukere med ressurskrevende tjenester	21	22	22	22	22
Antall brukere av dagsenter	39	42	39	41	45
Antall brukere med BPA	12	12	11	11	12

Verdensdagen for psykisk helse.

Helse- og omsorg

BESKRIVELSE AV VIRKSOMHETEN

Øverste leder: Kommunalsjef helse og omsorg

Årsverk: 228,7

Helse og omsorgsområde omfatter sykehjem, dagaktivitetssenter, institusjonskjøkken, barrierevaskeri, hjemmetjenester,

fysioterapitjeneste, ergoterapitjeneste, legetjenester, legevakt, praktisk bistand, hverdagsrehabiliteringsteam, tildelingsenhet(søknadskontor), husøkonom og noe felles merkantil funksjoner.

DETTE FIKK VI GODT TIL I 2019

Nasjonalt velferdsteknologi program

Helse og omsorg ble med i 12:1 samarbeid som er et etablert samarbeid om velferdsteknologi i Innlandet. Det er initiert av helsedirektoratet, direktoratet for e-helse og KS. Samarbeidet skal gi kunnskapsoverføring mellom kommunene og øke satsningen på nye etablert løsninger i kommunenes helse og omsorgstjenester. Varslingsteknologi er valgt som første nye etablering og en gruppe på 9 ansatte har startet med kompetanseheving i ABC programmet velferdsteknologiens, flere grupper er planlagt for oppstart høsten 2020.

Et eksempel på digitaliseringseffekten kan gjenspeiles i gevinstrealisering som er gjennomført etter innføring av tablettmaskin (digital medisiner) i hjemmetjenesten. Vi har avtale om bruk av ti tablettmaskiner i Gran. Dette har redusert kostnader på bilene som benyttes i tjenesten og vi har unngått 518 besøk. Dette er viktige bidrag til å få kontroll på vedtakene i hjemmetjenesten. Hjemmetjenesten har også startet planleggingen av ruteoptimalisering. Dette er et digitalt virkemiddel som hjelper dem i planlegging av kjøreruter og skal frigjøre ansattressurser til direkte pasientoppfølging.

Leve hele livet

Det er etablert fem arbeidsgrupper som har startet med kartleggingsarbeid av tilbudet til eldre i Gran. Gruppene er tverrfaglig og det er brukerrepresentanter eller pårørenderepresentanter i flere av dem. Gruppen som har arbeidet med Aldersvennlig lokalsamfunn er med i nasjonalt nettverk for å få kunnskap om andres satsninger og jobbe frem løsninger i Gran.

Revitalisering av heltidskultur

Arbeidet med å øke stillingsprosenten til ansatte i helse og omsorgstjenesten har fra august 2019 blitt betydelig styrket. Det er etablert ny styringsgruppe, ny arbeidsgrupper og det er jobbet med nye mål for kulturarbeidet. Vi har en gjennomsnittlig stillingsstørrelse 57% i turnustjenestene, altså er det betydelig potensiale for forbedring. Arbeidet omhandler både rekruttere, beholde og teste ut nye løsninger. Det er et arbeid som også tar inn over seg etableringen av nytt helsebygg på Sagatangen.

DETTE MÅ VI FÅ TIL BEDRE I 2020

Pasientene som skal ha tilbud om tjenester hos oss, blir i større grad dårligere og har betydelig økt behov for medisinsk oppfølging. Det er derfor av stor betydning at vi får kompetanseplaner og strategier for å møte dette behovet fremover. Det er startet et arbeid med strategisk kompetanseplan i tjenestene.

Andre kommentarer

Helsebygget på Sagatangen har gått inn i forprosjektfase etter vedtak i kommunestyre november 2019. Året 2019 ble det ansatt nye arkitekter og prosjektleder. I arbeidet med mulighetsstudie og skisseprosjekt ble det prioritert å benytte ressurser både i ledergruppen og ansatte i helse og omsorgstjenesten for å få de kvalitetene vi trenger i et effektivt og godt bygg for ansatte og pasienter

PERSONALSITUASJONEN

Årsverk

Det ble ansatt fag og kvalitetsutvikler fra høsten 2019. Stillingen har vært holdt ledig i lengre tid for

å redusere utgifter i sektoren. Det er avgjørende for arbeidet med kvalitetssystem og kompetanseheving i avdelingene at den nå benyttes. Det er også en tidligere leder som kom tilbake etter et års permisjon som benyttes til arbeidet med heltidskultur. Stillingen er en felles prioritering mellom familie og velferd/ helse og omsorg. Stilling skal gi oss gevinst på lengre sikt både på bedre turnuser, samarbeid om vikarbruk og rekruttering.

Vi har ansatt flere i faste stillinger på Markatun III for å sikre fagligheten rundt bruker med behov for ressurskrevende tjenester. Hjemmetjenesten har en økning på fast ansatte i 2019, de ansatte sykepleiere i faste stillinger for å dekke et kontinuerlig behov for å dekke svangerskapsvikariater og andre lengre vikariater med kvalifisert personell.

Bemanningsenheten ble redusert med 1,5 mill kr i omstilling 2018. Dette er gjort ved at ansatte i

enheten er flyttet inn i vikariater og ledige hjemler i de ulike turnusene.

Kompetanse

Vi er med i pasientsikkerhetsarbeidet som drives i regi av USHT (utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester) og Fylkesmannen. Det er valgt ut «ledelse i pasientsikkerhetsarbeid» og «tidlig oppdagelse av akutt forverring» i 2019, det videreføres med nye områder i 2020. Ansatte og ledere er med i abc program for demensomsorg og velferdsteknologi. I tillegg er Skjervum med i et eget prosjekt for å øke den digitale modenheten før innflytting i nytt helsehus i 2023. Digitale plattformer for kompetanseheving er tatt i bruk og vi benytter i større grad en tidligere muligheter for streaming av kurs. Det arbeides med kartlegging og kompetansespredning i kvalitetsreformen «leve hele livet».

MÅLOPPNÅELSE

Mål for virksomheten – 4-årsperioden:	Kommentarer
Tilrettelegge for at den enkelte bruker kan opprettholde sin egenomsorgsevne og selvstendighet så langt det er mulig	
Trygge og sikre tjenester som ivaretar omfattende og sammensatte behov hos tjenestemottakere	«Pasientforløpet» er utarbeidet på tvers av tjenestene og benyttes for å sikre gode overganger mellom hjemmet og institusjon og mellom sykehus og institusjon eller hjemmetjeneste
Samordnet ressursutnyttelse og økt fleksibilitet i hjemmetjenesten.	Det jobbes felles i tjenestene for å finne riktig omsorgsnivå for den enkelte som søker tjenester.
Økt kompetanse på forebygging, hverdagsmestring og velferdsteknologi. Utnytte digitale muligheter for undervisning og kompetanseutvikling	Det er tatt i bruk flere e-læringskurs som gjør det enklere for ansatte å gjennomføre kompetanseheving på egen arbeidsplass.
Tidlig innsats gjennom tverrfaglig samarbeid på tvers av virksomhetene, for best mulig ressursutnyttelse i et forebyggingsperspektiv.	Alle enheter er med i arbeidsgrupper for å jobbe med reformen «Leve hele livet». Arbeidsgruppene skal identifisere og kartlegge hvilke tiltak som gjøres i kommunene i dag og komme med anbefaling på hva vi burde

Mål for virksomheten – 4-årsperioden:	Kommentarer
	<p>satse på av fremtidig tiltak for å øke kvaliteten.</p> <p>Det er startet fallforebyggende grupper for eldre i regi av hverdagsrehabiliteringsteamet.</p>

Mål for virksomheten – 2019 Prioritert rekkefølge:	Kommentarer
Nærvær minst 91%	<p>Målet er oppnådd med 91% nærvær.</p> <p>Enkelt avdelinger utmerker seg likevel med høyt fravær slik som tidligere. Blant annet en avdeling på sykehjem og hjemmetjenesten. Hjemmetjenesten har startet forarbeid med et eget prosjekt sammen med arbeidslivssenteret initiert av HR avdelingen</p>
<p>God ledelse og godt arbeidsmiljø</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppfølging, støtte, deltakende ledelse: «1. linjeledere i hvitt» - Uttrykt jobbtilfredshet: 80 % «Tilfreds» eller «Svært tilfreds» 	<p>Alle ledere har fulgt opp resultatene etter 10.faktor undersøkelse som ble gjennomført i november 2018. Resultatene var gjennomgående gode for alle avdelinger. Medarbeidersamtaler følger opp tiltakene som ble utarbeidet etter undersøkelsen. Mal for medarbeidersamtaler etter anbefalinger fra 10 faktor benyttes i stor grad.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Faglig utvikling hos ansatte 	<p>Vi benytter digitale plattformer for kompetanseheving. Det har vært behov for et betydelig kompetanseløft i hjemmetjenesten både for nyansatte, fast ansatte og ny vikarer. Avdelingene er med i pasientsikkerhetsarbeid og abc program på demensomsorg og velferdsteknologi.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Avgang (ut over naturlig avgang): Maks 5 % 	<p>Avgang (utover naturlig avgang):vi har tatt nye grep på arbeidet med Heltidskultur. Vi er med i arbeid som attraktive arbeidsplasser og jobber aktivt med rekrutteringstiltak og kartlegging av ufrivillig deltid.</p>
Holde budsjettet	Prognose: - 4,2 mill kr
<p>Sikre riktig oppfølging og tildeling av omsorg:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alle brukere skal ha definert plassering i «omsorgstrapp» 	<p>Alle brukere får vedtak når de har rettigheter etter helse og omsorgstjenesteloven. Andre tjenester</p>

Mål for virksomheten – 2019 Prioritert rekkefølge:	Kommentarer
	som friskliv, besøksvenn, frivillighetssentralen benyttes der det er behov for det, uten vedtak. Omsorgstrappen benyttes og vi jobber for å få til forebygging og hverdagsmestring der det er mulig. Arbeidet med å komme tidlig inn til de utsatte gruppene gjøres blant annet i hverdagsrehabiliteringsteamet ved etablering av pop-up leilighet og balansegrupper
- Antall klager som får medhold: Under 5%	Under
- Antall tilsynsrapporter som pålegger tiltak: Maks 1	Tilsynsrapporter: 0
- Plass i beste halvdel på Kommunebarometeret	Kommunebarometeret: 314

STATISTIKK OG DOKUMENTASJON

Brukere og tjenester – antall opphold etter type og sted (fra IPLOS-rapporteringen)

Antall brukere og tjenester	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Brukere med nye tjenester	655	772	757	731	481	813	787	711	842
Nye tjenester	1 598	1 881	1 816	1 772	14 08	1 917	1 996	2 282	2 785
Døde i institusjon	126	85	148	75	43	39	98	85	95
Aktive tjenester	3 666	4 294	4 647	4 923	3 632	5 074	4 951	4 581	5 363
Brukere med aktive tjenester	1 233	1 373	1 504	1 540	1 578	1 643	1 451	1 112	1 290
Overtidsdøgn i sykehus			14	313	88	170	2	1	4

Kultur og samfunn

BESKRIVELSE AV VIRKSOMHETEN

Øverste leder: Kommunalsjef Kultur og samfunn.

Årsverk: 119,3

Omfatter enhetene kultur, plan- byggesak og oppmåling, Lunner og Gran brann og redning,

eiendom, Landbrukskontoret for Hadeland og Nittedal og Vann og avløp. Selvkostdelen av Vann og avløp rapporteres på eget område 5.1, men er organisert under kultur og samfunn.

DETTE FIKK VI GODT TIL I 2019

Det har vært et år der en har fått gjort vesentlige oppgaver knyttet til investeringsprosjekter.

Spesielt må nevne flomforebygging i Brandbu, samarbeid med fylkeskommune og Statens vegvesen om miljøgata i Gran.

Regionreformen der Lunner kommune har skiftet fylke har medført endringer for noen av våre interkommunale tjenester. Vesentligste er at en har fått utvidete samarbeidet om landbruk til også å omfatte Nittedal. Det har også konsekvenser for beredskap. Dette synes håndtert på en god måte. Det er også gjort arbeid knyttet til kartverk og eiendomsregisteret (matrikkelen) som er viktig, men synes lite for omverdenen.

Det er startet arbeid med ny kommunedelplan for kultur og lokal rammeplan for kulturskolen. Disse planene vil legge føringer for framtidig drift og tilbud på kultursektoren.

DETTE MÅ VI FÅ TIL BEDRE I 2020

Det er mange ulike tjenester innenfor kommunalsjefområdet og ansvaret for sentrale utviklingsarbeider ligger til området. Det er for lite ressurser til gjennomføring av felles utviklingsoppgaver. Det er mulighet for å få ekstern finansiering til en del arbeidsområder og utviklingsoppgaver. Vi bør bli bedre på organisering og gjennomføring av prosjekter finansiert med eksterne midler.

Andre kommentarer

Ansvaret for kommunal beredskapsplikt har ligget til kommunalsjefen. En har omfordelt oppgaver slik at en av rådgivere har fått ansvar for

oppfølging av beredskap som

beredskapskoordinator. Det vil være nødvendig å se på hvordan vi kan organisere arbeidet med næringsutvikling på en annen måte.

PERSONALSITUASJONEN

Årsverk

Det har vært en økning i antall årsverk. Dette skyldes i hovedsak at en det er ansatt i stillinger som har vært vakant bl.a. på renhold og at det er ansatt i nye stillinger innenfor selvkostområdene.

Kompetanse

Kompetanse spesielt for mannskapene på Lunner og Gran brann og redning, er krevende å få ressurser til innenfor et stramt budsjett. Vi har ikke i dag knapt med ressurser til å drifte den interkommunale brann- og redningstjenesten og en bør søke å styrke dette, spesielt med tanke på utdanning for heltidsansatte og deltidsansatte brannmannskaper.

Det er tilstrekkelig med søkere til ledige stillinger, men det er krevende å få tilsatt og beholdt folk med den kompetansen vi ønsker innenfor enkelte faggrupper. Dette handler i stor grad om lønnsnivå innenfor de aktuelle fagområdene.

Annet

Sykefraværet samlet er omtrent som gjennomsnittet for kommunal sektor, men enkelte områder har et høyere sykefravær mens andre har et svært lavt.

MÅLOPPNÅELSE

Mål for virksomheten – 4-årsperioden:	Kommentarer
God livskvalitet for innbyggerne i Gran gjennom en bærekraftig utvikling innen folkehelse og arealbruk, og forsvarlig kvalitet på fysiske tiltak.	
Utvikle sterke sentrumsområder i Gran og Brandbu med enhetlige krav for kvaliteter i det felles uterom, og tilstrekkelige arealer for etablering av nye virksomheter og bygg.	Forberedelser til Flomforebygging i Brandbu er i godt i gang med grunnerverv og klargjøring fra NVE Sak til kommunestyret om forpliktelser fra kommunens side kommer til behandling. Prosjektering av Hovsbekken er ferdig og grunnerverv i gang.
Bidra til positiv stedsutvikling i samarbeid med lokale initiativ og ut fra stedlige forutsetninger	Det har vært samarbeid med GHH og Landsbyen Brandbu ifbm sentrumsutvikling og flomforebygging.
Utarbeide en plan for boligbygging og klargjøre tilstrekkelige næringsarealer for utbygging	Boligplan følges opp ihht. Justert framdrift i økonomiplan. Det er igangsatt utbygging av nye næringsarealer i Mohagen sør.
Bidra til bærekraftig utnyttelse av landbrukets ressursgrunnlag til beste for landbruket og Hadelands befolkning.	Landbruksarealene i Gran opprettholdes. Produksjonsnivået opprettholdes på nåværende nivå, men det er dreininger mellom ulike typer produksjoner.
Trygg og stabil kommunal infrastruktur og en tjenlig kommunal bygningsmasse.	
Redusere omfanget av kommunal bygningsmasse gjennom avhending av uhensiktsmessige bygg.	Gjennomføres fortløpende i henhold til tidligere vedtak.
Ha spesielt fokus på brannforebyggende arbeid og tilsyn rettet mot risikoutsatte grupper.	Prosjektet «trygg hjemme» er i avslutning og prosjektrapport ferdigstilt. Ny avtale for videre drift er oversendt til rådmannens ledergruppe i begge kommuner, venter på avklaring.
Styrke håndteringsevnen ved branner og ulykker, gjennom utvikling av kommunale beredskapsressurser.	ROS-brann er gjennomført. Behov for å gjennomføre en beredskapsanalyse. Det er stort etterslep på lovpålagt utdanning og sertifikat til å kjøre utrykning.

Mål for virksomheten – 4-årsperioden:	Kommentarer
Gran kommune skal ha et variert kultur- og fritidstilbud som bidrar til et meningsfullt liv for innbyggere i Gran	
<p>Hadeland kulturskole skal være en møteplass der elever gjennom læring, opplevelse og deltakelse får kunnskap, ferdigheter og holdninger innen ulike kulturuttrykk. Kulturskolen skal ha fokus på inkludering, implementering av ny rammeplan og videreutvikling av Granvang</p>	<p>Hovedfokus har vært daglig drift, samt tilpasninger av tilbud og bemanningsplaner i henhold til nye og endrede økonomiske rammer for kulturskolen i årene 2018, 2019 og 2020. Kulturskolen har søkt om, og fått innvilget veiledning fra Norsk Kulturskoleråd, til implementering av rammeplan. Arbeidet pågår og skal være ferdigstilt høsten 2020.</p> <p>Aktiviteten i Den kulturelle skolesekken og spaserstokken er opprettholdt.</p>
Gran bibliotek skal være en læringsarena og et kultur- og kunnskapssenter i lokalsamfunnet. Biblioteket skal være en uavhengig møteplass og arena for offentlig samtale og debatt.	<p>Mange arrangement er avholdt og flere faste aktiviteter som kultur- og litteraturarrangement, språkkafé og leksehjelp er gjennomført.</p> <p>Sommerens nasjonale lesekampanje, Sommerles, var en suksess, noe som styrker leseleden og øker leseevnen.</p> <p>Biblioteket opprettholder samarbeidet med andre virksomheter og frivillige lag og foreninger.</p> <p>Biblioteket fortsetter arbeidet med aktiv litteraturformidling til elever i grunnskolen og vgs.</p> <p>Biblioteket i Brandbu har tre ulike lesesirkler for voksne. I tillegg ble en startet i Gran. Alle fire i samarbeid med Hadeland Seniorforum.</p> <p>Ny brukervennlig nettside ble lansert i oktober.</p>
Gran kommune skal tilrettelegge for gode og varierte kultur- og fritidstilbud for alle. Gran kommune skal bidra til å øke den fysiske aktiviteten i befolkningen, fange opp barn og unge som faller utenfor det ordinære kultur- og fritidstilbudet og bekjempe barnefattigdom og utenforskap.	<p>I tillegg til tilbudene fra Hadeland Kulturskole, gir UngHadeland, Brandbu Kino og Hadeland Kultursal barn/unge og voksne et bredt spekter av kultur- og fritidstilbud. Tilbudene gis også i samarbeid med frivillige lag og foreninger.</p> <p>Foruten kommunens egne tilbud, bidrar Kultur til aktivitet i lag og foreninger gjennom ulike tilskuddsordninger. Vi støtter opp om ordinær drift/aktivitet, men også større lokale arrangement.</p>

Mål for virksomheten – 4-årsperioden:	Kommentarer
	<p>Vi samarbeider med frivillige lag/foreninger for å gjennomføre aktiviteter og arrangement. Gode eksempler på dette er «sommervertene» på Granavollen, Kiwi-cup og UngHadeland-cup på HVS.</p> <p>Gran er med i det fylkeskommunale prosjektet Tankeplass. I Gran er skulpturen «Roten» nesten ferdigstilt.</p> <p>UngHadeland skal bidra til å motvirke utenforskap og bidra til inkludering av alle. Utlånsportalen BUA er en suksess med økt utlån av sports- og fritidsutstyr.</p> <p>Gran kommune bidro i 2019 til at Stiftelsen Størenslunden Park kan realisere planene om nybygg av servicebygg og scene, bl.a. gjennom FDV-avtale.</p> <p>I 2019 har det vært jobbet målrettet med å få på plass et systematisk og helhetlig arbeid innenfor rus- og kriminalitetsforebygging innenfor alle enheter og virksomheter i kommunen.</p> <p>Både Brandbu kino og Hadeland kultursal har et variert tilbud som har gitt en positiv vekst i besøkstall.</p>
<p>Gran kommune skal sikre en god forvaltning av kulturminner og kulturmiljøer.</p>	<p>Kultur har bistått den politiske styringsgruppa for Granavollen, og sett på utviklingsmuligheter og prioriteringer. Vi har bidratt aktivt i restaurering av Steinhuset og prosjekt Bildentekstilet.</p> <p>I samarbeid med FM/OFK og Landbruk er det søkt om godkjenning av «Utvalgte kulturlandskap» i Gran kommune.</p>

Mål for virksomheten – 2019 Prioritert	Kommentarer
<p>Samfunn: Gode og motiverte medarbeidere</p> <ul style="list-style-type: none"> - 80% 'Tilfreds' eller 'Svært tilfreds' på ansattundersøkelse - 95% nærvær (samlet) 	<p style="text-align: center;">94,4%</p>

Mål for virksomheten – 2019 Prioritert	Kommentarer
<p>Gjennomføre saksbehandling innen lovpålagt tid</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gjennomsnitt ett-trinns byggesaker: 21 dager - Gjennomsnitt fradeling: 84 dager - Gjennomsnitt rammesøknader: 84 dager - Private reguleringsforslag fremmet til behandling innen 84 dager 	<ul style="list-style-type: none"> - Ett trinns byggesaker – 4,8 - Fradeling – 14 - Rammesøknader – 5,3 - Private reg. forslag – 36
<p>God og velvillig bistand til søkere</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ved alle enkle mangler i søknad kontaktes søker og gis mulighet til å rette - Antall klagesaker: Under 20% 	<p style="text-align: center;">Ja</p> <p style="text-align: center;">Ja (4-5%)</p>
<p>Holde budsjettene</p>	
<p>Følge opp klima- og energiplan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dokumentert nedgang i klimagassutslipp 	<p>Det arbeides med oppfølging av de enkelte punktene i klimaplan</p> <p>Per i dag har man ikke verktøy for å vurdere endringer i kommunens klimagassutslipp</p>
<p>Landbruk: Sikre biologisk mangfold:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opprettholde antall lokaliteter av prioriterte arter og biotoper - Utarbeide plan for biologisk mangfold 	<p>Det er ikke omdisponert lokaliteter med prioriterte arter og biotoper mangfold.</p> <p>Plan for biologisk mangfold er i prosess og blir klar for første politiske behandling vinter 2020.</p>
<p>Dokumentert reduksjon i landbrukets klimagassutslipp</p>	<p>Prosjektet den dyktige bonden er under gjennomføring. Prosjektet er utvidet med Østre Toten kommune, etter ønske fra tilskuddgiver for Klimasatsmidler. Noe tidlig med beregninger/tallfesting av effekt på klimagassutslippet.</p>
<p>Bibliotek/kulturskole: Kulturskolen skal gi tilbud som er tilgjengelige for flest mulig:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Antall elevplasser: >124 - Antall elevplasser i korps: > 115 - Antall arbeidstimer ute: (Primært skoler) > 50% 	<ul style="list-style-type: none"> - Antall elevplasser, individuell undervisning: 121 - Antall elevplasser, grupper: 64 - Antall elevplasser i korps: 123 - Antall arbeidstimer ute: 4,3 av 9,7 årsverk (42 %)
<p>Bibliotekene skal opprettholde aktiviteten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Minst like mange utlån - Minst like mange arrangement (>17) - Antall skoleklasser: >12 	<ul style="list-style-type: none"> - 71301 for 2019 (72415 for 2018) - 71 - 88
<p>Holde budsjettet</p>	<p>Se økonomirapportering</p>

STATISTIKK OG DOKUMENTASJON

Byggesaksbehandling	2015	2016	2017	2018	2019
Søknader om byggetiltak	262	322	332	329*	320
Avslag på søknader	9	6	1	5	8
Tillatelser	300	365	293	329	284
Søknad om dispensasjon	76	117	78	89	82
Midlertidig brukstillatelse/ferdigattest	181	243	290	208	236
Politisk saksbehandling (inkl. klagebehandling)	8	17	13	25	22
Klager på vedtak	5	9	6	17	11
Oppmåling					
Søknader om deling av eiendom	46	63	79	44	55
Avslag på deling	2	1	1	2	1
Tillatelse til deling	41	36	77	48	50

Driftsstatistikk landbruk

Driftsstatistikk:	2015	2016	2017	2018	2019
Behandlede konsesjonssøknader på fast eiendom	8	18	18	12	17
Behandlede søknader om fritak fra bo- og driveplikt	3	5	3	0	6
Produksjonstilskudd, søkere totalt/søkere med dyr	464/234	464/229	456/241	446/222	434
BU-midler til tradisjonelt landbruk, antall innvilgede søknader	2	5	6	10	2
BU-midler tilleggsnæringer/etablererstip., antall innvilgede søknader	3	9	2	0	2
Spesielle miljøtiltak i jordbruk (SMIL). Antall søknader omsøkt/innvilget	29/20	15/8	24/17	17/11	17/10
Tilskudd i kroner til skogbruket.	1 734 515	2 367 552	4 563 045	2 632 365	4 568 839
Dekar redusert jordarbeiding - åker i stubb	23 850	23 755	26 797	20 634	24 000
Tiltak vedrørende skogkultur, registrert i skogfond. Areal i daa	9 864	8 363	5 371	10 139	13 949
Tildelt elgkvote / skutt elg	288/165	288/155	288/126	225/112	151/91
Tildelt hjortekvote/ skutt hjort	75/22	75/25	78/46	112/29	75/21

1)Tallet for 2013 er ikke tilgjengelig.

* Tallen for Gran mangler

Driftsstatistikk Samferdsel og park

Veger (antall m)	2015	2016	2017	2018	2019
Kommunale veger totalt	178 609	178 609	178 609	178 609	178 117**)
- herav gang- og sykkelveg	18 200	18 200	18 200	18 200	24 020**)
Grøfterensk / oppgrusing (m)	8 580/29 505	6 730/0	500/65 000	3 000/10 000	4 000/4 000
Fornyng / nytt asfaltdekke (m)	900 *)	450/3 000	1 200/200 *)	867/0	0/3 000*)

*) Ikke bevilget særskilte midler til asfaltering i 2015 og 2017

Driftsstatistikk Brann og redning:	2017	2018	2019
Totalt antall utrykninger brann / ulykker	301	332	272
Antall feide piper Gran	3 124	3 775	3 580
Antall feide piper Lunner	2 046	2 298	2 208
Antall tilsyn piper og ildsteder Gran	1 914	1 239	2 504
Antall tilsyn piper og ildsteder Lunner	977	1 409	9
Fylling/ kontroll av håndslukningsapparater	591	710	1 214
Branntilsyn i Gran – særskilte brannobjekter	18	33	47
Branntilsyn i Lunner – særskilte brannobjekter	8	10	17
Brann i bygning	19	15	13
Brann i skorstein	10	11	16
Trafikkulykke	41	50	39
Bistand helse/ politi	25	29	32
Naturhendelser	1	7	2
Unødvige utrykninger	139	125	114
Brann innmark/ utmark	11	16	0

På grunn av endringer i rapporteringssystemet er det kun tall fra 2017.

Eiendomsoversikt

Type bygg	Antall kvm
Administrasjonsbygg	9 755,0
Skole	35 484,9
Barnehage	3 115,8
Helse, omsorgsbygg og bofelleskap	22 061,7
Kultur og idrettsbygg	8 116,0
Andre Bygg	4 558,3
Omsorgsboliger og andre tilrettelagte boliger	9 885,8
Ordinær bolig	3 605,0
Bygg i dårlig stand og ubebodd/ubrukt(rivning)	327,0
SUM	96 909,5

Hadeland Kulturskole

Semesterundervisning i kulturskolen	Antall elever totalt	Elever fra Gran	Elever fra Lunner
Tilrettelagt undervisning (band og teater)	15	13	2
Grupper (band og Musikkarusell)	49	39	10
Instrumental/sang	121	91	30
Musikk, teknologi, media	0	0	0
Visuelle kunstfag	34	26	8
Tjenestesalg (korps og teatergrupper)	191	133	58
Visuelle kunstfag intro (kurs)	0		
Skapende skriving (kurs)	0	0	0
Musikk i livets begynnelse (kurs)	15	7	8
SUM	425	309	116

Merknader: Medlemmer i korps som ikke mottar undervisning (kun direksjon), er ikke registrert ettersom vi ikke har oversikt over disse. Elever i korps og strykeorkester mottar både undervisning og dirigenttjenester – disse er kun telt en gang. Det er rundt 129 elever registrert på ventelisten.

Gran bibliotek Utlån og besøk fordelt på avdelingene:

	Utlån					Besøk				
	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
Brandbu - filial	20 909	22 749	22 000	21 812	22 360	19 519	17 357	17 514	18 361	17 622
Gran – hovedbibliotek	60 570	58 792	55 159	50 603	48 941	90 745	91 893	75 726	75 705	76 268
SUM	81 479	81 541	77 159	72 415	71 301	110 264	109 250	93 240	94 066	93 890

*stengt i 4 uker grunnet flytting til midlertidige lokaler

**tallet er høyere da det mangler teller ved skoleinngangen på videregående

Brandbu Kino

	5 på topp 2019 Brandbu Kino	Besøk
1	Snekker Andersen og julenissen – den vesle bygda som glømt at det var jul	1 015
2	Kaptein Sabeltann og den magiske diamant	407
3	Askeladden i Soria Moria Slott	402
4	Ut og stjæle hester	358
5	Psychobitch	307

Besøk Brandbu kino 2015 til 2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Besøk	10 452	10 603	9 241	8 060	11 430

Hadeland Kultursal

	10 på topp 2019 Hadeland Kultursal	Besøk
1	Russen 2019: Dommedag	964
2	Kjempebra julegalla	771
3	Hadeland Janitsjar: Angrer ingenting – historien om Piaf	637
4	Sommershowet VårYr	624
5	Hedmark og Opplandsmesterskapet for bass og janitsjar	555
6	Hadeland revyteater: Juleshow 2019	541
7	Jul i Blåfjell	462
8	Adam Douglas: An American Holiday	400
9	Sven Nordin – Bestefar	399
10	K(ult)ur mot Kreft	342

Besøk Hadeland Kultursal 2015 til 2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Besøk	11 000	11 154	10 801	11 050	11 024

Boathouse i Røykenvik.

Bibliotek har opprettet egen nettside.

Kultur og samfunn - VAR

BESKRIVELSE AV VIRKSOMHETEN

Øverste leder: Kommunalsjef Kultur og samfunn VAR.

Årsverk: 17

Leverer vann til 3600 og mottar avløp fra 3200 abonnenter, 2 vannverk (pluss vann fra

interkommunalt vannverk), 350 km rør i bakken, 2700 abonnenter med privat avløp, Prosjektering og byggeledelse, kontakt med Hadeland og Ringeriket interkommunale avfallsselskap.

DETTE FIKK VI GODT TIL I 2019

Det er gjennomført betydelig utskifting av gamle vann- og avløpsledninger i Brandbu sentrum. Rentvannsbassenget ved Bjoneroa vannverk er rehabilitert og det er etablert nytt styringssystem ved vannverket. Dette bidrar til bedre vannkvalitet.

Sanitærreglementet for Gran kommune og kommunal forskrift om vann- og avløpsgebyrer ble revidert i løpet av 2019.

DETTE MÅ VI FÅ TIL BEDRE I 2020

Det må utarbeides en ny virksomhetsplan for vann- og avløpstjenesten som framlegges for politisk behandling i løpet av 2020.

ANDRE KOMMENTARER

Arbeidet med utredning av framtidig vannforsyning inkludert reservevann, pågår fortsatt i regi av det interkommunale vannverket.

Arbeidene knyttet til industriområdet Mohagen sør og flomsikringen i Brandbu har krevd betydelige ressurser. Det har ført til at andre prosjekter har blitt skjøvet ut i tid.

Det er inngått ny avtale om tømning av private avløpsanlegg for 2020-2025. Avtalen er felles for Lunner og Gran kommuner.

PERSONALSITUASJONEN

Årsverk

Det er ansatt en ingeniør som skal arbeide med ledningskartverket og virksomhetens kvalitetssikringssystem i 2019.

Kompetanse

Bemanningen innehar god kompetanse. Det praktiseres i stor grad intern kompetanseheving fra de erfarne til de yngre, samt med eksterne krefter der det er behov. Det er utfordrende å rekruttere ingeniører og fagarbeidere innen vann og avløp til kommunen. Dette begrenser kapasiteten til å planlegge og gjennomføre tiltak innenfor vann/avløp.

Annet

Nærværet i 2019 var 97,1 %, en økning 4,6 % fra 2018.

MÅLOPPNÅELSE

Mål for virksomheten	Kommentarer
Ha en sikker effektiv vannforsyning med godt vann og nok vann til alle	
Verne miljøet mot uheldige virkninger av utslipp av avløpsvann	

Mål for virksomheten – 2019 Prioritert	Kommentarer
Gode og motiverte medarbeidere <ul style="list-style-type: none"> - 80% 'Tilfreds' eller 'Svært tilfreds' på ansattundersøkelse - 95% nærvær 	97,1%
God prosjektestimer og prosjektstyring <ul style="list-style-type: none"> - Estimer av prosjektkostnader skal stemme md resultater - Prosjekter skal gjennomføres innafor vedtatt tids- og kostnadsramme 	Prosjekter med vann og avløp er uforutsigbare gjennom at det ofte dukker opp uforutsette ting når man graver i bakken. Med dagens bemanning er det utfordrende å holde tilfredsstillende framdrift i alle prosjekter. Noen prosjekter har blitt nedprioritert på grunn av arbeidene med Mohagen sør og flomsikringen i Brandbu.
Holde budsjettene	Ingen vesentlige avvik.

STATISTIKK OG DOKUMENTASJON

Driftsstatistikk

Vannverk, levert mengde (m3)	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Interkommunalt vannverk Grøa – Lunner	1 158 190	1 117 144	1 156 140	1 292 652	1 120 204	1 178 017
Vanninntak på Askimlandet – Randsfjorden	562 827	455 611	547 499	544 106	488 393	444 882
Vanninntak på Bjøneroa – Randsfjorden	6 010	13 850	10 104	9 355	12 646	12 940
Borebrønner på Lygna	19 877	21 142	13 826	0	0	0
Brandbu renseanlegg						
Gjennomløpt vannmengde i m3	1 308 556	1 320 813	1 285 154	1 328 309	1 235 424	1 591 356
Private avløpsanlegg						
Antall kontrollerte eiendommer	31	63	-	74	22	38
Antall kontrollerte anlegg med behov for utbedringer	29	57	-	32	19	27
Antall søknader om tilknytning til offentlig vann/avløp	55	87	102	119	118	102
Antall søknader om private utslipp	21	25	15	12	11	11

Politiske organer

BESKRIVELSE AV VIRKSOMHETEN

Øverste leder: Ordfører

Antall årsverk: 2

Området omfatter kommunestyrets arbeid, samt arbeidet i formannskapet og planutvalg. Videre dekker dette kontrollutvalgets aktivitet og deres kjøp av revisjonstjenester, samt eldreråd, råd for likestilling av mennesker med nedsatt funksjonsevne og ungdomsråd.

Sekretariatsfunksjon for Regionrådet for Hadeland og regionrådsstyrte prosjekter hører inn under dette området.

Medlemskap i Kommunesektorens organ – KS og Landssammenslutningen av vertskommuner – LVHS dekkes også av dette området.

Politisk organisering

Det er ingen organisatoriske endringer for kommunestyret, formannskapet eller planutvalget i 2019.

Revisjon av politikerhåndboka – politisk delegering, reglement for kommunestyret, godtgjørelser

I henhold til Håndbok for folkevalgte, reglementet for godtgjørelser (kap 11, punkt 1-2), skal godtgjørelsene for folkevalgte i Gran kommune reguleres hvert fjerde år og fastsettes for kommende periode av avtroppende kommunestyre i siste vårsesjon i sittende kommunestyres periode. Gruppeledermøtet bestilte ingen endringer i delegeringsreglementet, utvalgsstrukturen eller godtgjørelsesreglementet. Kommunestyret behandlet- og vedtok imidlertid endringer som forberedelse til ikrafttredelse av ny kommunelov, - i delegeringsreglementet, reglementene for kommunestyret og formannskapet, samt reglementet for politiske godtgjørelser.

Valg

Planlegging, forberedelse og gjennomføring av kommunestyre- og fylkestingsvalget 2019, involverte mange, både kommunens sentrale valgadministrasjon, andre kommunalt ansatte, og personer som er valgt til stemmestyrer og valgfunksjonærer i de fem stemmekretsene i kommunen. Valgstyret er ansvarlig for valggjennomføringen, og ledes av ordføreren.

Valgstyret er avhengige at administrasjonen og stemmestyrene har erfaring og god kompetanse om valgarbeid. Valgadministrasjonen holdt samlinger for stemmestyrene i mars, mai og september. Samlingen i mai inkluderte også alle valgfunksjonærene. Stemmestyrene gjennomførte valgene på en god måte. God dokumentasjon med komplette og tydelige rutiner, både sentralt i kommunen og ute i stemmekretsene, er avgjørende for en god og sikker valggjennomføring.

Etterarbeidet etter valget, arbeidet med konstituering av nytt kommunestyre og med folkevalgtopplæring gjorde at evalueringer og oppfølgende dokumentasjonsarbeid ikke ble fullført høsten 2019.

Valgstyret må i 2020 oppnevne nye stemmestyrer og valgfunksjonærer til alle stemmekretsene, slik at mannskapet i stemmekretsene er klart når valgforberedelsene starter tidlig på vinteren 2021.

Budsjettkonferanse for kommunestyret

Kommunestyret gjennomførte budsjettkonferanse 13.06.2019, som blant annet omfattet evaluering av kommunens budsjettprosess og evaluering av samhandling politisk nivå - administrasjon.

Tilgang til informasjon via hjemmesiden

Systemet som gir tilgang til møtedokumenter på hjemmesiden har fortsatt begrensninger og krever en del manuelt arbeid. Oversiktene over utvalgsmedlemmer mangler fortsatt

varamedlemmer i nummerert rekkefølge.

Administrasjonen har supplert med manuelle oversikter for å kompensere for manglene.

Administrasjonen samarbeider med leverandørene for å gjøre utvalgsoversiktene lesbare på mobiltelefon.

STATISTIKK OG DOKUMENTASJON

Driftsstatistikk – politisk område	2010 møter /saker	2011 møter /saker	2012 møter /saker	2013 møter /saker	2014 møter /saker	2015 møter /saker	2016 møter /saker	2017 møter /saker	2018 møter /saker	2019 møter /saker
K.styre	11/131	10/161	10/148	11/162	11/137	17/155	12/153	14/119	13/121	12/156
Formannskap	12/96	9/76	11/49	11/53	13/70	12/37	12/46	12/53	11/50	13/55
Planutvalg	9/51	8/49	8/46	11/71	9/52	10/42	11/46	11/40	11/54	13/48
Adm.-utvalg	2/4	1/1	2/4	2/3	4/5	3/3	0/0	2/3	4/0	4/2
Ungdomsråd	0/0	6/19	7/21	5/11	6/3	5/2	2/4	5/14	4/2	7/17
Eldreråd	7/10	8/16	7/18	8/14	7/8	5/6	6/28	6/15	6/15	10/30
Råd for funksjonshemmede	8/10	8/14	7/19	7/13	6/8	5/5	6/21	5/15	3/7	
Råd for likestilling av mennesker med nedsatt funksjonsevne									2/8	8/27
Klagenemnd	2/4	2/3	3/4	2/4	2/4	1/3	3/5	3/7	3/11	3/6
Sakkyndig nemnd eiendoms-skatt	1/1	1/1	1/1	2/2	2/2	2/3	1/1	1/1	1/1	1/3
Klagenemnd i eiendoms-skattesaker				0/0	1/1	0/0	0/0	0/0	1/1	0/0
Sakkyndig ankenemnd eiendoms-skatt	0/0	0/0	0/0							

Kommunestyret behandlet 11 interpellasjoner i 2019, og ordføreren svarte skriftlig på 22 spørsmål stilt til kommunestyremøtet. Det ble holdt 28 orienteringer i kommunestyremøtene.

Vedlegg:

Oppfølging av politiske vedtak 2019

OVERSIKT OVER OPPFØLGING AV KOMMUNESTYRETS VEDTAK (jf. K-sak 79/12)			
		Ikke igangsatt	
		Delvis gjennomført	
		Gjennomført som vedtatt	
		Ikke relevant	
Møtet 18.05.2017			
Sak	Interpellasjon fra Rune Meier (H) om veteranplan i Gran kommune	Kommentar	Status
Sak 35/17	Saksbehandler: Eli Stigen - Kommunalsjef: Camilla Jarlsby		
	1. Kommunestyret i Gran etablerer en arbeidsgruppe som utarbeider et forslag til veteranplan som legges frem til politisk behandling i løpet av høsten 2017	Planen ble vedtatt februar 2019	
	2. Arbeidsgruppen bør bestå av representanter for skole, kommunehelsetjenesten og NAV		
	3. Veteranorganisasjonene som er representert i kommunen inviteres til å delta i arbeidsgruppen		
Møtet 22.06.2017			
Sak	Reguleringsplan for Skogskolejordet - Sluttbehandling eller behandling før nytt offentlig ettersyn	Kommentar	Status
Sak 46/17	Saksbehandler: Solveig Brekke		
	1. Kommunestyret vedtar i henhold til Plan- og bygningslovens § 12-12 reguleringsplan for Skogskolejordet med plankart, reguleringsbestemmelser og planbeskrivelse revidert 22.05.2017.	Innsigelse fra vegvesenet krever mekling. Mekling pågår PLU 31.01.18 PLU har gjort vedtak, avventer innkalling ny meklingsak.	
	2. Det fastsettes følgende nye vegnavn innenfor planområdet: KV2 – Skogskolejordet KV6 – Groschvegen KV8 – (Arm av) Øverlia KV10 – Skogskolebakken		
Møtet 20.09.2017			
Sak	Gran kommunes bygningsmasse - Gjennomgang og muligheter	Kommentar	Status
Sak 59/17	Saksbehandler: Gard Olsen		
	1. Kommunestyret tar til etterretning status på kommunens bygningsmasse og vil medta behovet for påkostninger og vedlikehold i budsjettarbeidet for Budsjett og økonomiplan 2018-2021.		
	2. Kommunestyret vedtar en målsetting om at nødvendige påkostninger og vedlikeholdsetterslep skal være ivarettatt innen 5 år. Finansiering av påkostninger dekkes fortrinnsvis ved salg av kommunal eiendom og med supplerende ved låneopptak.		
	3. Kommunestyret vedtar å selge eiendommen Solvang.	Salgsarbeid startet/omregulering igangsatt	
	4. Kommunestyret ber rådmannen avklare muligheter for salg av Huset i Brandbu, Godshuset Røykenvik (Cafe Oscar), Gran brannstasjon og Bjørklund og komme tilbake til kommunestyret med forslag. Vurderingen må også inkludere alternativ med salg av hele Bjørklund med langsiktig leieavtale for barnehagen og salg av Huset med langsiktig leieavtale for kino. Kommunestyret ønsker ikke å selge tomt/strandlinje i Røykenvika. Huset i Brandbu er i en særstilling som et møtested for Brandbu og hele kommunen i form av kino,	Det har ikke vært kapasitet til å arbeide med dette. Det vil bli satt i gang eget prosjekt knyttet til kulturreaner.	
	5. Kommunestyret gir rådmannen fullmakt til kjøp/salg av boenheter innenfor rammene i investeringsbudsjettet, slik at Gran kommune til enhver tid kan ha boligmasse tilpasset behovet etter gjeldende boligplan.		
Sak 62/17	Kommuneplanens arealdel - Behandling før tredje gangs høringsrunde og offentlig ettersyn		
	Saksbehandler: Øyvind A Sørlie		
	Kommunestyret vedtar ihht. plan- og bygningslovens § 11-14 å sende kommuneplanens arealdel på høring og offentlig ettersyn med høringsfrist 1. desember 2017. Planforslaget består av plankart med tilhørende bestemmelser og retningslinjer, planbeskrivelse, konsekvensutredning/ROS-analyse, alle dokumenter datert 29. august 2017.	Arealdelen er vedtatt og det er gjennomført mekling med FM, det arbeides med oppdatering av enkelte av meklingspunktene.	
	Følgende endringer foretas i kommuneplanforslaget i forhold til høringsforslaget fra 2016:		
	1. Boligområdene Ringstad og Geitryggen Øst tas ut av planen.		
	2. Hensynssoner ved Ål kirke og ved masselageret på riksveg 4 tas inn i planen.		
	3. Eksisterende bolig- og fritidsboligeiendommer i LNF-områdene foreslås avsatt til areal for spredt bebyggelse, i hht. plan- og bygningslovens § 11-7 pkt. 5 b).		
	4. Bestemmelsene om maks. tomtestørrelse for bolig- og fritidsboligeiendommer på ca. 2 dekar flyttes til retningslinjene.		
	I tillegg foretas det en del justeringer og mindre endringer, slik det er redegjort for i saksframlegget og planbeskrivelsen.		

Møtet 24.05.2018		Kommentar	Status
Sak 29/18	Rv. 4 Roa - Lygna, etappe 2		
	Saksbehandler: Øyvind A Sørli		
	Kommunestyret tar saken til orientering.		
	Vi ønsker å opprettholde av- og påkjøring til RV4 i sørgående retning ved Amundrudkrysset.	Arbeidet pågår. Statens vegvesen skal legge fram planforslag og arbeider med dette.	
		Vi avventer nytt planforslag fra SVV	
		Arbeidet pågår.	
	Kommunestyret ber Rådmann undersøke eksterne finansieringsmuligheter fra blant annet Kulturminnefondet, Fylkeskommunen, Statens Vegvesen, Stiftelser m.fl. for å kunne erstatte dagens Steinerud Bro med en gangbru. Dette ikke som en del av vedtatt finansiering i NTP for fase to i Riksveg 4 prosjektet. Det offentlige har et særskilt ansvar for å bevare blant annet gutuer og ferdsselsårer fra gammel tid og denne broen fra 1988 var nettopp et slikt tiltak.		
	Videre vil et større område bli fratatt muligheten for ferdsel til fots og sykkel til andre siden av riksvegen og dermed industri og handelsenter noe som særlig fremheves innenfor såkalt bærekraftig areal og transportplanlegging og ikke minst er viktig i et folkehelseperspektiv.		

Møtet 14.06.2018

Møtet 14.06.2018		Kommentar	Status
Sak 47/18	Universell utforming ved Gran kommunes formålsbygg		
	Saksbehandler: Gard Olsen		
	1. Kommunestyret tar til etterretning status på universell utforming ved kommunens formålsbygg og vurderer behovet for påkostninger i budsjettarbeidet for Budsjett og økonomiplan 2019-2022.	Sak drøftet i rådene. Vil bli fulgt opp i sammenheng med prioritering av formålsbygg	
	2. Kommunestyret vedtar at nedsatt Ressursgruppe for universell utforming utformer en plan for universell utforming med virkning fra 2019 til 2028.		
	3. Kommuneplanens samfunnsdel legges til grunn for prioritering av tiltak i formålsbygg.		

Møtet 19.09.2018

Møtet 19.09.2018		Kommentar	Status
Sak 66/18	Plan for biologisk mangfold - oppstart		
	Saksbehandler: Gro Vestues		
	1. Kommunestyret vedtar oppstart av arbeidet med en plan for biologisk mangfold i Gran. Formålet med planen er å sikre en god og helhetlig forvaltning av naturmangfoldet i Gran kommune. Planen skal inneholde en oversikt over:	Arbeidet er startet opp.	
	* Oversikt over hvilke naturverdier vi har i Gran, inkl. hvilket kunnskapsgrunnlag vi har		
	* Hvordan forvalte disse verdiene		
	* Kommunens myndighet og handlingsrom		
	* Kommunens forvaltningspraksis per i dag og hvordan denne evt. kan forbedres		
	* Forslag til tiltak/prosjekter		
	2. Det nedsettes en tverrfaglig arbeidsgruppe. Planutvalget skal være styringsgruppe for arbeidet.		
	3. Forslag til plan legges fram for kommunestyret før sommeren 2020.	Ikke ferdig på grunn av vakanse i stilling. Planen er også omtalt i sak 64/19 - Forslag til kommunal planstrategi 2019-2023.	

Møtet 18.10.2018

Møtet 18.10.2018		Kommentar	Status
Sak 79/18	Handlingsplan - Modige, mangfoldige Hadeland		
	Saksbehandler: Janicke Brechan		
	Gran kommune vedtar handlingsplanen, «Modige, mangfoldige Hadeland» som retningsgivende. Rådmannen bes om å legge fram en sak om hvordan planen implementeres.		

Møtet 15.11.2018

Møtet 15.11.2018		Kommentar	Status
Sak 101/18	Interpellasjon fra varaordfører Kent Arntzen (Frp) om integreringsbarometer		
	Kommunalsjef: Janicke Brechan		
	Kommunestyret tar Ordførers svar til orientering. Kommunestyret ber rådmannen legge fram sak for	Avventer resultater fra Drammen	
	kommunestyret når Drammen kommune har ferdigstilt, prøvd ut og evaluert sitt arbeid med integreringsbarometer.		

Møtet 13.12.2018			
		Kommentar	Status
Sak 111/18	Gnr. 150, bnr. 21 og 28 Tilbakekjøp av tomt i Mohagen vest Saksbehandler: Gunnar Haslerud Formannskapet godtar avtalen med Bjørn Dynna om kjøp av tomtene gnr. 150, bnr 21 og 28.	Gjennomført	
Sak 120/18	Forvaltningsrevisjon "Mål og resultatstyring i Gran kommune" Kommunalsjef: Leif Arne Vesteraas INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET: 1. Kommunestyret tar revisjonsrapporten til orientering, og har særlig merket seg konklusjonene om at: * Det er liten eller ingen sammenheng mellom de overordnede målene og mållindikatorene. * Manglende sammenheng gjør at nytteverdien av mål- og resultatstyringen faller bort. 2. Med bakgrunn i revisjonsrapportens anbefalinger ber kommunestyret rådmannen om å: * Gjennomgå mål- og resultatstyringssystemet på nytt, med tanke på hvordan de ulike fasene skal legges opp. * Gjennomføre en evaluering av lederavtalene, herunder hvilke mål og resultater den enkelte leder skal ha ansvar for, og at det er samsvar mellom resultatmålene i lederavtalene og virksomhetenes resultatmål.	Justert i ny økonomiplan Rådmannen inngår nye lederavtaler i 2020.	
Møtet 24.01.2019			
		Kommentar	Status
Sak 1/19	Forslag til medlemmer til Trygg Trafikks styre 2019 - 2021 Saksbehandler: Eli Stigen Kommunestyret foreslår følgende kandidater til medlemmer til Trygg Trafikks styre for perioden 2019 – 2021: Tine Milda Øverlier fremmes som kandidat. Primært til fast styreplass. Sekundært som varamedlem. Tine M Øverlier er en meget engasjert, erfaren og kompetent kandidat - og som forholdsviss fersk pensjonist har hun også tilstrekkelig kapasitet til å kunne skjøtte vervet på en god måte. Tine har fire perioder bak seg som medlem av kommunestyre og formannskap (Gran og Lunner). Den siste perioden fram til 2015 var hun også leder av Planutvalget i Gran kommune. Øverlier har vært lærer i grunnskolen i 17 år. Hun arbeidet i Norges Handikapforbund fra 1987 til 1993. Deretter i Sosialdepartementet, Helsedirektoratet og Barne- og familiedirektoratet. I denne perioden jobbet hun spesielt med tilrettelegging i samfunnet for personer med funksjonsnedsettelse. Universell utforming og likestilling i samfunnet for alle. Hun har et uttrykt engasjement for trafikksikkerhet og tilrettelegging for myke trafikanter. Er særlig opptatt av at barn skal kunne ferdes trygt i nabolaget, til skole og venner.		
Møtet 21.02.2019			
		Kommentar	Status
Sak 3/19	Avtale om interkommunalt vertskommunesamarbeid (VKS-avtale) for sosialtjenesten i Lunner og Gran Saksbehandler: Janicke Brechan Avtale om interkommunalt samarbeid om felles sosialtjeneste for Gran kommune og Lunner kommune vedtas. Det delegeres til rådmannen å godkjenne avtalens vedlegg		
Sak 4/19	Internasjonal strategi - revidering Saksbehandler: Kirsten Jåvold Hagen 1. Gran kommunestyre vedtar dokumentet «Internasjonal strategi – Gran i en global verden» 2. Det settes av kr. 200 000 årlig til å forsterke kommunens innsats for å initiere internasjonale prosjekter, med særlig vekt på EU- og EØS-programmer. Midler til internasjonalt arbeid finansieres i 2019 fra disposisjonsfond, konto 256990. 3. Ordningen med et internasjonalt utvalg på tre personer utvides med en person til fire. Den fjerde er ordfører.		
Sak 5/19	Temaplan trafikksikkerhet - rullering av tiltakslista for 2019 Saksbehandler: Laila Johansen Kommunestyret fatter følgende vedtak: 1. Handlingsplan for fysiske tiltak 2019 datert 5.12.2017 godkjennes, med følgende endring: Store prosjekter på fylkesvegnettet: Fv 240 Fjordlinna gang-sykkelveg Skutelandet-Fjordvang flyttes opp igjen til prio 2. 2. Bevilgede kommunale generelle trafikksikkerhetsmidler benyttes på prioriterte tiltak så langt det er mulig å gjennomføre i budsjettåret. Resterende midler benyttes på uprioriterte tiltak. 3. Miljøgata i Gran er et viktig trafikksikkerhetstiltak som bl.a. gir forbedrede krysningspunkt for elever til Hadeland videregående, Gran ungdomsskole og Trintom barneskole og bør derfor prioriteres i fylkeskommunen handlingsprogram for fylkesveger. 4. Gran kommune tar kontakt med Hvs, Opplandstrafikk og drosjenæringen for å få en evaluering av trafikksituasjonen ved Hvs.	Gjennomføres når ny fylkeskommune er på plass.	
Sak 6/19	Søknad om midler for planlegging og gjennomføring av Tour of Norway 2019 Saksbehandler: Camilla Jørlsby Kommunestyret finner ikke å kunne innvilge søknad om kr. 200.000 til Tour of Norway 2019.		

		Kommentar	Status
Sak 7/19	Veteranplan Saksbehandler: Janicke Brechan Veteranplan 2019 – 2022 vedtas med følgende tillegg og endring: Tillegg: Følgende avsnitt legges inn i planen: «Kamerat- og familiestøtte Veteranorganisasjonen driver selv kamerat-/familiestøttearbeid hvor det drives frivillig, forebyggende arbeid blant veteraner og deres pårørende. Kamerat- og familiestøtte kan bistå med praktisk hjelp, bistå ved legebesøk, samtaler med NAV, politi, bank eller andre hvis dette er ønskelig. På Hadeland tilbyr NVIO kamerat- og familiestøtte og har autoriserte kamerat- og familiestøttere. Disse har taushetsplikt og kontakt kan også initieres av saksbehandlere/lege.» Endring: Hjemmesonen og Veteran møter veteran er oppført med personlige e-post og telefonnummer, disse må byttes til ikke-personlige slik at vi slipper å vedta ny plan hver gang de bytter mannskap. Evt. kan vi ta dem ut, siden de er på samlesiden som det også henvises til. Utgift til felles markering dekkes innenfor budsjettområde 6.0 Politiske organer.		
Sak 8/19	Bosetting av flyktninger 2019 Saksbehandler: Janicke Brechan 1. Gran kommune bosetter 24 flyktninger i 2019. 2. Familiejenforening kommer i tillegg. 3. Gran kommune stiller seg disponibel til å bosette flere flyktninger enn anmodet ved behov.		
Sak 9/19	Detaljregulering felt B – Lygna sør hytteområde - sluttbehandling Saksbehandler: Sigrud Lerud Forslaget er basert på alt. 2 i rådmannens notat datert 19.2.2019 utsendt til kommunestyret 20.2.2019. I siste setning er følgende ord fra rådmannens notat strøket: «...skal ta hensyn til faktisk plassering av bekk...». I medhold av plan- og bygningslovens § 12-12 vedtar Gran kommunestyre forslag til reguleringsplan for felt B – Lygna sør hytteområde, med plankart datert 22.01.2019, reguleringsbestemmelser sist revidert 22.01.2019 og planbeskrivelse revidert 22.01.2019. De to nordligste tomtene i BFR1 og den nordligste tomta i BFR2 kan ikke bebygges før det foreligger nytt plankart med bestemmelser som viser faktisk plassering av bekk og hensynssone langs bekken, eller før det foreligger planer for tiltak godkjent av NVE og Gran kommune. Teknisk plan for veg og kulvert skal dimensjoneres for 200-årsflom. Nytt vegnavn fastsettes til Badstuåsen. Klagefrist settes til tre uker etter kunngjøringsdato.		
Sak 10/19	Interpellasjon fra Wenche Strand (Ap) om Movegen Fv 50 - strakstiltak Ordfører Willy Westhagen fikk oversendt vedtaket 25.02.2019 Gran kommune v/ ordfører tar kontakt med OFK for å få til strakstiltak i Movegen. Hva kan gjøres for at det blir iverksatt strakstiltak slik at myke trafikanter kan ferdes trygt langs Fv50 – Movegen inntil gang- og sykkelvei er etablert.	Vedtaket ble oversendt ordfører 25.02.2019. Busstopp endret.	
Sak 11/19	Interpellasjon fra Wenche Strand (Ap) om gatebelysning Fv 240 Kommunalsjef: Leif Arne Vesteraas Gran kommune jobber videre for å få fylkeskommunen til å ta over lysanlegget langs fylkesvei 240 som i over 20 har vært driftet med private midler i regi av Tingelstad lyslag.	Gran kommune er i forhandlinger med OFK om nedklassifisering av vegger og gatelys. Kommunen overtar lysanlegget til Tingelstad lyslag ref vedtak.	
Sak 12/19	Interpellasjon fra Roger Nyhus (GBL) og Rune Meier (H) om navneendring på idrettshallen i Brandbu Kommunalsjef: Leif Arne Vesteraas * Rosendalshallen får navnet Brandbu idrettshall. * Gran kommune tar kontakt med Brandbu idrettsforening for å starte et prosjekt med tittel «Brandbu idrettspark»: o Hvordan området kan markedsføres som en helhet? - Skoler - Idrettsanlegg - Utendørs amfi - Parkeringsmuligheter o Hvordan et fellesnavn kan brukes ved arrangement?		
Sak 13/19	Tilstandsrapporten for grunnskolen 2017/2018. Saksbehandler: Mona Mikalsen Behandling av saken ble utsatt til kommunestyremøtet 03.04.2019.		
Sak 14/19	Sak utenom sakslista: Valg av nytt medlem og ny vara til Gran kirkelige fellesråd Saksbehandler: Ingen saksutredning Kommunestyret velger Anne Marte Knarud (Sp) til nytt medlem i Gran kirkelige fellesråd, og Rune Meier (H) til ny vara.		

Møtet 03.04.2019			
Sak	Tilstandsrapporten for grunnskolen 2017/2018.	Kommentar	Status
Sak 15/19	Tilstandsrapporten for grunnskolen 2017/2018. Saksbehandler: Mona Mikalsen		
	1) Kommunestyret tar Tilstandsrapport for grunnskolen 2017–2018 til etterretning med følgende endringer: (endringer forekommer i rød skrift):		
	* Eksamensresultater, s. 4: «De to siste årene har Gran kommune hatt resultater i skriftlig eksamen i matematikk tett oppunder nasjonalt gjennomsnitt. Det samme er tilfelle i norsk og engelsk der eksamenskarakterene er skriftlig. Dette gjelder når vi ser begge kjønn under ett. I rapporteringsåret har Gran kommune hatt resultater i skriftlig eksamen i matematikk og i norsk hoved- og sidemål som ligger over nasjonalt gjennomsnitt for jenter. Samtidig har Gran kommune resultater i skriftlig eksamen i matematikk, norsk hoved- og sidemål og engelsk som ligger til dels betydelig under nasjonalt gjennomsnitt for gutter.	Rapporten er justert i samsvar med vedtak.	
	* 9. trinn, s. 15: Symbolet * skal erstatte tallet 0,0 i tabell om lesing på 9. trinn s. 15		
	* Læringsmiljø, s. 21: Ny tekst i andre avsnitt: Elevundersøkelsens tall omhandler elever som svarer at de blir mobbet av medelever, mobbet digitalt (på skolen) og /eller mobbet av voksne på skolen 2-3 ganger i måneden eller oftere.		
	* Stryk: «, og diagrammet nedenfor viser andel elever som opplever mobbing på skolen.»		
	* Stryk siste setning s. 21: «Det ble gjort en ny undersøkelse våren 2018 hvor det ikke ble avdekket mobbing».		
	2) Kommunestyret forutsetter at rådmannen og skolene bruker vurderinger og konklusjoner i Tilstandsrapporten som utgangspunkt for forbedringsarbeid og styrket innsats for bedre læringsmiljø og bedre læringsresultater, med spesielt fokus på regning/matematikk og forskjellene mellom kjønn.		
Sak 16/19	Kontrollutvalgets årsrapport 2018 Saksbehandler: Eli Stigen		
	Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsrapport 2018 til orientering.		
Sak 17/19	Forvaltningsrevisjonsrapport: Interkommunalt samarbeid på Hadeland - styring og kontroll Saksbehandler: Eli Stigen		
	1. Kommunestyret tar revisjonsrapporten til orientering, og har merket seg rapportens hovedkonklusjoner:	Revisjon av styringsdokumenter og framdrift ble drøftet i VKS-møter 20.09.2019	
	a) Styringsdokumentene er i varierende grad aktive styringsdokumenter i styringen av vertskommunesamarbeidene på Hadeland.		
	b) Det er etablert rapporteringsrutiner og møteplasser som gir muligheter for politisk og administrativ styring og kontroll av de interkommunale samarbeidene, men at noen rutiner dels ikke er fulgt, dels ikke oppleves som nyttige.		
	c) Samarbeidet med andre fagmiljøer fungerer tilfredsstillende for de tre kontrollerte vertskommunesamarbeidene. Det er imidlertid ikke enighet mellom deltakerkommunene om størrelsen på ressursene i innkjøps-samarbeidet og hvordan ressursene skal organiseres.		
	2. Rådmannen bes om å følge opp revisjonsrapportens anbefalinger om å:	Planlagt vinter/vår 2020	
	a) Revidere gjeldende styringsdokumenter og rutinebeskrivelsene med hensyn til: <ul style="list-style-type: none"> • Tidspunkt for VKS-møtene. • Budsjett- og målsettingsprosessen. • Rapporteringsrutinene. • Rutine for fast orientering om samarbeidsordninger i kommunestyrene og felles formannskapsmøter. 		
	b) Legge vekt på at informasjonen som gis fra vertskommunen til samarbeidskommunen skal inneholde god og relevant styringsinformasjon om felles samarbeid.		
	c) Ta inn et punkt om felles mål, resultatkrav og rapporteringsrutiner i samarbeidsavtalen mellom Flyktingetjenesten, Voksenopplæringen og NAV om introduksjonsprogrammet, jf. krav i Rundskriv Q-27/2015.		
	3. Rådmannen bes om å følge opp at viljeserklæringen blir fremmet til politisk behandling. Formålet med erklæringen var å forankre og danne en visjon for det interkommunale samarbeidet på Hadeland. Viljeserklæringen ble sist vedtatt høsten 2010, med intensjon om politisk fornyelse og løpende orienteringer i kommunestyret om samarbeidsordningene kommunen deltar i.	Planlagt vinter/vår 2020	
Sak 18/19	Finansforvaltningsrapport 2018 Saksbehandler: Kjersti Vatshelle Myhre		
	Gran kommunes finansforvaltningsrapport 2018 tas til orientering.		
Sak 19/19	Rebudsjettering av investeringsprosjekter fra 2018 til 2019, del 1 Saksbehandler: Kjersti Vatshelle Myhre		
	1. Kommunestyret vedtar rebudsjettering av investeringsprosjekter til investeringsbudsjettet for 2019. Budsjettskjema endres slik: <ul style="list-style-type: none"> Investeringer i anleggsmidler økes med kr 17 402 581 Momskompensasjon økes med kr 1 758 834 Tilskudd økes med kr 2 509 812 Bruk av lånemidler økes med (ubrukte lånemidler) kr 13 133 935 		

		Kommentar	Status
Sak 20/19	Sluttregnskap investeringsprosjekter per 31.12.2018		
	Saksbehandler: Gaute Øvrebotten		
	1. Kommunestyret tar sluttregnskapet for investeringsprosjektet 950 Ny kommunal barnehage (Fagerlund) til orientering. Sluttregnskapet viser påløpt utgift på 39,9 millioner kroner mot justert utgiftsramme på 37,8 millioner kroner, dvs. en overskridelse på 2,1 millioner kroner.		
	2. Kommunestyret tar sluttregnskapet for investeringsprosjektet 977 Brandbu ungdomsskole – rehabilitering til orientering. Sluttregnskapet viser påløpt utgift på 95,8 millioner kroner mot justert utgiftsramme på 78,5 millioner kroner, dvs. en overskridelse på 17,3 millioner kroner.		
	3. Kommunestyret tar sluttregnskapet for investeringsprosjektet 978 Brandbu barneskole til orientering. Sluttregnskapet viser påløpt utgift på 151,5 millioner kroner mot justert utgiftsramme på 161,0 millioner kroner, dvs. et mindreforbruk på 9,5 millioner kroner.		
	4. Kommunestyret tar sluttregnskapet for investeringsprosjektet 984 Markadompa til orientering. Sluttregnskapet viser påløpt utgift på 52,5 millioner kroner mot justert utgiftsramme på 56,0 millioner kroner, dvs. et mindreforbruk på 3,5 millioner kroner.		
Sak 21/19	Risiko- og sårbarhetsanalyse for Gran kommune		
	Saksbehandler: Leif Arne Vesteraas		
	Saken utsettes.		
Sak 22/19	Oppstart av planprosess for kulturområdet		
	Saksbehandler: Camilla Jarlsby		
	Kommunestyret vedtar oppstart av planprosess for kulturområdet, med de forslag til rammer for det videre arbeidet som fremkommer av saksfremlegget, herunder type plan, omfang, tidsplan, brukermedvirkning, rådsbehandling og organisering.	Arbeidet er igangsatt.	
	Kommunestyret vedtar at det pågående arbeidet med utarbeidelse av en frivilligpolitikk innlemmes i planprosessen for kulturområdet. Tidligere vedtak i sak 52/18 oppheves som følge av dette.		
	Kommunestyret opprettholder vedtak i sak 56/18 vedr. den videre utviklingen av Granavollen. Resultatet av dette arbeidet innlemmes i planprosess for kulturområdet når kommunestyret har tatt stilling til styringsgruppens forslag til prioriterte tiltak.		
	Kommunestyret vedtar at arbeidet og ferdigstillelse av denne plan skal samordnes arbeidet med ny Planstrategi samt gi føringer til arbeidet med samfunnsdelen i Kommunens arealplan.		
Sak 23/19	Bevilgning av midler til arkeologiske registreringer på kommunens friområde i Røykenvik og driftstilskudd til Operafest Røykenvik AS 2019		
	Saksbehandler: Camilla Jarlsby		
	Kommunestyret bevilger kr. 50.000 til Operafest Røykenvik AS for 2019. Tilskuddet finansieres ved bruk av disposisjonsfond og belastes 1940 8300 8801/2569905 og overføres til 1470 – 5300 – 3770. Kommunestyret bevilger inntil kr. 150.000 til registrering og nødvendig sikring av arkeologiske fornminner på kommunens friområde i Røykenvik. Kostnadene dekkes ved bruk av disposisjonsfond, og belastes 1940 8300 8801/2569905 og overføres til 1270 – 5500 – 3650.		
Sak 24/19	Ulsnestangen badeplass - Leieavtale for to parseller, gnr. 113 bnr. 2		
	Saksbehandler: Else Hagen Lyngstad		
	1. Kommunestyret godkjenner forslag til leieavtale mellom Jakob Sæthre og Gran kommune. Avtalen gjelder for to teiger på Ulsnestangen badeplass, gnr. 113 bnr. 2, for perioden 1.1.2019 – 31.12.2039.		
	2. Inngått leiesum dekkes over Kultur sitt ordinære driftsbudsjett.		
Sak 25/19	Temaplan for trafikkikkerhet 2019-2022		
	Saksbehandler: Arne Olav Olsen		
	Kommunestyret utsatte å ta saken opp til behandling.		
Sak 26/19	Områderegulering Bjonerøa - sluttbehandling		
	Saksbehandler: Sigrid Lerud		
	I medhold av Plan- og bygningslovens § 12-12 godkjenner Gran kommunestyre områderegulering for Bjonerøa med plankart datert 24.02.2016, revidert 05.03.2019, bestemmelser datert 25.02.2016, revidert 05.03.2019 og planbeskrivelse datert 25.02.2016.		
	Klagefrist settes til tre uker fra kunngjøringsdato.		
Sak 27/19	Reguleringsplan for Rognekollen økogrend - sluttbehandling		
	Saksbehandler: Anne Lise Koller		
	I medhold av plan- og bygningslovens § 12-12 vedtar Gran kommunestyre forslag til reguleringsplan for Rognekollen økogrend, med plankart revidert 27.02.2019, reguleringsbestemmelser sist revidert 01.03.2019 og planbeskrivelse revidert 27.02.2019.		
	Klagefrist settes til tre uker etter kunngjøringsdato.		
Sak 28/19	Nytt sykehjem og omsorgsboliger på Sagatangen - avklaring av rom- og funksjonsprogram for investeringsprosjekt 690.		
	Saksbehandler: Gaute Øvrebotten		
	1. Funksjonen produksjon av mat for hjemmeboende legges inn i rom- og funksjonsprogrammet for prosjekt 690. Prosjektets totalramme beholdes uendret.		
	2. Lokaler for kommunalt fastlegekontor med sykehjemslegefunksjoner legges inn i rom- og funksjonsprogrammet for prosjekt 690. Prosjektets totalramme tilføres 11,1 mill. kr til formålet. Finansieres med momskompensasjon og lån. Innarbeides i budsjett 2020-2023.		
	3. 3.1 Kommunestyret forutsetter at forventningene som er formulert i vedtaksledd 2, 3, 4, 7, og 8 i k-sak 95/18 tas med inn i videre prosjektering.		
	3.2 Som en del av gjennomføringen av vedtakets punkt 4, ber kommunestyret rådmannen vurdere de faglige og økonomiske mulighetene ved gjennomføring av prosjektet som OPS.		
	3.3 Rådmannen skal også inkludere muligheten for kjøp av plasser fra lokale private institusjoner for å dekke kommunens nåværende og fremtidige behov.		
	3.4 Mulig integrering av spesialisthelsetjeneste og psykiatri ivaretas i mulighetsstudie.		

		Kommentar	Status
Sak 29/19	Valg av ny leder og nytt medlem til klagenemnda Saksbehandler: Eli Stigen		
	Kommunestyret velger følgende som nytt medlem og ny leder av klagenemnda, for resten av perioden 2015 - 2019:		
	Leder: Therese Alm Ludvigsen (Ap)		
	Medlem: Jul Tore Kittelsrud (Frp)		
Sak 30/19	Valg av ny fast møtefullmektig til forliksrådet Saksbehandler: Eli Stigen		
	Kommunestyret velger følgende til ny fast møtefullmektig til forliksrådet for Lunner og Gran kommuner, fra d.d. fram til 31.12.2019: Ole Sverre Skamsar (Frp).		
Sak 31/19	Valg av nytt medlem til eldrerådet Saksbehandler: Eli Stigen		
	Kommunestyret velger følgende som nytt medlem til eldrerådet 2015 – 2019: Kari Dæhlen (H).		
Sak 32/19	Valg av nytt medlem til formannskapet Saksbehandler: Eli Stigen		
	Kommunestyret velger følgende som nytt medlem til formannskapet for resten av valgperioden 2015 – 2019: Hilde Kristin Smerud (Frp).		
Sak 33/19	Valg av ny varaordfører Saksbehandler: Eli Stigen		
	Kommunestyret velger følgende til varaordfører for resten av valgperioden 2015 – 2019: Hilde Kristin Smerud (Frp).		
Sak 34/19	Valg av nytt medlem til kontrollutvalget 2015 - 2019 Saksbehandler: Eli Stigen		
	Kommunestyret velger følgende som nytt medlem til kontrollutvalget for resten av valgperioden 2015 – 2019: Ole Sverre Skamsar		
Sak 35/19	Valg av nytt medlem til styret i Gjøvikregionen Helse og Miljøtilsyn IKS (GHMT) 2015 - 2019 Saksbehandler: Eli Stigen		
	Kommunestyret velger følgende til nytt medlem til styret i Gjøvikregionen Helse- og Miljøtilsyn IKS (GHMT) for resten av perioden 2015 – 2019: Fast representant i styret: Anne Marte Skari (rykker opp fra vara) Ny representant til vara: Helge Tryggeseth (ny)		
Sak 36/19	Referatsaker til kommunestyremøtet 03.04.2019 Saksbehandler: Eli Stigen		
	Kommunestyret tar referatsakene til møtet 03.04.2019 til orientering.		
Sak 37/19	Sak utenom sakslista: Valg av varamedlemmer til Granavollen Politisk styringsgruppe Saksbehandler: Ingen saksutredning		
	Varamedlemmer til Granavollen Politisk styringsgruppe tilsvarer planutvalgets varamedlemmer.		
Møtet 25.04.2019			
		Kommentar	Status
Sak 38/19	Endring av reguleringsplan Rv 4 Sandvoll – Amundrud - sluttbehandling Saksbehandler: Sigird Lerud		
	I medhold av plan- og bygningsloven § 12-12 vedtar Gran kommunestyre forslag til endring av reguleringsplan for Rv 4 Sandvoll-Amundrud, med plankart sist revidert 18.03.2019, reguleringsbestemmelser sist revidert 18.03.2019 og planbeskrivelse sist revidert 18.01.2019. Klagefrist settes til tre uker etter kunngjøringsdato.		
Sak 39/19	Valg av nytt medlem til styringsgruppe for arbeidet med kommunedelplan for kultur Saksbehandler: Else Hagen Lyngstad		
	1: Styringsgruppe for arbeidet med kommunedelplan for kultur utvides til 5 medlemmer. 2: Som nye medlemmer velges: - Hilde Smerud, FrP - Helge Tryggeseth, De Grønne - Øyvind Kvernold Myhre, Gran Bygdaliste		
Sak 40/19	Temaplan for trafikksikkerhet 2019-2022 Saksbehandler: Arne Olav Olsen		
	Kommunestyret vedtar Temaplan for trafikksikkerhet 2019-2022. Økte kostnader til skoleskys dekket ved at budsjett for skole og barnehager økes med 180.000. Midlene hentes fra disposisjonsfondet.		

Møtet 23.05.2019		Kommentar	Status
Sak 42/19	Gran kommunes årsregnskap og årsmelding for 2018. Disponering av mindreforbruk. Saksbehandler Marianne Olsson		
	1. Kommunestyret vedtar årsregnskapet og årsberetning for 2018.		
	2. Kommunestyret tar rådmannens årsmelding for 2018 til orientering.		
	3. Kommunestyret vedtar at mindreforbruk for 2018 disponeres slik og budsjettet for 2019 justeres slik:		
	1930 – 8300 – 8800 kr 20 163 524 (inntektsføring av mindreforbruk)		
	1540 – 8300 – 8801 kr 6 000 000 avsetning til flyktningefond		
	1540 – 8300 – 8801 kr 7 000 000 avsetning til premieavviksfond		
	1270 – 4200 – 3320 kr 250 000 (budsjettjustering Kultur og Samfunn til prosjekt Grinaker stavkirketuft)		
	1540 – 8300 – 8801 kr 6 913 524 avsetning til disposisjonsfond		
Sak 43/19	Rebudsjettering av investeringsprosjekter fra 2018 til 2019, del 2 Saksbehandler: Kjersti Vatshele Myhre		
	Kommunestyret vedtar rebudsjettering av investeringsprosjekter slik at budsjettet for 2019 øker og budsjettskjema 2a endres slik:		
	Investeringer i anleggsmidler kr 23 102 878		
	Utlån og forskutteringer kr 2 051 900		
	Tilskudd til investeringer kr 592 000		
	Momskompensasjon kr 1 589 201		
	Bruk av tidligere års ubrukte lånemidler kr 20 921 677		
	Budsjettskjema 2b endres som vist i detaljert budsjettjustering som er vedlagt.		
Sak 44/19	Miljøgate Gran sentrum - framdrift og finansiering Saksbehandler: Leif Arne Vesteraas		
	1. Gran kommune er villig til å gå inn med eiendommene gnr/bnr 262/135,136,154 i et makebytte med grunneiere og Oppland fylkeskommune for å få redusert fylkeskommunens risiko ved å starte med etappe 1 og 2. Gran kommune er villig til å dele ytterligere risiko 50/50 med fylkeskommunen inntil en maksimal ramme på 10 mill.kr. for Gran kommunes del.		
	2. Det etableres en samhandlingsgruppe med deltagelse fra SVV, fylkeskommunen og Gran kommune for å fremme god styring av prosjektet.		
Sak 45/19	Ny lokal forskrift om gebyr for gjennomføring av feiing og tilsyn med fyringsanlegg - sluttbehandling Saksbehandler: Rune Kyllenstjerna		
	Kommunestyret vedtar lokal forskrift om gebyr for gjennomføring av feiing og tilsyn med fyringsanlegg i Gran kommune.		
Sak 46/19	Søknad fra Stiftelsen Størenslunden Park om tillatelse og tilskudd til oppgradering av bygg/nybygg, samt inngåelse av avtale om leie, forvaltning, drift og vedlikehold av byggene i Størenslunden Saksbehandler: Else Hagen Lyngstad		
	Kommunestyret vedtar følgende:		
	1. Søknad fra Størenslunden Park om kommunalt tilskudd til etablering av nytt serviceanlegg m/toalett (sanitæranlegg) i Størenslunden behandles og tildeles midler på ordinær måte gjennom søknad om spillemidler og kommunal andel til anlegg for idrett og fysisk aktivitet. Kommunalt tilskudd fastsettes ut fra godkjent kostnad og størrelsen på spillemiddeldelen.		
	2. Kommunal andel til rehabilitering/bygging av nytt sceneanlegg behandles når søknad om midler over ordningen med tilskudd til kulturbygg i Oppland foreligger. Størrelsen på et eventuelt kommunalt tilskudd til sceneanlegget, vil bli vurdert i forhold til planer og kostnader ved anlegget.		
	3. Rådmannen gis fullmakt til å inngå midlertidig avtale med Størenslunden Park om disponering av Størenslunden og leie av servicebygget med en ramme for driftskostnadene på maksimalt kr 65 000. De økte kostnadene på kr 50 000 innarbeides i budsjett- og økonomiplan for 2020 – 2023.		
	4. Endelig avtale mellom Gran kommune og Størenslunden Park om forvaltning, drift og vedlikehold av de nye anleggene i Størenslunden, inngås når alle anleggene er ferdigstilt og de totale FDV-kostnadene er utredet. Det utarbeides også nye leievilkår, retningslinjer og priser for leie av byggene.		
	5. Kommunestyret ser svært positivt på utvikling av Størenslunden, og vil vurdere en ny søknad ut fra denne holdningen når søknad om spillemidler også foreligger.		
Sak 47/19	Risiko- og sårbarhetsanalyse for Gran kommune Saksbehandler: Leif Arne Vesteraas		
	1. Risiko- og sårbarhetsanalyse for Gran kommune godkjennes.		
	2. Rådmannen bes følge opp tiltakslista i risiko- og sårbarhetsanalysen kap 11.2 og foreslå prioritering av tiltak og om nødvendig å innarbeide kostnader i grunnlaget for budsjett og økonomiplan.		

		Kommentar	Status																																																																																					
Sak 48/19	Gran kommunes boligbehov - Vurdering av kjøp av Granumsvegen 3A-H Saksbehandler: Gard Olsen																																																																																							
	1. Kommunestyret tar til etterretning orienteringen som er gitt i saken.																																																																																							
	2. Kommunestyret opprettholder tidligere prioriteringer ved Boligplan 2018 – 2021.																																																																																							
	3. Gran kommune ønsker ikke å innlede forhandlinger med Snekkergården boligutleie for å kjøpe eiendommen.																																																																																							
	4. Kommunestyret forutsetter at kommunen er behjelpelig med å skaffe bolig til de som ikke har mulighet til å skaffe bolig selv innen 1.6.2019.																																																																																							
Sak 49/19	Møteplan for kommunestyret, formannskapet, planutvalget mv. 2020 Saksbehandler: Eli Stigen																																																																																							
	Kommunestyret vedtar følgende møteplan for kommunestyret, formannskapet, planutvalget, administrasjonsutvalget og gruppeledermøtet 2020:																																																																																							
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>PU</th> <th>FSK</th> <th>ADM</th> <th>GM</th> <th>KST</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>Temamøte 16.01.2020 Vertskommunesamarbeid</td> </tr> <tr> <td>22.01.2020</td> <td>23.01.2020</td> <td></td> <td>23.01.2020</td> <td>06.02.2020</td> </tr> <tr> <td>12.02.2020 Folkevalgtopplæring</td> <td>13.02.2020 Folkevalgtopplæring</td> <td></td> <td></td> <td>05.03.2020 Folkevalgtopplæring</td> </tr> <tr> <td>11.03.2020</td> <td>12.03.2020</td> <td>12.03.2020</td> <td></td> <td>26.03.2020</td> </tr> <tr> <td>Ekstramøte 15.04.2020</td> <td>Budsjettprosess- arbeidsmøte 23.04.2020</td> <td></td> <td></td> <td>Temamøte 23.04.2020</td> </tr> <tr> <td>29.04.2020</td> <td>30.04.2020</td> <td></td> <td>30.04.2020</td> <td>14.05.2020</td> </tr> <tr> <td>03.06.2020</td> <td>04.06.2020</td> <td>04.06.2020</td> <td></td> <td>18.06.2020</td> </tr> <tr> <td>Ekstramøte 24.06.2020</td> <td>Budsjettkonferanse Se KST--></td> <td></td> <td></td> <td>Budsjettkonferanse 11.06.2020</td> </tr> <tr> <td>Ekstramøte 05.08.2020</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>Temamøte 27.08.2020</td> </tr> <tr> <td>02.09.2020</td> <td>03.09.2020</td> <td></td> <td>03.09.2020</td> <td>Onsdag 16.09.2020</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Budsjettarbeidsmøte 23.09.2020</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>14.10.2020</td> <td>15.10.2020</td> <td>15.10.2020</td> <td></td> <td>29.10.2020</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Budsjettarbeidsmøte 29.10.2020</td> <td></td> <td></td> <td>Ekstramøte 12.11.2020</td> </tr> <tr> <td>11.11.2020</td> <td>12.11.2020</td> <td></td> <td>12.11.2020</td> <td>26.11.2020</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Budsjettinnstilling 26.11.2020</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>02.12.2020</td> <td>03.12.2020</td> <td>03.12.2020</td> <td></td> <td>17.12.2020</td> </tr> </tbody> </table>	PU	FSK	ADM	GM	KST					Temamøte 16.01.2020 Vertskommunesamarbeid	22.01.2020	23.01.2020		23.01.2020	06.02.2020	12.02.2020 Folkevalgtopplæring	13.02.2020 Folkevalgtopplæring			05.03.2020 Folkevalgtopplæring	11.03.2020	12.03.2020	12.03.2020		26.03.2020	Ekstramøte 15.04.2020	Budsjettprosess- arbeidsmøte 23.04.2020			Temamøte 23.04.2020	29.04.2020	30.04.2020		30.04.2020	14.05.2020	03.06.2020	04.06.2020	04.06.2020		18.06.2020	Ekstramøte 24.06.2020	Budsjettkonferanse Se KST-->			Budsjettkonferanse 11.06.2020	Ekstramøte 05.08.2020				Temamøte 27.08.2020	02.09.2020	03.09.2020		03.09.2020	Onsdag 16.09.2020		Budsjettarbeidsmøte 23.09.2020				14.10.2020	15.10.2020	15.10.2020		29.10.2020		Budsjettarbeidsmøte 29.10.2020			Ekstramøte 12.11.2020	11.11.2020	12.11.2020		12.11.2020	26.11.2020		Budsjettinnstilling 26.11.2020				02.12.2020	03.12.2020	03.12.2020		17.12.2020		
PU	FSK	ADM	GM	KST																																																																																				
				Temamøte 16.01.2020 Vertskommunesamarbeid																																																																																				
22.01.2020	23.01.2020		23.01.2020	06.02.2020																																																																																				
12.02.2020 Folkevalgtopplæring	13.02.2020 Folkevalgtopplæring			05.03.2020 Folkevalgtopplæring																																																																																				
11.03.2020	12.03.2020	12.03.2020		26.03.2020																																																																																				
Ekstramøte 15.04.2020	Budsjettprosess- arbeidsmøte 23.04.2020			Temamøte 23.04.2020																																																																																				
29.04.2020	30.04.2020		30.04.2020	14.05.2020																																																																																				
03.06.2020	04.06.2020	04.06.2020		18.06.2020																																																																																				
Ekstramøte 24.06.2020	Budsjettkonferanse Se KST-->			Budsjettkonferanse 11.06.2020																																																																																				
Ekstramøte 05.08.2020				Temamøte 27.08.2020																																																																																				
02.09.2020	03.09.2020		03.09.2020	Onsdag 16.09.2020																																																																																				
	Budsjettarbeidsmøte 23.09.2020																																																																																							
14.10.2020	15.10.2020	15.10.2020		29.10.2020																																																																																				
	Budsjettarbeidsmøte 29.10.2020			Ekstramøte 12.11.2020																																																																																				
11.11.2020	12.11.2020		12.11.2020	26.11.2020																																																																																				
	Budsjettinnstilling 26.11.2020																																																																																							
02.12.2020	03.12.2020	03.12.2020		17.12.2020																																																																																				
Sak 50/19	Valg av nytt medlem til formannskapet Saksbehandler: Eli Stigen																																																																																							
	Kommunestyret velger følgende som nytt medlem til formannskapet, fra 1. juni og for resten av valgperioden 2015 - 2019: Oskar Sunde																																																																																							
	Som ny 2. vara til formannskapet velges Kari Dæhlen																																																																																							
Sak 51/19	Valg av nytt medlem til internasjonalt utvalg Saksbehandler: Eli Stigen																																																																																							
	Kommunestyret velger følgende som nytt medlem til Internasjonalt utvalg fra 1. juni og for resten av valgperioden 2015 – 2019: Kari Dæhlen																																																																																							
Sak 52/19	Valg av nytt medlem til regionrådet Saksbehandler: Eli Stigen																																																																																							
	Kommunestyret velger følgende som nytt medlem til Regionrådet for Hadeland, fra 1. juni og for resten av valgperioden 2015 – 2019: Oskar Sunde																																																																																							
	Varamedlemmer: For H: Kari-Anne Jønnes, Eivind Brænden																																																																																							
Sak 53/19	Valg av nytt varamedlem til Gran kirkelige fellesråd Saksbehandler: Eli Stigen																																																																																							
	Kommunestyret velger følgende til nytt varamedlem til Gran kirkelige fellesråd, fra 1. juni og for resten av valgperioden 2015 – 2019: Oskar Sunde																																																																																							
Sak 54/19	Valg av nytt medlem til samarbeidsutvalget (SU) ved Brandbu barneskole Saksbehandler: Eli Stigen																																																																																							
	Kommunestyret velger følgende til nytt medlem i samarbeidsutvalget (SU) ved Brandbu barneskole, fra 1. juni og for resten av valgperioden 2015 – 2019: Kari Dæhlen.																																																																																							
	Vara: Oskar Sunde.																																																																																							
Sak 55/19	Revidering av reglement for eldrerådet i Gran kommune Saksbehandler: Kjersti Høibø Tysland																																																																																							
	Kommunestyret vedtar revidert reglement for eldrerådet, med følgende rettinger vedtatt i eldrerådets møte 06.05.2019 sak 11/19:	Ferdig behandlet KST 17/9.																																																																																						
	1. pkt 2 siste setning, rettes til «av 26.04.2018»																																																																																							
	2. pkt 3 siste setning rettes til «Stiftelsen Gran frivilligsentral kan ha en representant med møte og talerett».																																																																																							
	Kommunestyret viser til eldrerådets enstemmige vedtak i sak 13/19 og eldrerådet fritas for å innlevere krav om møtegodtgjørelse ut valgperioden. Møtegodtgjørelse utbetales på grunnlag av møteprotokoller.																																																																																							

		Kommentar	Status
Sak 56/19	Interpellasjon fra Inger Lise Stiang (Ap) om bruk av veimerkepinner i plast Kommunalsjef: Leif Arne Vesteraas		
	1) Gran kommune bruker bambus/brøytestikker av nedbrytbart materiale på kommunale veier.		
	2) Gran kommune vil oppfordre Oppland fylkeskommune/Innlandet fylkeskommune og Statens vegvesen til at det ved ny utlysning av kontrakt på vedlikehold av fylkes-kommunal veg og riksvei, blir satt som krav at det brukes brøytestikker av nedbrytbart materiale.		
	3) I tillegg til punkt to ovenfor anmoder Gran kommunestyre OF og SVV, å samle inn knekte og rester av knekte brøytepinner i plast (også stubben som står igjen i jorda) i tillegg til å samle inn hele brøytepinner om våren.		
Sak 57/19	Interpellasjon fra Inger Lise Stiang (Ap) om PCer til elever ved Brandbu ungdomsskole Kommunalsjef: Mona Mikalsen		
	Kommunestyret tar interpellasjonen til orientering.		
Møtet 20.06.2019			
		Kommentar	Status
Sak 59/19	Resultatrapportering 1. tertial 2019. Saksbehandler: Marianne Olsson NB: SE NOTAT til KST 18.09.2019 om protokollfeil i dette vedtaket. Kommunestyret vedtar følgende:		
	1. Resultatrapport for 1. tertial tas til orientering.		
	2. Driftsbudsjettet justeres slik:		
	• Rådmann og stab tilføres 0.5 mill.kr		
	• Familie og velferd tilføres 5.0 mill.kr		
	• Helse og omsorg tilføres 4.0 mill.kr		
	• Kultur og samfunn tilføres 0.5 mill.kr		
	• Renter og avdrag reduseres med 6.0 mill.kr		
	• Skatteinntektene økes med 2.0 mill.kr		
	• Fellestjenester tilføres 1.0 mill.kr		
	• Barnehage og skole reduseres 0.5 mill.kr		
	• Kultur og samfunn reduseres 0.5 mill.kr		
	• Kultur og samfunn økes med 700 000 kr.		
	• Momskompensasjon økes med 140 000 kr.		
	• Bruk av disposisjonsfond økes med 2.56 mill.kr		
	Rådmannen gis fullmakt til å innarbeide budsjettjusteringene i detaljbudsjettene for 2019.		
	3. Finansforvaltningsrapport for 1. tertial tas til orientering.		
	4. Investeringsbudsjettet justeres slik:		
	○ Investeringer i anleggsmidler reduseres med 50 225 000 kr		
	○ Momskompensasjon reduseres med 705 000 kr		
	○ Låneopptak i 2019 reduseres med 49 520 000 kr		
	○ Utlån av startlån økes med 13 000 000 kr		
	○ Låneopptak til startlån økes med 13 000 000 kr		
	5. Videre prosjektering av ny vegstasjon 2019:		
	○ Investeringer i anleggsmidler økes med 300 000 kr		
	○ Momskompensasjon økes med 60 000 kr		
	○ Låneopptak i 2019 økes med 240 000 kr		
	6. Bygging av ny vegstasjon innarbeides i investeringsbudsjettet for 2020.		
Sak 60/19	Revisjon av forskrift om vann- og avløpsgebyrer i Gran kommune. Utleggelse til offentlig ettersyn. Saksbehandler: Trygve Rognstad		
	Kommunestyret vedtar å legge forslag til endret forskrift om vann- og avløpsgebyrer i Gran kommune, ut til offentlig ettersyn.		
Sak 61/19	Tillegg til prisregulativet for helse og omsorgstjenester 2019 Saksbehandler: Fredd Johnsen		
	Kommunestyret i Gran vedtar følgende tillegg til prisregulativet for helse og omsorgstjenester 2019:		
	1. Egenandel for transport til og fra dagsenter: kr 25,- hver vei. Egenandelen faktureres av kommunen i etterkant.		
	2. På prisregulativet føyes det til et nytt punkt: «Videresalg av utstyr og forbruksmateriell for pleie og omsorg til innkjøpspris inklusiv mva.»		
Sak 62/19	Høring - partnerskapsmodell - kommunene i Innlandet og Innlandet fylkeskommune Saksbehandler: Leif Arne Vesteraas		
	1. Gran kommune slutter seg til hovedintensjonene i forslag til organisering.		
	2. Gran kommune understreker at dersom en vil synliggjøre ambisjoner om å få til mer regional utvikling må de økonomiske rammene økes betydelig.		
	3. Gran kommune slutter seg til et fortsatt forpliktene samarbeider mellom kommune Gran, Lunner og Jevnaker som danner grunnlag for partnerskapsavtaler med Viken og Innlandet.		
	4. Gran kommune anbefaler at navnet endres til: Regionrådet for Hadeland – Interkommunalt politisk råd.		
	5. Gran kommune anmoder det neste valgte regionrådet om å initiere en prosess for å utrede ny organisering i henhold til overgangsreglene i kommuneloven på 4 år.		
	6. Gran kommune ber regionrådet jobber vider med å fremforhandle en tilsvarende avtale med Viken fylkeskommune.		

		Kommentar	Status
Sak 63/19	Kommuneplanens arealdel - sluttbehandling Øyvind A Sørli		
	1. Gran kommunestyre godkjenner kommuneplanens arealdel i henhold til bestemmelsene i plan- og bygningslovens § 11-5 og § 11-15.		
	2. Bestemmelser og retningslinjer endres slik det framgår av saksframlegget – med sikte på å ivareta hensynet til naturfare, med spesiell vekt på flom og overvann.		
	3. A Bolig- og fritidsboligeiendommer i LNF-områdene vises som byggeområde, slik det framgår av saksframlegget og kommuneplankartet. De eiendommene som er i konflikt med viktige hensyn som naturmangfold, friluftsliv, kulturvern, vassdrag m.m. vises som LNF-område, og tiltak må disse eiendommene må behandles som dispensasjon fra kommuneplanen som tidligere.		
	B Der det er mulig, når hensyn til jordvern og landbruksdrift og forholdene ellers ligger til rette, kan det tillates bygging av nye boliger eller annen virksomhet i aktive landbruksområder.		
	4. Forslag om de nye boligområdene Gullerudvika og Lauvia Øst beholdes i planen.		
	5. Det foretas noen mindre endringer og justeringer i kommuneplanens bestemmelser og retningslinjer, slik det er beskrevet i saksframlegget.		
	6. Vedtaket om godkjenning av kommuneplanens arealdel oversendes overordnede myndigheter og kunngjøres. I henhold til plan- og bygningslovens § 11-15, kan ikke kommunestyrets vedtak om å godkjenne kommuneplanen påklages.		
Sak 64/19	Forslag til kommunal planstrategi 2019-2023 Saksbehandler: Øyvind A Sørli		
	Forslag til kommunal planstrategi for neste kommunestyreperiode (2019-2023), med tillegg som framgår under, sendes på høring til de statlige og fylkeskommunale fagmyndighetene. I tillegg bekjentgjøres saken slik at innbyggere, lag og foreninger kan komme med synspunkter på forslaget.	Lagt ut på høring med høringsfrist 1. oktober.	
	Tillegg vedtatt i formannskapetets møte 06.06.2019, sak 24/19:		
	* På side fire under overskriften: "Noen av de viktigste o.s.v." må følgende nye kulepunkt inn:		
	* Plan for biologisk mangfold		
	* Punkt 6 i kap fire strykes.		
	* Følgende tillegg etter siste setning i punkt 5.1:		
	* Tiltakene i den vedtatte Klima- og Energiplanen skal prioriteres slik at tiltak som reelt kutter kommunens klimagassutslipp løftes frem.		
	* Punkt 5.3 i kap fem endres til: Et levende bærekraftig kulturlandskap, og da spesielt det nasjonalt verdifulle kulturlandskapet Granavollen, Tingelstad og Røykenkvik samt vårt biologiske mangfold skal sikres i Planarbeidet		
	* Nytt punkt 5.4: Starte arbeidet med Plan for biologisk mangfold		
	* Følgende endringer på side 8 - 4. Planbehov i perioden 2019 - 2023		
	* Overskriften under hovedpunkt 1 endres til: Pågående og nye planarbeider		
	* Nytt punkt 1.2 - Arbeidet med ny Samfunnsdel i Kommuneplanen skal starte i 2019, senest 2020		
	* Nytt punkt 1.3 - Arbeidet med ny Plan for biologisk mangfold skal starte i 2019, senest 2020.		
Sak 65/19	Helhetlig plan for Granavollen Saksbehandler: Kari Møyner		
	Kommunestyret sender saken tilbake med følgende bestilling:	Arbeidet er igangsatt, det er avholdt åpent møte.	
	Det skal utarbeides en helhetlig plan for Granavollen som inkluderer nye løsninger for vei.		
	Det skal innhentes vurdering fra Riksantikvar om stallene er å anse som verneverdig og samtidig innhente opplysninger om mulig støtte fra ulikt hold til renovering av disse.		
	Rådmannen bes fremme en sak med skisse for mulig fremdriftsplan i planutvalgets møte 28.08.19.		
	Planutvalget skal være styringsgruppe, og arbeidet med planen skal være administrativt.		
Sak 66/19	Liavegen bofellesskap - tiltak Saksbehandler: Gard Olsen		
	1. Det vedtas en midlertidig utbedring av Liavegen slik at beboerne kan bo i Liavegen i inntil 5 år til en ny og varig løsning er etablert i tråd med Boligplanen. Det avsettes inntil 1,5 millioner til dette arbeidet. Beløpet innarbeides i budsjett og økonomiplan.	Arbeidet er igangsatt. Noe arbeid gjenstår ved årsskiftet.	
	2. Kommunestyret viser til vedtak i KST sak 28/19 pkt 3.3 og ber om at muligheten for kjøp av plasser fra lokale private institusjoner for å dekke kommunens nåværende og fremtidige behov også vurderes.		
Sak 67/19	Ladestasjoner for ladbare kjøretøy Saksbehandler: Gard Olsen		
	1. Kommunestyret vedtar omlegging av parkering ved rådhuset og etablering av ladestasjoner for kommunens ladbare tjenestebiler og for ladbare biler tilhørende ansatte i kommunen og besøkende.	Rammeavtale inngått, første fase igangsatt	
	2. Pris for lading av ladbare kjøretøy beregnes ut i fra kommunens totale selvkost ved etablering og drift av ladestasjonene. Kommunens inntekt fra ladestasjonene legges inn i budsjett og økonomiplan.		
	3. Oppsetting av nødvendige ladestasjoner finansieres med lån, momskompensasjon og tilskudd. Låneopptak for 2019 økes med 2,2 mill. kr. Øvrig behov for 2020 og fremover tas ved behandling av budsjett og økonomiplan 2020-2023		
	Kontering:		
	3230 4420 1200 691 4,144 mill. kr.		
	3729 8300 8410 972 0,829 mill. kr.		
	3810 4420 1200 691 1,115 mill. kr.		
	3910 8300 8701 900 2,2 mill. kr.		
Sak 68/19	Overtakelse av gatelys fv 240 strekningen Rækstadgutua – Tingelstad kirke. Saksbehandler: Leif Arne Vesteraas		
	Gran kommune overtar anlegget fra Tingelstad lyslag fra 1.1.2020 og kostnadene innarbeides i budsjetttrammene for kultur og samfunn.		
Sak 69/19	Reglement for kommunestyret i Gran kommune - revidering før ikrafttredelse ny kommunelov Saksbehandler: Eli Stigen <i>Behandlingen av saken ble utsatt til neste møte, 18.09.2019.</i>		

		Kommentar	Status
Sak 70/19	Reglement for delegering i Gran kommune - revidering før ikrafttredelse ny kommunelov Saksbehandler: Eli Stigen <i>Behandlingen av saken ble utsatt til neste møte, 18.09.2019.</i>		
Sak 71/19	Reglement for formannskapet i Gran kommune - revidering før ikrafttredelse ny kommunelov Saksbehandler: Eli Stigen <i>Behandlingen av saken ble utsatt til neste møte, 18.09.2019.</i>		
Sak 72/19	Reglement for godtgjøringer og andre økonomiske rammer for folkevalgtes arbeid i Gran kommune - revidering før ikrafttredelse av ny kommunelov Saksbehandler: Eli Stigen <i>Behandlingen av saken ble utsatt til neste møte, 18.09.2019.</i>		
Sak 73/19	Interpellasjon fra Øyvind Kvernfold Myhre (GBL) om plassering av nytt sjukehus Kommunalsjef: Mette Mosby Forslaget i interpellasjonen falt.		
Sak 74/19	Interpellasjon fra Pål-Arne Oulie (Sp) om sikring av telefondekning i hele Gran Kommunalsjef: Leif Arne Vesteraas Det ble ikke votert og fattet vedtak i interpellasjonssaken.		
Sak 75/19	Bredbåndsknad 2019 Saksbehandler: Gunnar Haslerud Gran kommunes eget tilskudd på fire millioner innarbeides i budsjett og økonomiplan for 2020 – 2023.	Søknad er sendt.	
Sak 76/19	Sak utenom sakslista: Valg av nytt medlem til planutvalget Saksbehandler: Ingen. Vedtaket er fulgt opp av Eli Stigen Kommunestyret velger Gunn Elisabeth Thoresen som nytt, fast medlem av planutvalget. Inger Lise Stiang velges til ny vara.		
Møtet 18.09.2019			
		Kommentar	Status
Sak 78/19	Søknad om omgjøring av ansvarlig lån til egenkapital fra Hadeland energi A/S og Hadeland kraft A/S Saksbehandler: Morten Gausen Kommunestyret ønsker ikke en omgjøring av ansvarlig lån til egenkapital i Hadeland Energi AS og		
Sak 79/19	Hadeland og Ringerike avfallsselskap AS - Endring av aksjonærvtale og selskapsvedtekter Saksbehandler Trygve Rogstad Gran kommune gir sin tilslutning til de konkrete endringsforslagene som er vist i oversendt aksjonærvtale og selskapsvedtekter datert 6.5.2019.		
Sak 80/19	Revidering av reglement for Råd for likestilling av mennesker med nedsatt funksjonsevne i Gran kommune Saksbehandler: Gunn Kristin Reinli Kommunestyret vedtar vedlagt revidert reglement for Råd for likestilling av mennesker med nedsatt funksjonsevne med følgende endring: Råd for likestilling av mennesker med nedsatt funksjonsevne i Gran skal ha følgende sammensetning: - Tre folkevalgte representanter, med vararepresentanter. Av disse bør en ha plass i formannskapet - Seks medlemmer med vararepresentanter fra organisasjoner/foreninger og lag i Gran kommune som representerer personer med nedsatt psykisk lidelse og rus samt representanter fra Helse- barn og unge. Det bør legges til rette for kjønn og spredt alderssammensetning i valg av representanter til rådet. Råd for likestilling av mennesker med nedsatt funksjonsevne velger selv leder og nestleder blant medlemmene.		
Sak 81/19	Reglement for kommunestyret i Gran kommune - revidering før ikrafttredelse ny kommunelov Saksbehandler: Eli Stigen Kommunestyret vedtar revidert reglement for Gran kommunestyre, med følgende endring: Pkt 2 tredje avsnitt endres til: «Samtidig som innkallingen kunngjøres, legges sakens dokumenter ut til offentlig ettersyn i Kommunetorget og i folkebibliotekene. Hvis papirformat ikke er tilgjengelig, gis besøkende i Kommunetorget bistand til å finne fram til digitalt format. Dessuten på kommunens hjemmeside som digitalt dokument til nedlasting. Revideringene trer i kraft fra og med konstituerende møte i kommunestyret 24.10.2019. Revideringene trer i kraft fra og med konstituerende møte i kommunestyret 24.10.2019.		
Sak 82/19	Reglement for delegering i Gran kommune - revidering før ikrafttredelse ny kommunelov Saksbehandler: Eli Stigen Kommunestyret vedtar revidert reglement for politisk delegering, med følgende endring: Pkt 3.1 a 1 SØKNADER FRA FOLKEVALGTE: Kommunestyret delegerer de to første punktene til ordføreren, og de fire neste til formannskapet Det reviderte reglementet trer i kraft fra og med konstituerende møte i kommunestyret 24.10.2019.		

		Kommentar	Status
Sak 83/19	Reglement for formannskapet i Gran kommune - revidering før ikrafttredelse ny kommunelov Saksbehandler: Eli Stigen		
	Kommunestyret vedtar revidert reglement for formannskapet i Gran kommune, med følgende endring: Punkt 4, FORMANNSKAPETS ARBEIDSUTVALG, fjernes.		
	Det reviderte reglementet trer i kraft fra og med konstituerende møte i kommunestyret 24.10.2019.		
Sak 84/19	Reglement for godtgjøringer og andre økonomiske rammer for folkevalgtes arbeid i Gran kommune - revidering før ikrafttredelse av ny kommunelov Saksbehandler: Eli Stigen		
	Kommunestyret vedtar revidert i reglement for godtgjøringer og andre økonomiske rammer for folkevalgt arbeid i Gran kommune, med følgende endring: «Godtgjøring for formannskapets arbeidsutvalg» fjernes.		
	Det reviderte reglementet trer i kraft fra og med konstituerende møte i kommunestyret 24.10.2019.		
Sak 85/19	Tittelen kommunedirektør eller rådmann, jf. ny kommunelov § 13-1 Saksbehandler: Eli Stigen		
	Kommunestyret vedtar at øverste leder for kommunens administrasjon fortsatt skal ha tittel og stillingsbetegnelse rådmann, jf. ny kommunelov § 13-1.		
Sak 86/19	Folkevalgte organer - endring av navn jf. ny kommunelov § 5-1 Saksbehandler: Eli Stigen		
	1. Kommunestyret vedtar at valgmennda endrer navn til valgutvalget, med virkning fra konstituerende kommunestyremøte 24.10.2019.		
	2. Reglementet for utvalget oppdateres i samsvar med punkt 1.		
Sak 87/19	Interpellasjon fra Vemund Viken (Ap) om innføring av digital mobbe knapp Kommunalsjef: Mona Mikalsen		
	Kommunalsjef Mona Mikalsen, for barnehage og skole, utreder innføring av mobbe knapp etter modell fra Nordland fylkeskommune.		
Møtet 24.10.2019			
		Kommentar	Status
Sak 89/19	Resultatrapportering 2. tertial 2019. Saksbehandler: Marianne Olsson		
	Kommunestyret vedtar:		
	1. Tertialrapport 2. tertial tas til orientering.		
	2. Finansforvaltningsrapport for 2. tertial tas til orientering.		
	3. Det bevilges kr 500 000 til utbedringer i Liavegen i budsjett 2019, med følgende budsjettjustering 1230 – 4400 – 2650 – 528 Bevilgningen finansieres med å redusere avsetningen til disposisjonsfond 1540 – 8300 – 8801		
	4. Kr 1 million innarbeides i budsjett og økonomiplan 2020 – 2023 til videre utbedring av Liavegen		
	5. Det tilleggsbevilges kr 14,2 mill kr til fullføring av prosjekter ved Bjørklund barnehage, Marka barnehage og Bjonerøa skole. Oppgradering og påkostning av kommunale bygg: 3230 4420 2220 984 11 360 000 kr - påkostningsutgifter 3429 4420 2220 984 2 840 000 kr - merverdiavgift, utgift 3729 8300 8410 972 - 2 840 000 kr - momskompensasjon, refundert 3910 8300 8701 900 - 11 360 000 kr - bruk av lån Inneværende års låneopptak økes med kr 11 360 000.		
Sak 90/19	Deltakelse i finansiering av bygging av nye legevaktlokaler for Gjøvik Interkommunale legevakt (GIL) - SI-Gjøvik Saksbehandler: Kjersti Høibø Tysland		
	1. Kommunestyret gir rådmannen fullmakt til å inngå avtale om deltakelse i finansiering av utbygging av ny legevakt ved GIL.		
	2. Utgiftene innarbeides i budsjett og økonomiplan for 2020-2023.		
Sak 91/19	Interpellasjon fra varaordfører Hilde Kristin Smerud (Frp) vedrørende fellesrør Kommunalsjef: Leif Arne Vesteraas		
	Kommunestyret støtter det arbeid som allerede er igangsatt for bredbåndsutbygging. Det bør utarbeides en strategi for bredbåndsutbygging, gjerne etter mønster av tilsvarende arbeid i Ringsaker kommune. (Se eksempel vedlagt interpellasjonen.)		

Møtet 24.10.2019 - konstituerende møte		Kommentar	Status
Sak 1/19	Godkjenning av kommunestyrevalget 2019		
	Saksbehandler: Eli Stigen		
	Kommunestyrevalget 2019 godkjennes.		
Sak 2/19	Valg av formannskap for perioden 2019 - 2023		
	Saksbehandler: Eli Stigen		
	Kommunestyret velger følgende medlemmer til formannskapet for perioden 2019 – 2023:		
	Medlemmer:		
	Randi Eek Thorsen (Ap)		
	Pål-Arne Oulie (Sp)		
	Lars Erik Flatø (Ap)		
	Inger Lise Stieng (Ap)		
	Morten Hagen (GBL)		
	Monica Haugerud Gjefsen (GBL)		
	Willy Westhagen (GBL)		
	Anne Marie Grymyr Sterten (Sp)		
	Gunn Seigerud (H)		
	Varamedlemmer:		
	<u>For Ap/FSVR:</u>		
	Liv Kristin Lyngstad (FSVR)		
	Helge Haukeli (Ap)		
	Else Randi Kolby (Ap)		
	Vemund Viken (Ap)		
	Gunn Elisabeth Alm Thoresen (Ap)		
	Jan Peter Lyngstad (Ap)		
	<u>For GBL/Frp:</u>		
	Dag Kristian Prestkvern (GBL)		
	Pål Arne Sangnæs (GBL)		
	Jul Tore Kittelsrud (Frp)		
	John Olve Johnson (GBL)		
	<u>For Sp:</u>		
	Ole Dæhlen (Sp)		
	Maren Raknerud (Sp)		
	Dag Lindheim (Sp)		
	Asmund Johnsrud (Sp)		
	<u>For H:</u>		
	Hanne Mathisen (H)		
	Harald Westby (H)		
Sak 3/19	Valg av ordfører for perioden 2019 - 2023		
	Saksbehandler: Eli Stigen		
	Kommunestyret velger følgende til ordfører for perioden 2019 – 2023: Randi Eek Thorsen (Ap)		
Sak 4/19	Valg av varaordfører for perioden 2019 - 2023		
	Saksbehandler: Eli Stigen		
	Kommunestyret velger følgende til varaordfører for perioden 2019 – 2023: Pål-Arne Oulie (Sp)		

		Kommentar	Status
Sak 5/19	Valg av kontrollutvalg for perioden 2019 - 2023 Saksbehandler: Eli Stigen Kommunestyret velger følgende til kontrollutvalget for perioden 2019 – 2023: Medlemmer Leder: Inger Staxrud (GBL) Nestleder: Bjørn Austad Hvaleby (Sp) Tonje Bismo Skogstad (Ap) Trine Ruud (H) Roger Nyhus GBL Gruppevise varamedlemmer: <u>GBL/FRP:</u> 1. Hilde Kristin Smerud (Frp) 2. Arne Staksrud (GBL) 3. Ole Sverre Skamsar (Frp) <u>Senterpartiet:</u> 1. Erik Molstad 2. Kari Lien Tingelstad 3. Bjørn Magnø <u>Arbeiderpartiet:</u> 1. Aase Marit Lindstad 2. Ove Nordberg 3. Gry Haugsbakken <u>Høyre:</u> 1. Ole Sigurd Marthins 2. Odd Ingar Sæterbakken 3. Hilde Bulling		
Sak 6/19	Valg av medlemmer til representantskapet for Innlandet Revisjon IKS for perioden 2019 - 2023 Saksbehandler: Eli Stigen Kommunestyret velger følgende til representantskapet for Innlandet Revisjon IKS, for perioden 2019 – 2023: Medlem: Randi Eek Thorsen (Ap) Vara: John-Anders Strande (Ap)		
Sak 7/19	Valg av planutvalg for perioden 2019 - 2023 Saksbehandler: Eli Stigen Kommunestyret velger følgende til planutvalget perioden 2019 – 2023: Medlemmer: Leder Harald Westby (H) Nestleder Gunn Elisabeth Alm Thoresen (Ap) Helge Haukeli (Ap) Maren Raknerud (Sp) Dag Lindheim (Sp) Asmund Johnsrud (Sp) Pål Arne Sangnæs (GBL) Pernille Alm (GBL) Jul Tore Kittelsrud (Frp) Varamedlemmer: <u>For Ap/FSVR:</u> Vemund Viken (Ap) Else Randi Kolby (Ap) Knut M Lehre (Ap) Line Frøyhov Ødegård (Ap) Bjørn Erik Dokken (FSVR) Eirin Johanne Øverli (Ap) Rrustem Rexhaj (Ap) Thea Cornelia G Højjfeldt (Ap) Tor Brekke Skjøtskift (Ap) <u>For GBL/Frp:</u> Terje Aschim (GBL) Jorid S L Hansen (GBL) Olav Nordli (Frp) May Britt Rakkjørg (GBL) Torallil Sjaavaag (GBL) <u>For Sp:</u> Lars-Amund Skari (Sp) Karoline Gjærviken (Sp) Jon-Anders Strande (Sp) Kari-Lien Tingelstad (Sp) Brede Grinder (Sp) Anne Margrethe Knarud (Sp) <u>For H:</u> Kari-Anne Jønnes (H) Morten Christian Mo (H) Gunn Seigerud (H) Iver Lieberg Stieng (Ap)		

		Kommentar	Status
Sak 8/19	<p>Valg av valgutvalg for perioden 2019 - 2023</p> <p>Saksbehandler: Eli Stigen</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kommunestyret velger ordfører og gruppelederne for de enkelte partiene i kommunestyret, til valgutvalg. 2. Partiene har følgende personlige varamedlemmer for sine medlemmer: Ordfører: Jan Peter Lyngstad Arbeiderpartiet: Inger Lise Stieng Høyre: Gunn Seigerud Senterpartiet: Anne Marie Grymyr Sterten Gran Bygdeliste: Morten Hagen Fremskrittspartiet: Hilde Kristin Smerud Felleslista SV/Rødt: Bjørn Erik Dokken 		
Sak 9/19	<p>Valg av representanter til KS fylkesmøte i Innlandet for perioden 2019 - 2023</p> <p>Saksbehandler: Eli Stigen</p> <p>Kommunestyret velger følgende representanter som delegater til KS fylkesmøte i Innlandet, for perioden 2019 - 2023:</p> <p>Delegater: Ordfører Randi Eek Thorsen (Ap) Varaordfører Pål-Arne Oulie (Sp) Willy Westhagen (GBL)</p> <p>Vararepresentanter for delegatene: For Ap/Sp: Lars Erik Flatø (Ap) Anne Marie Grymyr Sterten (Sp) For GBL/Frp: Morten Hagen (GBL) Monica Haugerud Gjefsen (GBL)</p>		
Sak 10/19	<p>Valg av representanter til Regionrådet for Hadeland - Interkommunalt politisk råd for perioden 2019 - 2023</p> <p>Saksbehandler: Eli Stigen</p> <p>Kommunestyret velger følgende medlemmer til Regionråd for Hadeland – Interkommunalt politisk råd, for perioden 2019 – 2023:</p> <p>Medlemmer: Ordfører Randi Eek Thorsen (Ap) Varaordfører Pål-Arne Oulie (Sp) Morten Hagen (GBL)</p> <p>Varamedlemmer: For Ap/H/Sp 1. Harald Westby (H) 2. Inger Lise Stieng (Ap) 3. Anne Marie Grymyr Sterten (Sp) For GBL/Frp 1. Willy Westhagen (GBL) 2. Monica Haugerud Gjefsen (GBL)</p>		
Sak 11/19	<p>Valg av klagenemnd for perioden 2019 - 2023</p> <p>Saksbehandler: Eli Stigen</p> <p>Kommunestyret velger følgende medlemmer til klagenemnda for perioden 2019 – 2023:</p> <p>Leder: Øivind Gaarder (Ap) Nestleder: Jul Tore Kittelsrud (Frp)</p> <p>Medlemmer: Pål Tingelstad (Sp) May Britt Rakbjørg (GBL) Bjørn Kværn (Ap)</p> <p>Varamedlemmer: For Ap/FSVR 1. Helge Midttun (FSVR) 2. Else Randi Kolby (Ap) For GBL/Frp 1. Terje Aschim For Sp 1. Aud Asmyhr</p>		
Sak 12/19	<p>Valg av kommunestyrets kontaktperson i Gran ungdomsråd for perioden 2019 til 2023</p> <p>Saksbehandler: Eli Stigen</p> <p>Kommunestyret velger følgende, blant kommunestyrets faste representanter, som møter i ungdomsrådet som kontaktperson for perioden 2019 – 2023:</p> <p>Kontaktperson: Maren Raknerud (Sp) Vara: Vemund Viken (Ap)</p>		

Sak 13/19	Valg av eldreråd for perioden 2019-2023	Kommentar	Status
	<p>Saksbehandler: Kjerti Høibø Tysland</p> <p>Kommunestyret velger følgende til eldrerådet for perioden 2019 – 2023:</p> <p>Medlemmer og varamedlemmer fra de folkevalgte representantene:</p> <p>Medlemmer: Randi Eek Thorsen (Ap) Asmund Johnsrud (Sp) Olav Nordli (Frp)</p> <p>Varamedlemmer: For Ap/H/Sp 1. Kari Dæhlen (H) 2. Rrustem Rexhaj (Ap) 3. Anne Margrethe Knarud (Sp) For GBL/Frp 1. Jorid S L Hansen (GBL)</p> <p>Medlemmer og varamedlemmer fra foreningene som representerer de eldre:</p> <p>Hadeland Seniorforum: Medlem: Tine Øverlier Varamedlem: Per Christian Christensen</p> <p>Brandbu pensjonistforening Medlem: Leif Kristiansen Varamedlem: Inger Staxrud</p> <p>Jaren pensjonistforening Medlem: Grete Øverlier Varamedlem: Inger Turid Brenna</p> <p>Gran pensjonistforening Medlem: Peter Oskar Saugstad Varamedlem: Marit Hvalstad Linvollen Varamedlem: Ivar Helge Dammen</p>		
	<p>Saksbehandler: Gunn Kristin Reinli</p> <p>Kommunestyret velger følgende til råd for likestilling av mennesker med nedsatt funksjonsevne for perioden 2019 – 2023:</p> <p>Medlemmer og varamedlemmer fra de folkevalgte:</p> <p>Medlemmer: Anne Marie Grymyr Sterten (Sp) Øivind Gaarder (Ap) Jorid S L Hansen (GBL)</p> <p>Varamedlemmer: For Ap/H/Sp 1. Line Frøyhov (Ap) 2. Hanne Mathisen (H) 3. Rrustem Rexhaj (Ap) 4. Hans Bjørge (Sp) For GBL/Frp 1. Fredrik Schumann</p> <p>Medlemmer og varamedlemmer fra de funksjonshemmedes organisasjoner:</p> <p>Medlemmer: Rolf Sletten Funksjonshemmedes fellesorganisasjon, Oppland Iver Knarud Funksjonshemmedes fellesorganisasjon, Oppland Anna Jadwiga Wysoca Røken Norges Handikapforbund Thor Erik Linstad NFU</p> <p>Vara: Ingrid Elisabeth Woldengen Funksjonshemmedes fellesorganisasjon, Oppland og LHL Hanne Magnussen NFU</p> <p>Valg av resterende medlem fra de funksjonshemmedes organisasjoner utsettes til et senere kommunestyremøte.</p>		

Møtet 14.11.2019			
Sak 16/19	Valg av medlemmer til samarbeidsutvalgene i skolene for perioden 2019 - 2023	Kommentar	Status
	Saksbehandler: Eli Stigen		
	Kommunestyret velger følgende representanter til samarbeidsutvalgene i grunnskolen og oppvekstsentrene (SU) for perioden 2019 – 2023:		
	Fast representant	Vararepresentant	
1.	Brandbu ungdomsskole	Ole Dæhlen (Sp)	Else Randi Kolby (Ap)
2.	Gran ungdomsskole	Inger Lise Stieng (Ap)	Øyvind Kvernfold Myhre (GBL)
3.	Bjoneeroa barnehage og skole	Monica Gjefsen (GBL)	Asmund Johnsrud (Sp)
4.	Jaren skole	John Olve Johnsen (GBL)	Gunn Seigerud (H)
5.	Trintom skole	Øyvind Kvernfold Myhre (GBL)	Jan Peter Lyngstad (Ap)
6.	Sanne skole	Vemund Viken (Ap)	Lars Erik Flatø (Ap)
7.	Moen skole	Hanne Mathisen (H)	Øyvind Kvernfold Myhre (GBL)
8.	Grymyr skole	Anne Marie Grymyr Sterten (Sp)	Jul Tore Kittelsrud (Frp)
9.	Fredheim skole	Gunn Elisabeth Alm Thoresen (Ap)	Pål-Arne Oulie (Sp)
10.	Brandbu barneskole	Liv Kristin Lyngstad (FSVR)	Pål-Arne Sangnæs (GBL)
Sak 17/19	Valg av medlemmer til samarbeidsutvalgene i barnehagene for perioden 2019 - 2023		
	Saksbehandler: Eli Stigen		
	Kommunestyret velger følgende representanter til samarbeidsutvalgene (SU) i barnehagene for perioden 2019 – 2023, (barnehagene utenom oppvekstsenteret i Bjoneeroa):		
	Fast representant	Vararepresentant	
1.	Solheim barnehage	Jorid Synnøve Hansen (GBL)	Nina Kristin Hermansen (Ap)
2.	Marka barnehage	Nawaf Hammoud (H)	Kjersti Wirstad (Sp)
3.	Fagerlund barnehage	Wenche Strand (Ap)	Hilde Kristin Smerud (Frp)
4.	Leikvoll barnehage	Liv Kristin Lyngstad (FSVR)	Tonje Bismo Skogstad (Ap)
5.	Gran kommunale familiebarnehage	Hilde Kristin Smerud (Frp)	Aud Asmyhr (Sp)
6.	Bjørklund barnehage	Karoline Gjærviken (Sp)	Monica Gjefsen (GBL)
Sak 18/19	Valg til Hapro AS Generalforsamling for perioden 2019 - 2023		
	Saksbehandler: Eli Stigen		
	Kommunestyret velger følgende til generalforsamlingen for Hapro AS for perioden 2019 til 2023: Medlem til generalforsamlingen: Randi Eek Thorsen (Ap)		
	Varamedlem: Pål-Arne Oulie (Sp)		
	Observatør til generalforsamlingen: John-Anders Strande (Sp)		
	Vara for observatør: Line Frøyhov Ødegård (Ap)		

Sak 19/19	Styrer, generalforsamlinger, utvalg og forum - diverse valg for perioden 2019 - 2023	Kommentar	Status
	Saksbehandler: Eli Stigen		
	Kommunestyret velger følgende for perioden 2019 – 2023:		
	Bjoneoa Kulturbygg AS – generalforsamling	Medlem: Jan Peter Lyngstad (Ap) Vara: Helge Midttun (FSVR)	
	Hadeland Folkehøgskole AL - årsmøte	Medlem: Rustem Rexhaj (Ap) Anne Marte Skari (Sp)	Vara: Liv Kristin Lyngstad (FSVR) Øyvind Kvernfold Myhre (GBL)
	Gran kirkelige fellesråd	Medlem: Anne Marie Grymyr Sterten (Sp)	Vara: Else Randi Kolby (Ap)
	Hadeland Energi AS – generalforsamling	Medlem: Pål-Arne Oulie (Sp)	Vara: Randi Eek Thorsen (Ap)
	Hadeland Kraft AS – generalforsamling	Medlem: Pål-Arne Oulie (Sp)	Vara: Randi Eek Thorsen (Ap)
	Jernbaneforum	Medlem: Randi Eek Thorsen (Ap)	Vara: Olav Nordlie (Frp)
	KLP - Valgting	Medlem: Pål-Arne Oulie (Sp)	Vara: Randi Eek Thorsen (Ap)
	Biblioteksentralen – utsending til årsmøte	Medlem: Liv Kristin Lyngstad (FSVR)	Vara: Vemund Viken (Ap)
	Randsfjordforbundet – generalforsamling	Medlem: Pål-Arne Oulie (Sp) Dag Nicolaisen (FSVR)	Vara: 1. Erik Molstad (Sp) 2. Knut Magnar Lehre (Ap)
	Randsfjordforbundet – styret	Medlem: Odd Ingar Sæterbakken (H) Terje Asprusten (Ap)	Vara: 1. John-Anders Strande (Sp) 2. Kristen Kjøberg (H)
	Randsfjordmuseene AS – generalforsamling	Medlem: Pål-Arne Oulie (Sp)	Vara: Jul Tore Kittelsrud (Frp)
	Kommunal heimevernsnemnd	Medlem: Jul Tore Kittelsrud (Frp) Harald Westby (H)	Vara: 1. Lars Erik Flatø (Ap) 2. Inger Lise Stiene (Ap)
	Militær skjønnnemnd – forslag til medlemmer	Medlem: Asmund Johnsrud (Sp)	Vara: Karoline Gjærviken (Sp)
	Stiftelsen Steinhuset – styret	Medlem: Jan Peter Lyngstad (Ap)	Vara: Pål Tingelstad (Sp)
	Årbokutvalg	Medlem: Anne Margrethe Knarud (Sp) Inger Staxrud (GBL)	Vara: 1. Reidun Helmen (GBL) 2. Liv Kristin Lyngstad (FSVR)
	Styret for Wien og Heiers legat	Medlem: Anne Margrethe Knarud (Sp) Hilde Kristin Smerud (Frp)	Vara: 1. Bjørn Kanten (Ap) 2. Hans Bjørge (Sp)
	Styret for Torsæters minnefond	Medlem: Hilde Kristin Smerud (Frp) Helge Midttun (FSVR)	Vara: 1. Hans Bjørge (Sp) 2. Bjørn Kanten (Ap)
Sak 20/19	Valg av kontaktperson til nettverket Sunne kommuner 2019 - 2023		
	Saksbehandler: Eli Stigen		
	Kommunestyret velger følgende som politisk kontaktperson til nettverket Sunne kommuner, for perioden 2019 – 2023: Kontaktperson: Hanne Mathisen (H) Vara for kontaktperson: Line Frøyhov Ødegård (Ap)		

Sak	Behandling	Kommentar	Status
Sak 21/19	Valg av medlemmer til representantskapet og styret i Miljørettet Helsevern IKS 2019 - 2023 Saksbehandler: Eli Stigen Kommunestyret velger følgende til representantskapet i Miljørettet Helsevern IKS for perioden 2019 – 2023: Medlem: Randi Eek Thorsen (Ap) Varamedlem: Ole Dæhlen (Sp) Kommunestyret velger følgende til styret i Miljørettet Helsevern IKS for perioden 2019 – 2023: Medlem: Dag Lindheim (Sp) Varamedlem: Line Frøyhov Ødegård (Ap)		
Sak 22/19	Investeringsprosjekt 690 Nytt sykehjem og omsorgsboliger på Sagatangen – videreføring til anbudskonkurranse Saksbehandler: Gaute Øvrebotten 1. Kommunestyret vedtar å videreføre prosjektet (investeringsprosjekt 619 og 690) på grunnlag av de forutsetninger og rammer som det er gjort rede for i saksframlegg med vedlegg. Videreføringen forutsetter at prosjektet får investeringstilskudd fra Husbanken. 2. Prosjektets totalramme for gjenstående prosjektering og bygging justeres i samsvar med skisseprosjektets kalkyle til 352,9 mill. kroner. Endringen 18,8 mill. kr finansieres med økt investeringstilskudd, 9,5 mill. kr; økt momskompensasjon 3,8 mill. kr, og økt låneopptak 5,5 mill. kr. Endringen innarbeides i budsjett og økonomiplan 2020-2023. Uspesifiserte salgsinntekter 25,0 mill. kr, beholdes uendret. 3. Prosjektets romprogram utvides med 18 omsorgsboliger. Prosjektets totalramme for gjenstående prosjektering og bygging, økes med ytterligere 43 millioner kroner i tillegg til endringene i vedtaksledd 2, til 395,9 mill. kroner, og økningen finansieres med økt investeringstilskudd 26,9 mill. kr, økt momskompensasjon 8,6 mill. kr, og økt låneopptak 7,5 mill. kr. Endringen innarbeides i budsjett og økonomiplan 2020-2023. 4. Rådmannen gis fullmakt til å kunngjøre tilbudskonkurranse, og kommer tilbake til kommunestyret med sak om tildeling av kontrakt dersom ingen tilbud ligger innenfor totalrammen i vedtaksledd 3. 5. Utvidelsen med 18 omsorgsboliger innebærer bygging av 4. etasjer. Kommunestyret ber rådmannen om å igangsette en endring av reguleringsplanens bestemmelse om maks 3 etasjer. 6. Samarbeidet med Sykehuset Innlandet om utvikling av lokalmedisinsk senter på Sagatangen videreføres, med mål om å bygge best mulig integrerte lokaler for distriktpsykiatri og somatiske tjenester. 7. Det må etableres tilstrekkelig HC-parkering i umiddelbar nærhet til inngangen. 8. Rådmannen holder formannskapet løpende oppdatert om prosjektet gjennom en fast informasjonssak i formannskapets møter. 9. Teknisk kartlegging av bygningene på Skjervum helse- og omsorgssenter igangsettes. Rådmannen legger fram sak med vurdering av salg og annen bruk innen våren 2021.		
Sak 23/19	Utvalg for implementering av rammeplan for Hadeland kulturskole Saksbehandler: Anders Marius Blystad Kommunestyret velger følgende to representanter til utvalg for implementering av rammeplan for Hadeland kulturskole: Harald Westby (H) Anne Solstad (GBL)		
Sak 24/19	Byggeskikkpris i Gran kommune Saksbehandler: Kari Møyner Behandling av saken ble utsatt til møtet 12.12.2019.		
Sak 25/19	Utvalg for arbeidet med kommunedelplan for kultur - Oppnevning av nye representanter og valg av leder Saksbehandler: Else Hagen Lynstad Kommunestyret velger følgende representanter til utvalg for arbeidet med kommunedelplan for kultur: Gunn Elisabeth Alm Thoresen (Ap) Pål-Arne Oulie (Sp) Iver Lieberg Stieng (H) Øyvind Kvernfold Myhre (GBL) Jul Tore Kittelsrud (Frp) Som leder for utvalget velges: Pål-Arne Oulie (Sp)		
Sak 26/19	Vannforvaltning etter vanddirektivet - vannområde Hurdalsvassdraget og Vorma 2019-2023 - oppnevning av politisk representant i styringsgruppa Saksbehandler: Trygve Rognstad 1. Kommunestyret velger Dag Lindheim (Sp) til politisk representant i styringsgruppa for vannområde Hurdalsvassdraget og Vorma i inneværende kommunestyreperiode. 2. Som vararepresentant velges Randi Eek Thorsen (Ap)		
Sak 27/19	Revisjon av sanitærreglementet og forskrift om vann- og avløpsgebyrer i Gran kommune Saksbehandler: Trygve Rognstad Kommunestyret vedtar følgende: 1. I medhold av lov 16. mars 2012 om kommunale vass- og avløpsanlegg vedtas lokal forskrift om vann- og avløpsgebyr i Gran kommune. 2. Forskriften gjøres gjeldende fra 1.1.2020. Gjeldende forskrift oppheves fra samme tidspunkt. 3. Retningslinjer for reduksjon i forbruksgebyr ved lekkasjer 4. Sanitærreglement (Administrative og Tekniske bestemmelser) for Gran kommune datert 9.10.2019		
Sak 28/19	Ny samarbeidsavtale om felles Landbrukskontor for Hadeland og Nittedal Saksbehandler: Einar Teslo 1. Med hjemmel i kommunelovens § 20-1 vedtar kommunestyret i Gran den vedlagte avtalen om vertskommunesamarbeid for Landbrukskontor for Hadeland og Nittedal. 2. Avtalen erstatter tidligere avtale om vertskommunesamarbeid mellom Jevnaker, Lunner og Gran, og trer i kraft fra 01.01.2020. 3. Gran kommune påtar seg å være vertskommune for samarbeidet.		

		Kommentar	Status
Sak 29/19	Budsjett for Kontrollutvalget 2020 Saksbehandler: Kjersti Vatselle Myhre		
	1. Kontrollutvalgets budsjett for 2020 fastsettes til en ramme på kr 1 927 000, inklusive revisjonstjenester.		
	2. Kontrollutvalgets budsjett innarbeides i budsjett- og økonomiplan 2020 - 2023.		
Sak 30/19	Stiftelsen Størenslunden Park - Kommunal representant i styret Saksbehandler: Else Hagen Lyngstad		
	Kommunestyret velger Rektor Ragnar Kjøk Solheim som Gran kommunes representant i styret i stiftelsen Størenslunden Park.		
Sak 31/19	Tildeling av vigselmyndighet Saksbehandler: Eli Stigen		
	Kommunestyret tildeler Willy Westhagen vigselmyndighet for kommunestyreperioden 2019 – 2023, i henhold til ekteskapsloven § 12 b).		
	Willy Westhagen mottar godtgjørelse med høy sats per vigsel.		
Sak 32/19	114/1 - Søknad om tillatelse til landbasert røyeproduksjon - Gran kommunes høringsuttalelse Saksbehandler: Sigrid Lerud		
	Kommunestyret krever at det gjennomføres ytterligere utredninger før søknaden tas opp til behandling i Oppland fylkeskommune.		
	Følgende tema må utredes nærmere:		
	* Virkninger for privat og kommunalt drikkevannsuttak og eventuelt krav om rensing av utslipp		
	* Virkninger for naturmangfold		
	Dersom Oppland fylkeskommune gir tillatelse til etablering, må det søkes byggetillatelse og dispensasjon fra 100-m beltet langs Randsfjorden.		
	Gran kommune er positive til nye næringer knyttet til landbruket i kommunen, men sikkerhet for offentlig vannforsyning må veie tyngre enn nye næringsetableringer.		
Sak 33/19	Valg av nytt styremedlem til Stiftelsen Glasslåven Saksbehandler: Camilla Jarlsby		
	Saken utsettes.		
Møtet 12.12.2019			
		Kommentar	Status
Sak 35/19	Budsjett 2020 - Gebyrregulativ for vann og avløp Saksbehandler: Trygve Rognstad		
	Kommunestyret fatter følgende vedtak:		
	1. Gebyrregulativ for vann og avløp for Gran kommune i 2020 fastsettes i henhold til forskrift om vann- og avløpsgebyrer i Gran kommune og lokal forskrift for tømning av private septiktanker/slamavskillere i Gran kommune kapittel 2, slik det fremgår av vedlagte forslag.		
	2. Kommunale vann- og avløpstjenester forutsettes å være 100 % selvfinansiert ved fastsettelse av gebyrer etter pkt. 1.		
	3. Årlige variasjoner i utgifts- og inntektsnivå ivaretas ved bruk av eller avsetning til bundne driftsfond.		
Sak 36/19	Budsjett 2020 - Gebyrregulativ for renovasjon Saksbehandler: Trygve Rognstad		
	Kommunestyret i Gran vedtar gebyrregulativet for renovasjon for 2020 i henhold til Renovasjonsforskrift for innsamling m.v. av husholdningsavfall for kommuner tilsluttet Hadeland og Ringerike avfallsselskap AS (HRA) § 5.1		
Sak 37/19	Budsjett 2020 - betalingsregulativ for kultur Saksbehandler: Else Hagen Lyngstad		
	Kommunestyret vedtar betalingsregulativ for område 5.0 Kultur jfr. vedlagte prisliste, med følgende endringer:		
	Det innføres ungdomspris for bading fra 16 til 20 år med kr 30.		
	Sats på egenbetaling for elever ved kulturskolen beholdes som i 2019.		
Sak 38/19	Budsjett 2020 - gebyrregulativ for bygge- dele - og seksjoneringssaker. Gebyrregulativ for plansaker. Gebyrregulativ for forvaltningsoppgaver etter matrikkelloven. Saksbehandler: Anne Borgedahl		
	Med hjemmel i plan - og bygningsloven § 33 - 1, matrikkelloven § 32, og eierseksjonsloven § 15, vedtas gebyrer innen plan, byggesak og oppmåling for 2019 i henhold til vedlegg 1-3. Det nye gebyrregulativet og prislisten gjøres gjeldende fra 1.januar 2020.		
Sak 39/19	Budsjett 2020 - Gebyrregulativ brann og redning Saksbehandler: Sturla Bråten		
	1. Kommunestyret vedtar vedlagte forslag til nytt gebyrregulativ for brann og feiing, gebyret for feiing og tilsyn justeres ned for 2020.		
	2. Kommunestyret vedtar vedlagte gebyrregulativ for automatiske alarmmottakere i Gran kommune.		
	3. Kommunestyret vedtar gebyrregulativet uten forutgående behandling i formannskapet.		

Sak 40/19	Budsjett og økonomiplan 2020 - 2023	Kommentar	Status
	Saksbehandler: Marianne Olsson		
1.	Gran kommunes budsjett og økonomiplan for 2020 – 2023 vedtas i samsvar formannskapets innstilling, med endringer vedtatt av kommunestyret i sak 37/19 12.12.2019.		
2.	Budsjett og økonomiplan vedtas på definerte budsjettområder med netto driftsbeløp. Disponeringen av budsjettet skjer i henhold til "Reglement for delegering i budsjettsaker vedtatt i K-sak 66/15" og «Økonomireglement for Gran kommune av 19.09.18, K-sak 59/18».		
3.	Rådmann gis fullmakt til å oppdatere budsjettet i forhold som ikke påvirker budsjettområdenes driftsnivå.		
4.	Vedtatt i Ksak 59/09 Utvidelse av Mohagen næringsområde pkt 3 oppheves. Inntekter fra salg av tomter i Mohagen næringsområde benyttes som finansiering i investeringsbudsjettet i stedet for å innbetale ekstraordinære avdrag på lån.		
5.	Investeringer for 2020 finansieres i samsvar med bevilgningsoversikt investering. Låneopptak til finansiering av investeringer gjennomføres med totalt 175,514 mill kr spesifisert slik: <ul style="list-style-type: none"> • til egne investeringer jfr kommunelovens §14-15 første ledd: 171,884 mill kr, • til finansiering av investeringstilskudd til Gjøvik interkommunale legevakt jfr kommunelovens § 14-16 første ledd: 2,63 mill kr, • til investeringer jfr kirkelovens §15 første ledd bokstav a og b, jfr kirkeloven § 15 sjette ledd: 1 mill kr. I tillegg gjøres det låneopptak til startlån jfr kommunelovens § 14-17 med 15 mill kr. Låneopptakene gjennomføres i hht «Reglement for finansforvaltning». Lån til investeringer og lån til videre utlån avdras over 30 år.		
6.	Rådmannen gis fullmakt til å inntektsføre fra selvkostfond dersom selvkostregnskapet viser under 100 % dekningsgrad.		
7.	Skatteøret fastsettes i samsvar med maksimalsatsene for det kommunale skatteøret. Marginavsetningen for inntektsåret 2020 settes til 9 %.		
8.	I medhold av Lov om eiendomsskatt til kommunane § 2 og § 3 skrives det ut eiendomsskatt for perioden 01.01.2020 til 31.12.2020. <ol style="list-style-type: none"> a) Eiendomsskatten skrives ut på faste eiendommer i hele kommunen, i samsvar med Eiendomsskattelovens § 3. Dette inkluderer også næringseiendommer. b) Eiendomsskattesatsen fastsettes til 0,2 %. c) Bunnfradraget for selvstendige boenheter, jvf. pkt. 3 i kommunestyrevedtak i sak 25/07, fastsettes til kr 50 000 pr. boenhet. d) Ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte skattevedtekter og revidert analyse vedtatt 22. mai 2007 sak 0005/07 i Sakkyndig nemnd eiendomsskatt. e) Eiendomsskatten forfaller til betaling i minst 2 terminer. f) Eiendommer eller deler av eiendommer der det drives ikke-kommersiell virksomhet som arbeider innen områdene livssyn, helse, idrett og kultur fritas for eiendomsskatt, jfr. lovens § 7. g) I henhold til eiendomsskatteloven § 7b fritas automatisk fredede bygg og bygg som er fredet etter lov. h) Kommunestyret vedtar at gjeldende takster kontorjusteres i 2020 med 10 % av det opprinnelige takstgrunnlaget (esktl. § 8 A-4). 		
9.	Kommunestyret vedtar at følgende tjenester skal ha full kostnadsdekning, 100 % selvkost, jfr. rundskriv H-3/14 Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester fra KMD: <ul style="list-style-type: none"> • Vann • Avløp • Feietjenester • Reguleringsplaner • Dispensasjoner fra kommuneplan • Bygge- og eierseksjoneringssaker • Behandling av utslippsøknader Øvrige tjenester med lovmessig krav til 100 % selvkost <ul style="list-style-type: none"> • Renovasjon • Tømming av slamavskillere (septiktanker) • Kontroll av separate avløpsanlegg 		
10.	Betalingsattsene for gebyrer, avgifter og brukerbetaling for kommunale tjenester i 2020 fastsettes i egne saker. Dersom betalingsattsene ikke er fastsatt i egne saker, reguleres prisene i henhold til lover, forskrifter og retningslinjer eller kommunal deflator på 3,1 %.		
11.	Garantirammen for sosialtjenestens virksomhet i 2020 settes til kr 1 000 000.		
12.	Det startes opp en gjennomgang av drift og investeringer, for vurdering av tiltak for å bedre langsiktig økonomisk utvikling i kommunen - samtidig som tjenestetilbud til innbyggere og samfunnsutvikling ivaretas.		
13.	Innretning av eiendomsskatten for 2021 tas opp til vurdering før neste budsjettbehandling.		
14.	Prosjekter over 10 millioner kroner behandles politisk før igangsetting.		
15.	Det gis velkomstinformasjon til de som flytter til Gran og settes av kr. 50 000 til verdikort for barn og unge som melder flytting, til bruk i kommunens kulturtilbud. Beløpet salderes mot avsetning til disposisjonsfond.		
16.	Foreldrebetaling ved kulturskolen holdes på 2019-nivå i 2020. Kostnaden på 20.000 kr. salderes mot avsetning til disposisjonsfond.		
17.	Biologressurs videreføres med kr. 300 000 i budsjettet for 2020. Beløpet salderes mot avsetning til disposisjonsfond.		
18.	Mål for mottak av økonomisk sosialhjelp, side 59 utelates, og tas inn i budsjettprosessen for 2020, sammen med vurdering av finansielle måltall og ekstrabevilgning brannvesenet. Rådmannen gis fullmakt til å oppdatere tall og figurer i budsjettokumentet i tråd med framlagte forslag.		

		Kommentar	Status
Sak 41/19	Eierskapsmeldinger for Gran kommune for 2017 og 2018 Saksbehandler: Morten Gausen		
	1. Kommunestyret tar eierskapsmeldingene for Gran kommune 2017 og 2018 til orientering.		
	2. Fra og med 2020 legges sak om eierskapsmeldinger fram for kommunestyret påfølgende høst.		
Sak 42/19	Kartleggingsrapport hjemmetjenestens sommerferieavvikling 2019 Saksbehandler: Mette Mosby		
	1. Kommunestyret har merket seg at kartleggingsrapporten indikerer at sommeravviklingen ved hjemmetjenesten har gått vesentlig bedre i 2019, enn i 2018.		
	2. Rådmannen bes om å benytte rapporten i sitt pågående arbeid med å sikre robuste tjenester innenfor hjemmetjenesten i Gran kommune.		
	3. Med bakgrunn i at sommeravviklingen ses på som en utfordring/ risiko innenfor hjemmetjenesten, bes kontrollutvalget om å foreta en ny kartlegging etter sommeren 2020.		
Sak 43/19	Forslag til implementering av Handlingsplan - Modige, mangfoldige Hadeland Saksbehandler: Janicke Brechan		
	Kommunestyret støtter Rådmannens forslag til implementering av handlingsplan – Modige, mangfoldige Hadeland.		
	Rådmannen bes utrede kostnader for nødvendig kompetanseheving innenfor tjenesteområdene skole og helsestasjon og skolehelsetjeneste. Kostnadsoverslaget skal danne grunnlag for arbeidet med budsjett og økonomiplan for 2021-2024		
Sak 44/19	Godkjenning av avtale om frikjøp/godtgjørelse for varaordfører for perioden 2019 - 2023 Saksbehandler: Eli Stigen		
	Kommunestyret godkjenner avtalen om frikjøp/godtgjørelse for varaordfører for perioden 2019 – 2023, slik den fremgår av punkt 1 andre avsnitt i Protokoll fra forhandlingene mellom Gran Arbeiderparti og Gran Senterparti, datert 22.09.2019		
Sak 45/19	Tilstandsrapporten for grunnskolen 2018/2019 Saksbehandler: Mona Mikalsen		
	1) Kommunestyret tar Tilstandsrapport for grunnskolen 2018–2019 til etterretning.		
	2) Kommunestyret forutsetter at rådmannen og skolene bruker vurderinger og konklusjoner i Tilstandsrapporten som utgangspunkt for forbedringsarbeid og styrket innsats for bedre læringsmiljø og bedre læringsresultater. Særlig fokus på å bedre læringsmiljøet på ungdomstrinnet, øke kompetansen hos guttene og redusere andelen elever på laveste mestringsnivå.		
	3) Kommunestyret ber om at arbeidsgruppa, som i 2020 skal utarbeide forslag til Kvalitetsplan for grunnskolen 2021-2024, også utarbeide forslag til ny mal for tilstandsrapporteringen som skal tas i bruk for rapportering til kommunestyret for skoleåret 2020/2021, høsten 2021.		
Sak 46/19	Kommunal plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv - Oppjustering av prioritert handlingsplan Saksbehandler: Else Hagen Lyngstad		
	Kommunestyret vedtar oppjustering av prioritert handlingsplan for 2019-2022 i gjeldende Kommunal plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv med følgende anlegg:		
	Ordinære anlegg:		
	* Ingen nye anlegg		
	Nærmiljøanlegg:		
	* Gran kommune – Bjonerua skole, rehabilitering av ballbinge.		
	* Tingelstad IF – Fredheim skole, skileikanlegg m/lys- og lydanlegg		
Sak 47/19	Spillemidler til anlegg for idrett og fysisk aktivitet 2020 - Prioritering av søknader, Gran kommune Saksbehandler: Else Hagen Lyngstad		
	Kommunestyret vedtar følgende prioritering av innkomne søknad om spillemidler for 2020:		
	Ordinære anlegg:		
	1. Størenslunden Park – Størenslunden, sanitæranlegg		
	2. Gran kommune – Rosendalsbanen, rehabilitering av lysanlegg		
	3. Norges KFUK-KFUM Speidere – Nordtangen Speidersenter, sanitæranlegg		
	4. Oppland fylkeskommune – Hadeland videregående skole, styrketreningsrom inkl. ett ekstra garderobesett		
	Nærmiljøanlegg:		
	1. Gran kommune – Bjonerua skole, rehabilitering av ballbinge		
	2. Tingelstad IF – Fredheim skole, skileikanlegg m/lys- og lydanlegg		
	3. Gran kommune – Størenslunden, turløype med lys og hvileplasser		
	4. Gran kommune – Brandbu ungdomsskole, tuftepark		
	5. Gran kommune – Brandbu ungdomsskole, ballbane m/asfaltdekke		
Sak 48/19	Oppheving av del av E-249 reguleringsplan for Sandvoll – Amundrud - sluttbehandling Saksbehandler: Sigrid Lerud		
	I tråd med plan og bygningslovens § 12-12 og 12-14, opphever kommunestyret del av reguleringsplan for Rv 4 Sandvoll – Amundrud, slik det er beskrevet i saksframlegget. Kryssløsning regulert i tidligere vedtatt plan for Mohagen sør (E-221) skal gjelde.		
	Klagefrist settes til tre uker etter kunngjøringsdato		
Sak 49/19	Tildeling av vegnavn ved Lygna og Gulsjøen Saksbehandler: Gro Nordal		
	1. Saken utsettes.		
	2. Kommunestyrets medlemmer som har innspill anbefales å sende disse til ordfører innen medio januar.		

		Kommentar	Status
Sak 50/19	Reguleringsplan for Lidskjalvgutua/ Storgata - Sluttbehandling		
	Saksbehandler: Anne Lise Koller		
	I medhold av plan- og bygningslovens § 12-12 vedtar Gran kommunestyre forslag til reguleringsplan for Lidskjalvgutua/ Storgata, med plankart revidert 24.10.2019, reguleringsbestemmelser revidert 07.11.2019 og planbeskrivelse datert 02.07.2019.		
	Klagefrist settes til tre uker etter kunngjøringsdato.		
	1. Planutvalget ber rådmannen arbeide videre med trafikk påvirkningen på Gran Sentrum ifb. med inn- og utkjøring av området. Samt transport av varer og renovasjon i planområdet da dagens løsning ikke er tilfredsstillende. Rådmannen bes også om å arbeide videre med å sikre en mulighet for utkjøring fra reguleringsområdet mot for eksempel ny miljøgate eller Hovsgutua. Målet med dette er å sikre at den økte trafikken fra reguleringsområdet ikke vesentlig øker belastningen i storgata. Det bør i reguleringsområdet sees på og vurdere en mulighet for en vei/akse mellom Lidskjalvgutua og Hovsgutua.		
	2. Planutvalget merker seg at det i reguleringsplanen, og slik informert av administrasjonen sikres at byggenes utforming blir slik skissene illustrerer. Dersom det søkes vesentlige endringer i planens skisser og fra bestemmelsene i reguleringsplanen, bes rådmannen sikre ny politisk behandling.		
	3. Det bes om at kommunen utfordrer utbygger med bruk av massivtrev der mulig, som alternativ til stål og betong.		
	4. Eventuelle overbygg på takterrasser skal inngå i bruttoareal BTA, ved beregning av maksimalt bruttoareal for de to øverste etasjene slik det fremgår av reguleringsbestemmelsene i punkt 3.3.1. (Tabell side 4)		
Sak 51/19	Bosetting av flyktninger 2020		
	Saksbehandler: Janicke Brechan		
	Kommunestyret vedtar:		
	1. Gran kommune bosetter 24 flyktninger i 2020.		
	2. Familiegjenforening kommer i tillegg.		
Sak 52/19	Byggeskikkpris i Gran kommune		
	Saksbehandler: Kari Møyner		
	Kommunestyret vedtar å videreføre byggeskikkprisen i Gran, med nye statutter.		
Sak 53/19	Korrigerer i liste over vararepresentanter til planutvalget for Sp		
	Saksbehandler: Eli Stigen		
	Kommunestyret vedtar at Kari Lien Tingelstad (Sp) tas ut av lista over varamedlemmer til planutvalget for Sp, på grunn av at hun står på lista over varamedlemmer til kontrollutvalget og dermed ikke er valgbar jf. kommuneloven § 23-1, 2. ledd c). Øvrige varamedlemmer rykker opp.		
Sak 54/19	Valg til generalforsamlingen for Hadeland og Ringerike Avfallsselskap AS for perioden 2019 til 2023		
	Saksbehandler: Eli Stigen		
	Kommunestyret velger følgende observatør med vara til generalforsamlingen for Hadeland og Ringerike Avfallsselskap AS, for perioden 2019 – 2023: Willy Westhagen. Som vara velges Inger Lise Stieng.		
Sak 55/19	Valg av medlemmer til internasjonalt utvalg for perioden 2019 til 2023		
	Saksbehandler: Kirsten Jåvold Hagen		
	Kommunestyret velger følgende medlemmer til internasjonalt utvalg for perioden 2019 til 2023:		
	John Olve Johnsen (GBL)		
	Harald Westby (H)		
	Anne Marte Skari (Sp)		
	Ordfører Randi Eek Thorsen		

		Kommentar	Status
Sak 56/19	Forslag til medlemmer til Trygg Trafikks styre 2020 - 2022		
	Saksbehandler: Eli Stigen		
	Kommunestyret foreslår følgende kandidater til medlemmer til Trygg Trafikks styre for perioden 2020 – 2022: Kandidat 1: Amund Grimsrud Begrunnelse for forslaget; Amund Grimsrud		
	Kandidaten Amund Grimsrud arbeider for Mesta med drift av alle fylkesveger og riksveger i Gran, Lunner, Jevnaker, Nordre Land og Søndre Land. Han har hatt forskjellige oppgaver, med kjøring av brøyte/saltbil i to sesonger på RV4 og EV16. Han har også vært veimester og reist rundt for å registrere feil og mangler, inklusive også enkel retting når det ha vært mulig. Han er nå, fra november 2016, formann med ansvar for daglig drift, ukeplanlegging for de ansatte og hovedansvar for utarbeidelse av skiltvedtak ved arbeid på veiene. Han har de nødvendige kurs for å ivareta dette ansvaret.		
	Tidligere har Grimsrud kjørt transport i egen næring i mange år, også for Containerservice med frakt i alle deler av bygdene på Hadeland. Han er altså usedvanlig godt kjent med trafikkbildet og vegene i distriktet, og har lang erfaring med alle spørsmål tilknyttet trafiksikkerhet. Han har et svært godt omdømme blant kolleger og bygdefolk.		
	Kandidat 2: Hilde Kristin Smerud		
	Begrunnelse for forslaget; Hilde Kristin Smerud		
	Grunnen til at jeg tror og håper jeg kan gjøre en god jobb, er at jeg alltid har vært og er interessert i trafikkspørsmål. Jeg er spesielt opptatt av å finne gode løsninger slik at både gående, syklende og kjørende skal være trygge når de ferdes ute.		
	Jeg kan nevne at jeg den siste tiden har vært opptatt av trygg skolevei for barna på Hennung og hjulpet til for å få i stand en dialog mellom foreldre, fylkeskommunen og Statens veivesen slik at det skal bli en god og sikker måte å vente på skolebussen ved Bleiken stasjon. Jeg ble gjort oppmerksom på at skolebussen ved flere anledninger har blitt stående med bakparten på togsinnene og at bommen har gått ned i taket på bussen. Spesielt ved én anledning ble ungene svært skremt.		
	Etter at jeg ble utnevnt til SU-representant ved Gran kommunale barnehage, er jeg også blitt informert om at det mangler gatelys ved utebarnehagen. Jeg har derfor laget et spørsmål til		
	ordføreren/varaordføreren der jeg tar opp dette, slik at kommunen kan løse dette før det evt. skjer en ulykke.		
	Jeg håper ellers å ha en god kommunikasjon med ledelsen i kommunen vedrørende sikkerhet på og ved veiene i kommunen og en slik anledning som å være med i Trygg Trafikk vil gi meg mulighet til å komme med innspill (etter tips fra innbyggerne) og være et bindeledd mellom kommunen og Trygg Trafikk slik at vi sammen får det enda tryggere her.		
	Jeg har lang erfaring med Trygg Trafikk og ble meldt inn i Barnas Trygg Trafikk allerede som veldig liten. Jeg husker jeg fikk plater og oppgaver tilsendt ved bursdag (fra i alle fall tre år). På skolen var jeg med i skolepatruljen (som stod vakt og hjalp elever (og andre) over sterkt trafikkerte veier). Siden faren min var drosjeeier/-sjåfør, har jeg blitt innprentet at det er viktig å vite hvordan man oppfører seg i trafikken og jeg kjører en del km hvert år (både rundt omkring i Norge og i Europa) så dette er et emne jeg er veldig interessert i. Jeg regner med at hovedoppgaven vil være forebygging og holdningsskapende arbeid, og jeg tror jeg har en god bakgrunn for å kunne representere kommunen på dette området.		
Sak 57/19	Valg av medlemmer til sakkyndig nemnd eiendomsskatt og klagenemnda i eiendomsskattesaker 2019 - 2023		
	Saksbehandler: Morten Gausen		
	Kommunestyret velger følgende for perioden 2019 til 2023:		
	Til sakkyndig nemnd eiendomsskatt		
	Leder: Knut Magnar Lehre (Ap)		
	Nestleder: Marit Kværn (GBL)		
	Kjell Østen (Sp)		
	Personlig vara:		
	Anne Berit Christensen (FSVR)		
	Olav Halgeir Nordli (Frp)		
	Magne Lynne (H)		
	Til klagenemnd i eiendomsskattesaker		
	Leder: Kristen Kjøberg (H)		
	Nestleder: Line Frøyhov Ødegård (Ap)		
	Terje Aschim (GBL)		
	Personlig vara:		
	Lars Egil Blekkerud (Sp)		
	Martha Berger (FSVR)		
	May Britt Rakbjørg (GBL)		
Sak 58/19	Valg av faste møtefullmektiger til forliksrådet 2020 - 2023		
	Saksbehandler: Eli Stigen		
	Gran kommunestyre velger følgende som faste møtefullmektiger til felles forliksråd for Lunner og Gran kommuner:		
	1. Kjetil Ulset (Sp)		
	2. Sigrid Hohle Bjønness (GBL)		
	Vararepresentanter:		
	1. Magne Lynne (H)		
	2. Bjørg Kværn (Ap)		
	Møtefullmektigene velges for perioden fra 01.01.2020 til 31.12.2023.		
Sak 59/19	Valg av nytt styremedlem til Stiftelsen Glasslåven		
	Saksbehandler: Camilla Jarlsby		
	Kommunestyret oppnevner Pål Wien Espen som nytt styremedlem i Stiftelsen Glasslåven og gjenvelger Johannes Sundet som styremedlem. Begge velges for 4 år.		

		Kommentar	Status
Sak 60/19	Vannforvaltning etter vanndirektivet - Leiravassdraget. Valg av politisk representant til styringsgruppa. Saksbehandler: Trygve Rognstad		
	1. Kommunestyret velger ordfører Randi Thorsen til politisk representant i styringsgruppa for vannområde Leira/Nitelva i inneværende kommunestyreperiode.		
	2. Som vararepresentant velges Dag Lindheim.		
Sak 61/19	Vannforvaltning etter vanndirektivet - vannområde Randsfjorden. Valg av representant til styringsgruppa. Saksbehandler: Trygve Rognstad		
	1. Kommunestyret velger Roger Nyhus til politisk representant i styringsgruppa for vannområde Randsfjorden i inneværende kommunestyreperiode.		
	2. Som vararepresentant velges planutvalgets leder Harald Westby.		
Sak 62/19	Interpellasjon fra Vemund Viken (Ap) om reduksjon av kommunens plastforbruk Kommunalsjef: Leif Arne Vesteraas		
	Kommunestyret ber rådmannen iverksette tiltak for å sikre at kommunen reduserer sitt forbruk av plast, spesielt bruken av engangspplast. Rådmannen bes informere kommunestyret om hvilke tiltak som iverksettes.		
Sak 63/19	Interpellasjon fra Harald Westby (H) om oversikt over ledige boligtomter Kommunalsjef: Leif Arne Vesteraas		
	Ordførers svar tas til etterretning.		
	Da det signaliseres fra firmaer og ferdighus leverandører, at potensielle nye innbyggere til Gran kommune trekker seg pga. at reguleringsplaner ikke går ihop med nye krav til bygg/ eneboliger, vedtas følgende tillegg til Harald Westbys interpellasjon:		
	De eldste reguleringsplanene må revideres opp mot nye byggekrav og nåværende Tek 17.		
Sak 64/19	Vedtak om ekspropriasjon i henhold til Plan- og bygningsloven §§ 16-2 og 16-4 Saksbehandler: Leif Arne Vesteraas		
	1. I medhold av Plan- og bygningsloven § 16-2 og § 16-4 vedtar Gran kommune å ekspropriere:		
	a. eiendomsretten til ca. 1 479m ² av gnr 66 bnr 17		
	b. rettighet i ytterligere ca. 622m ² av gnr 66 bnr 17 ved påhefte av byggeforbud.		
	Begge ekspropriasjonstiltakene er knyttet til gjennomføring av områdereguleringsplan for Brandbu sentrum sør-vest E-238 vedtatt av Gran kommunestyre i sak 16/3 den 16. nov. 2017.		
	2. Gran kommunestyre vedtar at det umiddelbart skal søkes Fylkesmannen Innlandet om samtykke til ekspropriasjon etter Plan- og bygningsloven § 16-4.		
	3. Gran kommunestyre vedtar at når samtykke fra Fylkesmannen Innlandet foreligger skal det umiddelbart tas ut skjønnsbegjæring og søkes Fylkesmannen Innlandet om forhåndstiltredelse før skjønn er avholdt.		
	4. Vedtaket kan påklages til Fylkesmannen Innlandet i medhold av forvaltningsloven § 28. En eventuell klage må framsettes skriftlig og sendes Gran kommune innen tre uker etter at vedtaket er mottatt.		
Sak 65/19	Interpellasjon fra Jul Tore Kittelsrud (Frp) om statlig finansiering av omsorgstjenestene Kommunalsjef: Mette Mosby		
	Interpellasjonen falt.		